

O učebnici

Tato učebnice vznikla v rámci projektu a je koncipována jako úvod do čínského jazyka pro studenty nesinology. Prostřednictvím deseti lekcí uvádí učebnice studenta do základů mluvené i psané čínštiny, počínaje výslovností a tóny, přes každodenní konverzační fráze, strukturu čínské věty, až po prvních 250 čínských znaku.

Každá lekce obsahuje dvě *konverzace* a jeden *text ve znacích*. U *konverzace* je hlavní pozornost zaměřena na získání základních komunikačních dovedností. *Konverzace* obsahují jednoduché rozhovory, které by si měl student ideálně zapamatovat a zautomatizovat jako fráze. Proto namísto analýzy gramatické skladby vět jsou texty rozšířené o doplňovací cvičení, které poukazují na možné obměny slov ve větách. Slovní zásoba je potom ve cvičeních dále rozšířena o doplňující slovíčka.

Texty *konverzace* jsou uvedené ve znacích i přepisu pinyin, nicméně vzhledem k nízké frekvenci užití některých znaků v psaném jazyku je možné znalost znaků z *konverzace* omezit pouze na pasivní a soustředit se na aktivní zvládnutí znaků uvedených v *textech ve znacích*. Každá lekce obsahuje 20-30 nových znaků, aktivní znalost je požadována u zhruba 15-20 znaků. *Texty ve znacích* obsahují nejen frekventované znaky, ale také demonstrují základní gramatické jevy v čínštině. Znaková cvičení se soustředí výhradně na procvičení znaků užitých v *textech ve znacích*, gramatická cvičení poté kombinují znalost znaků s novými gramatickými jevy. Zvláštní pozornost doporučujeme věnovat rozpisu pořadí tahů ve znacích a jeho nácviku na cvičných listech zařazených na konci učebnice. Prvních pět lekcí navíc obsahuje fonetická cvičení, která pomáhají zvládnout správnou výslovnost jednotlivých slabik i celých slov. Třebaže jsou texty opatřeny nahrávkou, učebnice není zcela přizpůsobena pro samouky.

Pro přehlednost jsou v učebnici zařazeny rejstříky slovíček umožňující vyhledávání podle pinyinu či českého překladu, dále seznam znaků s odkazy na lekce, ve kterých jsou poprvé vedeny, a také seznam znaků, u kterých je požadována aktivní znalost.

.....

Kolektiv autorů: David Uher, Michaela Jebavá, Eva Kučerová, Martin Lavička,

Jazyková korektura: Liu Wenwen, Chen Yurong

Obsah

Přehled gramatiky	1
Lekce 1.....	3
Lekce 2.....	13
Lekce 3.....	23
Lekce 4	33
Lekce 5.....	44
Lekce 6.....	56
Lekce 7.....	65
Lekce 8.....	75
Lekce 9.....	85
Lekce 10.....	94
Rejstřík slovíček podle pinyinu.....	106
Rejstřík slovíček podle českého překladu.....	115
Seznam znaků.....	126
Texty ve znacích – přehled znaků.....	128
Rozpis pořadí tahů ve znacích.....	129

Přehled gramatiky

Gramatika 1

- 1.1. Pořádek slov v čínské větě
- 1.2. Tvoření otázky 1
- 1.3. Příslovce 1
- 1.4. Osobní zájmena

Gramatika 2

- 2.1. Tvoření otázky 2
- 2.2. Přívlastek 1
- 2.3. Měrová slova 1 a deiktická slova 1

Gramatika 3

- 3.1. Číslovky èr 二 a liǎng 两
- 3.2. Přívlastek 2
- 3.3. Měrová slova 2
- 3.4. Atributivní slovice 1
- 3.5. Elipsa

Gramatika 4

- 4.1. Deiktická slova 2
- 4.2. Číslovky
- 4.3. Příslovce 2
- 4.4. Tvoření otázky 3
- 4.5. Měrová slova 3
- 4.6. Vyjadřování neurčitosti
- 4.7. Adjektivum ve funkci přísudku

Gramatika 5

- 5.1. Vyjadřování průběhovosti
- 5.2. Předmět
- 5.3. Komparativ
- 5.4. Příslovce 3
- 5.5. Atributivní slovice 2

- 5.6. Modální sloveso huì 会
- 5.7. Číslovky jǐ 几 a duōshǎo 多少

Gramatika 6

- 6.1. Prepoziční slovesa 1
- 6.2. Záložky 1
- 6.3. Budoucí čas 1
- 6.4. Zdůrazňovací konstrukce shì... de 是...的
- 6.5. Přísllovce dōu 都

Gramatika 7

- 7.1. Přibližný počet
- 7.2. Záložky 2
- 7.3. Prepoziční slovesa 2
- 7.4. Postpoziční slovesa
- 7.5. Budoucí čas 2
- 7.6. Směrové modifikátory
- 7.7. Rozkazovací způsob

Gramatika 8

- 8.1. Vyjádření času
- 8.2. Výsledkové modifikátory 1
- 8.3. Určení způsobu
- 8.4. Le 了 : slovesná přípona a větné slovice
- 8.5. Anteponovaný předmět

Gramatika 9

- 9.1. Minulý čas
- 9.2. Výsledkové modifikátory 2
- 9.3. Sloveso gěi 给
- 9.4. Slovesné numerativy

Gramatika 10

- 10.1. Stupňování adjektiv
- 10.2. Modální slovesa 2
- 10.3. Prepoziční sloveso bǎ 把
- 10.4. Přísllovce jiù 就

LEKCE 1

KONVERZACE

Konverzace I.

- A:** 你好。
Nǐ hǎo.
- B:** 你好。你最近好吗？
Nǐ hǎo. Nǐ zuìjìn hǎo ma?
- A:** 很好，谢谢。你呢？你怎么样？
Hěn hǎo, xièxie. Nǐ ne? Nǐ zěnmeyàng?
- B:** 我也很好。
Wǒ yě hěn hǎo.
- A:** 再见！
Zàijiàn.
- B:** 再见！
Zàijiàn.

Slovíčka I.

你	nǐ	ty
好	hǎo	(být) dobrý
你好	nǐ hǎo	ahoj
最近	zuìjìn	v poslední době
吗	ma	větná částice vyjadřující otázku
你最近好吗？	Nǐ zuìjìn hǎo ma?	jak se daří?
很	hěn	velmi
谢谢	xièxie	děkuji
呢	ne	větná částice
你呢？	nǐ ne?	a ty?
怎么	zěnmeyàng	jak, jaký
样	yàng	způsob
你怎么样？	nǐ zěnmeyàng?	jak se máš?
我	wǒ	já
也	yě	také
再	zài	opět, zase
见	jiàn	vidět
再见	zàijiàn	nashledanou
你们	nǐmen	vy
们	men	přípona množného čísla os. zájmen a některých substantiv

您	nín	Vy
我们	wǒmen	my
他/她	tā	on/ona
他们	tāmen	oni
不	bù	ne, záporka (ve spojení se slovesy a adverbii)

Cvičení

I. Obměňte:

- (.....) **hǎo!**
nǐ
nín
nǐmen
- (.....) **zuìjìn hǎo ma?**
nǐ
nín
tā
tāmen
- Xièxie** (.....).
nǐ
nín
nǐmen
- (.....) **hěn hǎo.**
wǒ
tā
tāmen
- A: Nǐ zuìjìn hǎo ma?**
B: (.....)
hǎo
bù hǎo
hěn hǎo
bú tài hǎo
- (.....) **zěnmeyàng?**
nǐ
nín
nǐmen
tā
tāmen

tài	太	příliš
-----	---	--------

II. Doplňte chybějící části rozhovoru:

-hǎo.
- Nǐ.....yàng?
- Nǐ zuìjìn.....ma?
- Wǒ.....hěn hǎo.
- Nǐ.....?
-jiàn.
- A:
B: Nǐ hǎo.
- A:?
B: Hěn hǎo, xièxie.
- A:?
B: Wǒ yě hěn hǎo.

Konverzace II.

- A:** 你是美国人吗?
Nǐ shì Měiguórén ma?
- B:** 我不是美国人。
Wǒ bú shì Měiguórén.
- A:** 那你是哪国人?
Nà nǐ shì nǎi guó rén?
- B:** 我是捷克人。
Wǒ shì Jiékèrén.

Slovička II.

是	shì	být
那	nà	tedy, tak tedy; tak
哪	nǎ, nǎi	který?
国	guó	země, stát
人	rén	člověk

Vlastní jména

美国	Měiguó	Amerika
美国人	Měiguórén	Američan
捷克	Jiékè	Česká republika
捷克人	Jiékèrén	Čech
中国	Zhōngguó	Čína
中国人	Zhōngguórén	Číňan

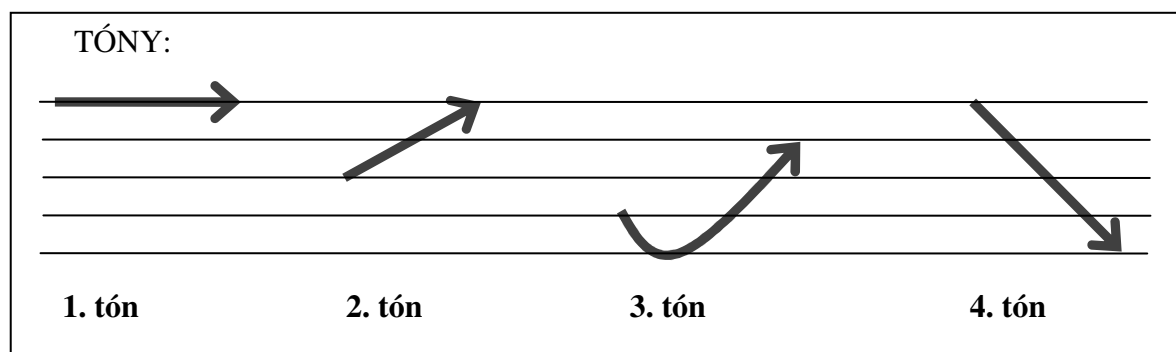
Cvičení

I. Obměňte

1. Nǐ shì.....ma?	Jiékèrén	Fǎguórén
2. Wǒ shì.....	Sīluòfákèrén	Rìběnrén
3. Wǒ bú shì....., wǒ shì.....	Měiguórén	Bōlánrén
4. Nǐ yě shì.....ma?	Zhōngguórén	Déguórén

Sīluòfákèrén	斯洛伐克人	Slovák	Bōlánrén	波兰人	Polák
Fǎguórén	法国人	Francouz	Déguórén	德国人	Němec
Rìběnrén	日本人	Japonec			

FONETIKA

Fonetická cvičení

Tóny

M - N - L - F - Y - W

(1) mā - má - mǎ - mà	(6) wān - wán - wǎn - wàn
(2) nāo - náo - nǎo - nào	(7) mǎn - mán - mǎn - màn
(3) lēi - léi - lěi - lèi	(8) wāi - wéi - wǔ - wàng
(4) fēn - fén - fěn - fèn	(9) yā - yáo - yǒu - yì
(5) yē - yé - yě - yè	(10) māo - fóu - niǎo - luò

Slabiky

B x P

(1) bā - pā	(6) pàn - bǎn
(2) bó - pó	(7) piāo - biǎo
(3) bǎi - pǎi	(8) pián - biàn
(4) bèi - pèi	(9) pén - bēn
(5) bú - pú	(10) pī - bì

D x T

(1) dā - tā	(6) duàn - tuán
(2) dàn - tàn	(7) tiān - diǎn
(3) duǒ - tuǒ	(8) tiě - diē
(4) tuì - duì	(9) dūn - tùn
(5) tōu - dōu	(10) tiáo - diǎo

G x K

(1) gān - kān	(6) kèn - gèn
(2) gǔ - kǔ	(7) kōu - gǒu
(3) guà - kuà	(8) kuí - guì
(4) gē - kē	(9) gǔn - kūn
(5) kuāng - guāng	(10) kuài - guǎi

Celá slova

B x P

(1) bāpí (扒皮, využít, zužitkovat)	(6) pǎobù (跑步, běh, běhat)
(2) báipī (白砒, arzenik)	(7) pùbù (瀑布, vodopád)
(3) bèipò (被迫, být donucen)	(8) pípá (琵琶, pipa - čínská loutna)
(4) bàopò (爆破, zbourat)	(9) páipào (排炮, salva, kanonáda)
(5) píbāo (皮包, kožená taška)	(10) pūpái (铺排, uspořádat)

D x T

(1) dǔtú (赌徒, hazardní hráč)	(6) tǔdòu (土豆, brambory)
(2) dìtú (地图, mapa)	(7) tūdù (凸度, konvexnost, vypuklost)
(3) dítài (涤汰, vymýt, smýt)	(8) tǔdì (土地, země, půda)
(4) dìtiě (地铁, železnice)	(9) táotǔ (陶土, hrnčářská hlína, kaolín)
(5) tídōu (提兜, kabelka, příruční taška)	(10) títiě (蹄铁, podkova)

G x K

(1) gàikuò (概括, shrnout)	(6) kūgǎo (枯槁, odumřelý, zvadlý)
(2) gōukǒu (沟口, hák, skoba)	(7) kāiguó (开国, založit stát)
(3) guókù (国库, státní pokladna)	(8) kāogǔ (尻骨, kostrč)
(4) gōukǎn (沟坎, příkop, strouha)	(9) kòukòu (蔻蔻, kakao)
(5) kǒugài (口盖, víko, poklička)	(10) kǔkǒu (苦抠, žít z ruky do úst)

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

- 1、我是捷克人。 2、你是捷克人吗？ 3、他也是捷克人。 4、她是美国人。 5、我们是中国人。 6、他们是中国人吗？是，他们是中国人。 7、我们不是美国人，我们是捷克人。 8、你也是美国人吗？不是，我不是美国人，我是捷克人。 9、他们不是美国人，他们也是捷克人。 10、你是不是捷克人？是。 11、你好！

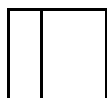
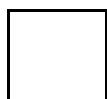
Cvičení

I. Cvičte a kopírujte jednotlivé tahy, vyznačte je v uvedených znacích:

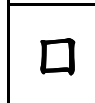
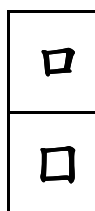
vodorovný	一	一	一	一	一					一	我	不
vodorovný s hákem	㇇	你	你	你	你					你	你	你
svislý	丨	中	中	中	中					中	不	们
svislý s hákem	丿	你	你	你	你					你	你	你
svislý zaoblený s hákem	㇇	也	也	也	也					也	他	他
levý	㇇	人	人	人	人					人	你	不
pravý	㇇	人	人	人	人					人	是	是
vzestupný	㇇	我	我	我	我					我	捷	捷
bodový	丶	国	国	国	国					国	我	们

II. Následující znaky rozřídte do skupin podle grafického rozložení prvků:

我 是 人 你 吗 他 也 她 们 不 捷 克
美 国 中

III. Napište všechny znaky 1. lekce obsahující následující grafické prvky:

才

女

IV. Následující znaky rozřídte podle počtu tahů:

我 是 人 你 吗 他 也 她 们 不 捷 克 美
国 中

2 tahy

7 tahů

3 tahy

8 tahů

4 tahy

9 tahů

5 tahů

11 tahů

6 tahů

V. Doplňte do vět znaky z nabídky:

吗 是 你 不 捷 也 国

1. 他们不是美.....人，他们是.....克人。
2.们是中国人.....？
3. 你是.....是捷克人？.....。
4. 他.....是捷克人。

VI. Přepište v transkripci pinyin:

1. 你也是美国人吗？.....
2. 我不是美国人，我是捷克人。.....
3. 他们是中国。.....

GRAMATIKA

1.1. Pořádek slov v čínské větě

Pro čínštinu je charakteristický pevný pořádek slov ve větě. V čele věty stojí *podmět* (subjekt), za ním následuje *přísudek* (predikát) a *předmět* (objekt).

PODMĚT	+	PŘÍSUDEK	+	PŘEDMĚT	
我 wǒ		是 shì		捷克人。 Jiékèrén	„Jsem Čech.“
他们 Tāmen		是 shì		中国人。 Zhōngguó rén	„Oni jsou Číňané.“

1.2. Tvoření otázky 1

Otázka se v čínštině tvoří čtyřmi způsoby, v této lekci si vysvětlíme první dva:

1. Otázka zjišťovací se tvoří pomocí *tázacího slovice* ma 吗:

- Nǐ zuìjìn hǎo ma? 你最近好吗? „Jak se máš?“
- Nǐ yě shì Jiékèrén ma? 你也是捷克人吗? „Jsi také Čech?“
- Tā shì Zhōngguó rén ma? 她是中国人的吗? „Ona je Číňanka?“

2. Otázku zjišťovací lze v čínštině tvořit také spojením kladného a záporného tvaru přísudku. Takové otázce říkáme *otázka klad – zápor*. Odpovědí na otázku klad – zápor bývá prostý souhlas (ano) či nesouhlas (ne), u otázky tvořené tázacím slovcem ma 吗 naopak očekáváme delší odpověď. U otázky klad-zápor mluvčí již předem předpokládá určitou odpověď, u otázky s ma 吗 je mu odpověď obvykle předem neznámá.

- Nǐ shì bu shì Jiékèrén? 你是不是捷克人? „Jsi Čech?“
(mluvčí předpokládá kladnou odpověď; v žádném případě nepřekládáme jako „Jsi nebo nejsi Čech?“ ale „Jsi Čech?“)
- Tā shì bu shì Měiguó rén? 他是不是美国人? „Je Američan?“

Tvoření otázky doplňovací a rozlučovací si vysvětlíme v následující lekci (viz 2.1).

1.3. Příslowce 1

Příslowce stojí vždy těsně před slovesem, např. příslowce yě 也 „také“. Jako příslowce se v čínštině chápe i záporka bù 不 „ne“. Její pozice je proto stejná jako u ostatních příslowcí, tj. stojí těsně před slovesem.

PODMĚT	+	PŘÍSLOVCE	+	PŘÍSUDEK	+	PŘEDMĚT
他 Tā		也 yě		是 shì		捷克人。 Jiékèrén „Je také Čech.“
我 Wǒ		不 bù		是 shì		美国人。 Měiguórén „Nejsem Američan.“

Pozor! Pokud za příslovcem bù 不 následuje v slabika ve čtvrtém tónu, mění se jeho čtvrtý tón na druhý.

bù: ↘ + 1.,2.,3. tón

bú: ↗ + ↘ 4. tón

1.4. Osobní zájmena

Osobní zájmena v čínštině jsou následující:

wǒ 我 „já“	wǒmen 我们 „my“
nǐ 你 „ty“	nǐmen 你们 „vy“
tā 她 „on“, 她 „ona“, 它 „ono“	tāmen 他们 „oni“
nín 您 „Vy“	

Rod osobního zájmena 3. osoby jednotného čísla (singuláru) je rozlišen pouze v písmu: 他 „on“, 她 „ona“, 它 „ono“. Množné číslo osobních zájmen je vyjádřeno spojením osobního zájmena v jednotném čísle s příponou men 们.

Cvičení:

I. Vyjádřete otázky jiným způsobem:

1. 你是美国人吗?
2. 你是不是捷克人?
3. 他们是中国人的吗?

II. Vyznačte správné umístění slovesa 是 ve větách:

1. 我 捷克 人。
2. 他 们 不 美国 人。
3. 你 不 捷克 人？
4. 她 也 中国 人。

III. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 美 国 我 不 人 是
.....
2. 是 你 吗 捷克 人 ？
.....
3. 是 她们 不 是 人 中国 ？
.....
4. 也 是 捷克 人 他
.....

IV. Přeložte:

1. My nejsme Američani, jsme Češi.
2. Jsou to Číňané? Ano, jsou.
3. Ona není Američanka, není to ani Češka, je to Číňanka.
4. Vy jste také Američani? Nejsme.
5. On také není Čech.

LEKCE 2

KONVERZACE

Konverzace I

- A:** 您 贵 姓?
Nín guì xìng?
- B:** 我 姓 王。
Wǒ xìng Wáng.
- A:** 您 叫 什么 名字?
Nín jiào shénme míngzi?
- B:** 我 叫 王 立美。
Wǒ jiào Wáng Lìměi.

Slovíčka I

您	nín	Vy
贵	guì	drahý, cenný
姓	xìng	příjmení, jmenovat se (příjmením)
叫	jiào	jmenovat se (celým jménem)
什么	shénme	co, jaký
名字	míngzi	jméno

Vlastní jména

王立美	Wáng Lìměi	vlastní jméno (příjmení + jméno)
-----	------------	----------------------------------

Cvičení

I. Obměňte:

1. **Wǒ xìng** (.....).
Zhāng
Lǐ
Wáng
Zhū
Liú
2. (.....) **jiào shénme míngzi?**
Nǐ
Tā
Lǎoshī
3. **Wǒ jiào** (.....).
Táng Mù
Bāmù Rénměi
Zōu Guómíng
Zhāng Xùyì

Zhāng 张; Lǐ 李; Zhū 朱; Liú 刘 *čínská příjmení*

II. Doplňte:

1. Nín..... xìng?
2. Nín jiào..... míngzi?
3. Wǒ..... Zōu Guómíng, wǒ..... Zhōngguórénn.
4. Wǒ..... Zhāng, wǒ shì..... .

Konverzace II

A: 这 位 是 谁？ 是 老师 吗？

Zhè wèi shì shéi? Shì lǎoshī ma?

B: 不 是， 他 是 学 生。

Bú shì, tā shì xuésheng.

A: 那 他 学 什 么？

Nà tā xué shénme?

B: 他 学 中 文。

Tā xué Zhōngwén.

A: 那 么 那 位 呢？ 他 是 学 生 还 是 老 师？

Nàme nèi wèi ne? Tā shì xuésheng háishi lǎoshī?

B: 那 位 是 张 先 生， 他 是 老 师。

Nèi wèi shì Zhāng xiānsheng, tā shì lǎoshī.

Slovíčka II

这	zhèi; zhè	to, toto; tento, tato
位	wèi	<i>numerativ pro osoby</i>
谁	shéi	kdo
老师	lǎoshī	učitel
学生	xuésheng	student
那/那么	nà/ nàme	tedy, tak tedy; tak
学	xué	učit se, studovat
中文	Zhōngwén	čínština
那	nèi; nà	tamto, tamten, onen
还是	háishi	nebo (<i>pouze ve větě tázací</i>)
先生	xiānsheng	pán

Vlastní jména

张	Zhāng	<i>příjmení</i>
---	-------	-----------------

Cvičení

I. Obměňte:

1. Zhèi wèi shì (.....) ma?
Wáng Lìměi
Wáng lǎoshī
Zhāng xiānsheng	4. Tā (.....) shénme?
xué
jiào
xìng
2. Tā shì bu shì (.....)?
xuésheng
Zhāng lǎoshī
Wáng xiānsheng
Liú lǎoshī	5. Nèi wèi shì (.....).
Bāmù Rénměi
Zōu Guómíng
Zhāng Xùyì
Wú Jiémǐn
3. Tā shì (.....) háishi (.....)?
xuésheng lǎoshī
Wáng lǎoshī Zhāng lǎoshī
Zhāng xiānsheng Wáng xiānsheng
Měiguórén Jiékèrén	

II. Doplňte:

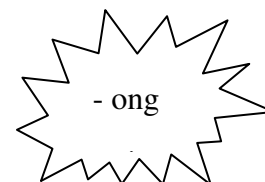
- Bú shì, tā shì.....
- Zhèi wèi shì Zhāng.....
- Tā shì.....lǎoshī?
- Zhèi wèi shì.....?
- Nèi wèi shì Zhāng....., tā shì.....
- Nàme tā xué.....? Tā xué.....
- Nèi wèi shì bu shì.....?

III. Tvořte otázky k odpovědím:

- Wǒ xìng Zhāng.
.....
- Wǒ xué Zhōngwén.
.....
- Bú shì.
.....
- Tā jiào Táng Mù.
.....
- Tā bú shì lǎoshī.
.....
- Wǒ hěn hǎo, nǐ ne?
.....
- Tā bú shì Zhōngguórén, tā shì Jiékèrén.
.....

FONETIKA

Fonetická cvičení

Tóny, N x NG

(1) bān - bēn - pán - pén	(6) tūn - dún - tǒng - dòng
(2) bǎn - bǎng - pàn - pàng	(7) gāng - káng - kēng - gèng
(3) bēn - pén - běng - pèng	(8) guàn - guǎng - kuān - kuáng
(4) dān - dāng - tán - táng	(9) máng - mèng - mēn - měng
(5) dǎng - děng - tàng - tèng	(10) nán - néng - lǎn - fēng

Slabiky

Z x ZH

(1) zā - zhā	(6) zhú - zú
(2) zěn - zhěn	(7) zhì - zì
(3) zòng - zhòng	(8) zhōu - zōu
(4) zuó - zhuó	(9) zhāng - zāng
(5) zuān - zhuān	(10) zhuì - zuì

C x CH

(1) cā - chā	(6) chǔn - cǔn
(2) cuò - chuò	(7) chōng - cōng
(3) cáng - cháng	(8) chéng - céng
(4) cè - chè	(9) chuī - cuī
(5) cǐ - chǐ	(10) chù - cù

S x SH

(1) sāi - shāi	(6) shì - sì
(2) sè - shè	(7) shǒu - sǒu
(3) suān - shuān	(8) shāng - sāng
(4) sēn - shēn	(9) shāo - sāo
(5) sù - shù	(10) shuǐ - suǐ

Celá slova

C x CH

(1) chēcì (车次, číslo vozu)	(6) chēzī (车资, jízdné - za jízdu vozem)
(2) cèchǐ (测尺, pásmové měřítko)	(7) chèzhí (撤职, propustit z místa)
(3) cèzì (测字, věštit ze znaků)	(8) chīshì (鸱视, lačně, chamtivě se dívat)
(4) cèzhī (侧枝, větev)	(9) chīsī (吃私, brát úplatky)
(5) císhí (磁石, magnetit)	(10) cìsǐ (刺死, ubodat k smrti)

Z x ZH

(1) zìzé (自责, obviňovat sám sebe)	(6) zhěsè (赭色, červenohnědý)
(2) zhèzhī (蔗汁, třtinový džus)	(7) zìsī (自私, sobecký)
(3) zhéshè (折射, refrakce, lom světla)	(8) zīshì (姿势, pozice, postavení)
(4) zhècì (这次, tentokrát)	(9) zéchì (责斥, vyčítat, vytýkat)
(5) zhéchǐ (折尺, skládací metr)	(10) zécì (择刺, vytahovat rybí kosti)

S x SH

(1) shèshì (摄氏, stupeň Celsia)	(6) shèzhì (设置, zřídit, založit)
(2) shīshě (施舍, dávat almužny)	(7) shìcí (誓词, přísaha)
(3) sèzé (塞责, pracovat povrchně)	(8) shǐchē (驾车, řídit vůz)
(4) sīchě (撕扯, rozebrat, rozhrbat)	(9) shízì (识字, být gramotný)
(5) sǐzhě (死者, mrtvý, nebožtík)	(10) shècì (舍次, zastavit se na noc)

ZNAKOVÁ CVIČENÍ**Text ve znacích**

1、王先生是老师吗？ 2、不是，王先生不是老师，他是学生。 3、你们也是学生吗？ 4、是，我们也是学生，我们学中文。 5、王先生，你是老师还是学生？ 6、我不是学生，我是老师。 7、王先生是中国老师。 8、这位先生是谁？他是王先生。 9、这位先生不是王先生，是张先生。 10、她姓王。 11、哪位先生是张先生？ 12、那位是张先生吗？不是，那位不是张先生，那位是王先生。

Cvičení:

I. Cvičte a kopírujte jednotlivé tahy, vyznačte je v uvedených znacích:

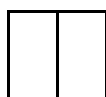
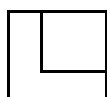
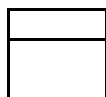
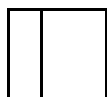
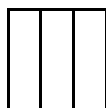
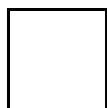
vodorovný lomený	㇇	克	克	克	克					克	是	是
vodorovný lomený s hákem	㇇	也	也	也	也					也	他	他
svislý lomený s hákem	㇏	吗	吗	吗	吗					吗	吗	吗
pravý s hákem	㇏	我	我	我	我					我	我	我
vodorovný lomený vzestupný	㇇	谁	谁	谁	谁					谁	谁	谁

II. Podobné znaky – napište výslovnost a slovo, ve kterém se znak vyskytuje:

先/.....	王/.....
克/.....	生/.....
这/.....	他/.....
还/.....	她/.....

III. Následující znaky rozřídte do skupin podle grafického rozložení prvků:

先 生 老 师 学 张 文 还 这 位 谁 王 姓

IV. Napište všechny znaky 2. lekce obsahující následující grafické prvky:

之

亻

女

讠

子

弓

V. Spojte znaky ze sloupců tak, aby vznikla dvojslabičná slova a napište jejich význam:

美	生
老	克
先	是
捷	国
还	师

VI. Doplňte do vět znaky z nabídky:

是 们 吗 这 老 学 谁

- 王先生，你是.....师还是.....生？
- 我.....学中文。
-位先生是.....？
- 王先生.....中国老师。
- 你们也是学生.....？

VII. Napište ve znacích:

- Nǐ shì Jiékèrén ma?
.....
- Wáng xiānsheng yě shì xuésheng.
.....
- Nǐmen yě shì Zhōngguó rén ma?
.....

4. Tā shì lǎoshī, wǒmen shì xuésheng.

.....

5. Wǒ xìng Zhāng, tā xìng Wáng.

.....

VIII. Přepište v transkripci pinyin:

1. 王先生是美国人吗？

.....

2. 您是老师还是学生？

.....

3. 张先生是中国老师。

.....

4. 我学中文，他也学中文。

.....

GRAMATIKA

2.1. Tvoření otázky 2

Otázka rozlučovací se v čínštině tvoří pomocí spojky háishi 还是 „nebo“, např.:

- Wáng xiānsheng, nín shì lǎoshī háishi xuésheng?
王先生，您是老师还是学生？ „Pane Wangu, vy jste učitel nebo žák?“
- Wáng lǎoshī shì zhèi wèi háishi nèi wèi ne?
王老师是这位还是那位呢？ „Učitel Wang je tento (muž) nebo tamten?“

Otázka doplňovací se v čínštině tvoří pomocí otázkových slov, z nichž jsme si již uvedli otázková zájmena shéi 谁 „kdo“ a shénme 什么 „co“, slovo zěnme 怎么 „jak“ ve vazbě zěnmeyàng 怎么样 „jaký“ a otázkové deiktické slovo něi, nǎ 哪 „který“, např.:

- Zhèi wèi xiānsheng shì shéi? 这位先生是谁？ „Kdo je tento pán?“
- Nǐ zuìjìn zěnmeyàng? 你最近怎么样？ „Jak se v poslední době máš?“
- Nǐ shì nǎ guó rén? 你是哪国人？ „Odkud (z které země) jsi?“

2.2. Přívlastek 1

Přívlastek stojí v čínštině vždy před jménem, které rozvíjí, např.:

PODMĚT	+	PŘÍSUDEK	+	PŘÍVLASTEK	+	PŘEDMĚT
王先生 Wáng xiānsheng		是 shì		中国 Zhōngguó		老师。 lǎoshī

Podstatné jméno lǎoshī 老师 „učitel“ je blíže určeno přívlastkem Zhōngguó 中国 „Čína.“

2.3. Měrová slova 1 a deiktická slova 1

V čínštině je vhodné rozlišovat zvláštní kategorii slov, tzv. měrová slova. Patří do ní měrová jména, měrové jednotky, jmenné a slovesné numerativy. Jmenný numerativ je slovice, které v čínštině stojí vždy mezi číslovkou a jménem (viz 3.1), a také mezi deiktickým slovem a jménem. Deiktickými slovy jsou např. zhèi 这 „tento“, nèi 那 „tamten“ a nēi, nǎ 哪 „který“.

DEIKTICKÉ SLOVO	+	JMENNÝ NUMERATIV	+	JMÉNO
这/那/哪 zhèi/nèi/nǎ, nēi		位 wèi		老师/先生 lǎoshī/xiānsheng

Speciální numerativy jsou vlastně klasifikátory, tj. člení podstatná jména do skupin na základě jejich významu. Prvním speciálním numerativem, se kterým se seznámíte, je zdvořilostní numerativ wèi 位, např. zhèi wèi xiānsheng 这位先生 „tento pán“.

Cvičení:

I. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 也 学生 吗 是 你们 ?

.....

2. 中国 是 我 老师

.....

3. 谁 那 先生 是 位 ?

.....

4. 老师 你 学生 是 还是 ?

.....

5. 吗 这 位 是 张 老师 ?

.....

6. 哪 王 位 先生 是 ?

.....

7. 还是 是 你们 捷克人 美国人 ?

.....

8. 张 这 老师 那 是 位 还是 位 ?

.....

II. Tvořte otázky k odpovědím:

1. 他不是捷克人，也不是美国人。

2. 是，我是学生。

3. 他是王先生。

4. 不，这位是张先生。

5. 我是中国人。

6. 是这位。

III. Přeložte:

1. Kdo je tento pán? Je to pan Wang, je to čínský učitel.

2. Oni jsou také studenti, učí se čínsky.

3. Ona není studentka, je to učitelka.

4. Kdo je tamten pán?

5. Kdo je to? To je pan Wang.

6. Jmenují se Zhang.

LEKCE 3

KONVERZACE

Konverzace I.

A: 请 进。
Qǐng jìn.

B: 您 好。
Nín hǎo.

A: 张 先生， 您 好。请 坐。请 喝 茶。
Zhāng xiānsheng, nín hǎo. Qǐng zuò. Qǐng hē chá.

B: 谢谢。
Xièxie.

A: 不 客气。
Bú kèqi.

Slovíčka I.

请	qǐng	prosím
进	jìn	vejít, vstoupit
坐	zuò	sednout si
喝	hē	pít
茶	chá	čaj
不客气	bú kèqi	není zač

Cvičení

I. Obměňte:

1. Qǐng (.....)
jìn
zuò
hē chá

2. (.....) , nín hǎo.
Zhāng xiānsheng
Wáng lǎoshī
lǎoshī

3. A: Xièxie.
B: (.....)
bú kèqi
bú xiè

bú xiè 不谢 neděkujte, není zač

Konverzace II.

A: 这位是谁？是张太太吗？

Zhèi wèi shì shéi? Shì Zhāng tàitai ma?

B: 不，她不是我的妻子，是我女朋友。

Bù, tā bú shì wǒ de qīzi, shì wǒ nǚpéngyou.

A: 您好。认识您很高兴。

Nín hǎo. Rènshi nín hěn gāoxìng.

C: 认识您我也很高兴。

Rènshi nín wǒ yě hěn gāoxìng.

Slovíčka II

太太	tàitai	paní (ve spojení s příjmením manžela)
的	de	gramatická přivlastňovací přípona
妻子	qīzi	manželka
女朋友	nǚpéngyou	přítelkyně
认识	rènshi	poznat, seznámit se
高兴	gāoxìng	(být) rád, mít radost
三	sān	tři
个	ge	obecný numerativ
一	yī	jedna
两	liǎng	dva (srovnej s èr 二, viz gramatika)
二	èr	dva
捷文	Jiéwén	čeština
五	wǔ	pět
些	xiē	několik
周	Zhōu	čínské příjmení
小姐	xiǎojiě	slečna
朋友	péngyou	kamarád(ka)
四	sì	čtyři
本	běn	numerativ pro knihy
书	shū	kniha
小	xiǎo	(být) malý
女士	nǚshì	paní, madam

Cvičení

I. Obměňte:

1. Tā bú shì (.....), shì (.....).

wǒ qīzi wǒ nǚpéngyou
Lǐ xiānsheng Wáng xiānsheng
wǒ nán péngyou wǒ zhàngfu
wǒ de lǎoshī wǒ de péngyou

2. Rènshi (.....) wǒ hěn gāoxìng.

nín
tā nán péngyou
nǐ nǚpéngyou
tā qīzi

II. Doplňte chybějící části rozhovoru:

1. jiàn.
2. nín hěn gāoxìng.
3. Zhèi..... shì shéi?
4. Tā bú shì wǒ de.....
5. Nǐ rènshi..... ma? Bú.....
6. Tā shì wǒ de
7. Nèi wèi shì tàitai ma?
8. Tā shì lǎoshī xuésheng?
9. Wǒ hěn, nǐ ne?
10. Nǐ zuìjìn yàng?

III. Reagujte:

1. Xièxie.
2. Rènshi nǐ wǒ hěn gāoxìng.
3. Tā shì nǐ de nǚpéngyou ma?
4. Nèi wèi shì Zhāng tàitai?
5. Zài jiàn.
6. Qǐng zuò.
7. Tā de nán péngyǒu xìng shénme?
8. Nín guì xìng?
9. Nǐ rènshi tā de nán péngyou ma?
10. Tā de zhàngfu shì lǎoshī ma?
11. Nǐ de péngyou jiào shénme?
12. Nǐ de nǚpéngyou xué shénme?

zhàngfu 丈夫 manžel

nán péngyǒu 男朋友 přítel

FONETIKA

Fonetická cvičení

Slabiky

J x Q

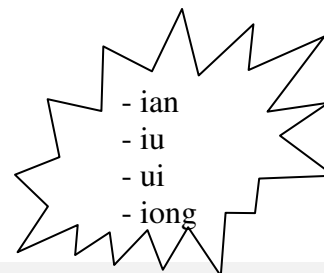
(1) jī - qī	(6) qìng - jǐng
(2) jiǎ - qiǎ	(7) qiáng - jiāng
(3) jiè - qiè	(8) què - jué
(4) jiān - qiān	(9) quàn - juǎn
(5) jiǔ - qiǔ	(10) qún - jūn

X x S x SH

(1) xī - sī - shì	(6) sūn - xún - shùn
(2) xiǎo - sǎo - shǎo	(7) shàng - xiǎng - sāng
(3) xiān - sǎn - shān	(8) shuí - xuě - suì
(4) suān - xuán - shuāng	(9) xiōng - shèng - sēng
(5) sū - xū - shū	(10) shǎ - xià - sā

I x U x Ü

(1) lì - lù - lù	(4) xī - xū
(2) nǐ - nǚ - nǚ	(5) qí - qú
(3) jì - jù	(6) yī - yū

- (7) jīn - jūn
(8) xīn - xūn

- (9) jiǎn - juǎn
(10) xiǎn - xuǎn

U x Ü

- (1) jūn - shùn
(2) xūn - chūn
(3) juǎn - luàn
(4) xuǎn - huàn
(5) xūn - shùn

- (6) sūn - yùn
(7) wǔ - qū
(8) chù - jū
(9) kù - lǔ
(10) tù - nǚ

Celá slova**J x Q x C**

(1) jìqì (祭器, obětní nádoba)	(6) qǔjué (取决, záviset na)
(2) jiāoqiào (娇俏, hezký, půvabný)	(7) qièjié (切结, záruka zodpovědnosti)
(3) jùqǔ (剧曲, hudba v dramatu)	(8) quáncái (全才, všestranný člověk)
(4) jīqiè (姬妾, konkubína)	(9) cùqù (蹴去, vykopnout)
(5) qiújiù (求救, volat o pomoc)	(10) cáoqú (槽渠, kanál)

S x X x SH

(1) sùxiě (速写, skica, náčrtek)	(6) xùshù (叙述, vyprávět)
(2) xìsuǒ (细琐, banální)	(7) xīnǎo (窸窣, šustící, pištivý zvuk)
(3) xùnshú (驯熟, krotký)	(8) sūxī (苏息, odpočívát)
(4) shāoxǔ (稍许, mírně, poněkud)	(9) shíxué (石穴, skalní jeskyně)
(5) xiàshōu (夏收, letní sklizeň)	(10) xiàshì (下世, budoucí svět)

CH x Q x C

(1) chíxú (迟徐, pomalý, zdlouhavý)	(6) chěqí (扯旗, vztyčit vlajku)
(2) chāoxū (钞胥, písař, opisovač)	(7) qìquè (弃却, odmítnout; zřít se)
(3) qièchǐ (切齿, skřípat zuby)	(8) chǔxù (储蓄, uložit, uschovat)
(4) quècháo (鹊巢, stračí hnízdo)	(9) qùchòu (去臭, odstranit pach)
(5) cáiqì (才气, literární talent)	(10) qùcí (去磁, demagnetizovat)

I x U x Ü

(1) nǐqǔ (拟曲, pantomima)	(6) jiéjué (孑孓, larva)
(2) qínlú (骑驴, jet na oslu)	(7) xuèyè (血液, krev)
(3) yìnnǚ (义女, adoptovaná dcera)	(8) jījué (肌觉, svalový cit)
(4) lùqì (滤器, filtr)	(9) lüèlì (略力, stručný životopis)
(5) yǔjì (雨季, dešťové období)	(10) yìxù (意绪, stav mysli, nálada)

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

- 1、那三个人学什么？一个人学中文，两个人学捷文。
- 2、这三个人是老师，那五个人是学生。
- 3、那些人是中国人吗？他们是中国人。
- 4、这些学生学中文。
- 5、周小姐学中文。她是我的朋友。
- 6、这四本书是谁的，是他的吗？是我的，不是他的。
- 7、那些书也是我们的。
- 8、张先生的书是哪本？是这本。
- 9、哪本书是王先生的？那本小的是他的。
- 10、这本书是张女士的。
- 11、那本书是你的吗？不是，是张先生的。
- 12、这本小书是谁的？是我们老师的。

Cvičení

I. Následující znaky rozřídte do skupin podle počtu tahů:

一 周 三 四 些 小 姐 本 的 很
女 士 张 朋 友 五 个 两 书 哪

1 tah

6 tahů

3 tahy

7 tahů

4 tahy

8 tahů

5 tahů

9 tahů

II. Napište všechny znaky 3. lekce obsahující následující grafické prvky:

女

白

木

月

彳

又

III. Doplňte do vět znaky z nabídky:

些 是 两 学 本 人 周 的

1. 他是.....老师的学生。
2. 张女士.....书是哪.....?这本。
3. 那.....人是 中国.....吗?
4. 王小姐.....中文还是捷文?
5. 这.....本是我的, 不是他的。

IV. Spojte znaky ze sloupců tak, aby vznikla dvojslabičná slova:

朋	生
捷	友
学	士
小	文
女	姐

V. Napište ve znacích:

1. Zhōu xiǎojiě xué Jiéwén, Zhāng nǚshì xué Zhōngwén.

.....

2. Něi běn shū shì nǐ de? Zhèi běn xiǎo de shì wǒ de.

.....

3. Zhèi liǎng ge rén shì lǎoshī, nèi sì ge rén shì xuésheng.

.....

4. Zhèi xiē xuésheng shì Měiguórén.

.....

5. Nǐmen de Zhōngguó lǎoshī xìng shénme?

.....

VI. Přepište v transkripci pinyin:

1. 这本书是张女士的。.....

2. 王小姐学中文。.....

3. 那些人学捷文吗?.....

4. 哪本书是周先生的?.....

GRAMATIKA

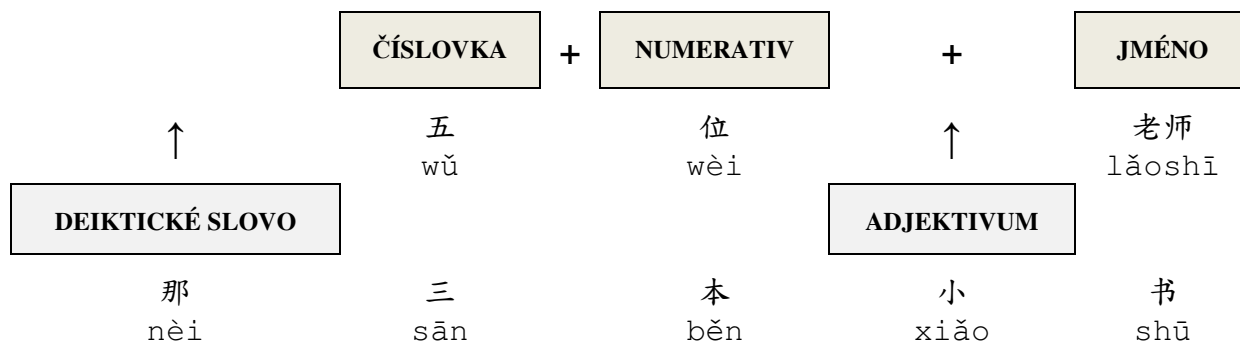
3.1. Číslovky èr 二 a liǎng 两

Číslovky èr 二 a liǎng 两 mají stejný význam „dvě“, ale rozdílné použití. Èr 二 používáme především ve výčtu čísel, např. v telefonních číslech, číslování pokojů atd. Liǎng 两 používáme v pozici před numerativem a před většinou měrových jednotek, např. liǎng běn shū 两本书 „dvě knihy“. U číslovek složených používáme v mluvené řeči èr 二 před řádem desítek èrshí 二十 „dvacet“, liǎng 两 před řádem tisíců a desetitisíců. Pro výraz „dvě stě“ jsou užívané obě varianty, tedy èrbǎi 二百 i liǎngbǎi 两百.

3.2. Přívlastek 2

Jak jsme uvedli už výše (viz 1.1), čínština má pevný pořádek slov ve větě. Co se týče přívlastku, pozice slov, ze kterých se skládá, je přesně dána a nelze ji libovolně měnit. Již bylo zmíněno, numerativ se vkládá mezi číslovku a jméno (viz 2.3), např. sān ge rén 三个人 „tři lidé“, kde sān 三 „tři“ je číslovka, rén 人 „člověk“ je podstatné jméno a ge 个 tzv. obecný numerativ. Deiktické slovo (např. nèi 那 „tamten“) v případě spojení číslovky, numerativu a jména celé toto spojení předchází, např. nèi wǔ wèi lǎoshī 那五位老师 „tamtěch pět učitelů“; kde podstatné jméno lǎoshī 老师 „učitel“ je rozvíto číslovkou wǔ 五

„pět“ se zvořilostním numerativem wèi 位, kterým předchází deiktické slovo nèi 那 „tamten.“

Pokud je přívlastek navíc ještě rozšířen i o adjektivum (viz 2.2), stojí jednotlivé členy přívlastku v pořadí deiktické slovo, číslovka, numerativ, adjektivum (a popř. za ním následující atributivní slovece de 的) a podstatné jméno, např. nèi sān běn xiǎo shū 那三本小书 „tamty tři malé knihy“: nèi 那 „tamty“ je deiktické slovo, sān 三 „tři“ číslovka, běn 本 numerativ, xiǎo 小 „malý, být malý“ adjektivum a shū 书 „knihy“ podstatné jméno.

Pozor! Číslovka yī 一 se vyslovuje v prvním tónu pouze v případě, že se vyskytuje samostatně, v řadě čísel (např. telefonní číslo) nebo vyjařuje řadovou číslovku. Ve všech ostatních případech se výslovnost mění podle následující slabiky:

- **následuje-li slabika v prvním, druhém nebo třetím tónu, vyslovujeme ve čtvrtém tónu**
- **následuje-li slabika ve čtvrtém tónu, vyslovujeme v druhém tónu (stejně jako u příslovce bù 不)**

yì: ↘ + 1.,2.,3. tón

yí: ↗ + ↘ 4. tón

3.3. Měrová slova 2

V této lekci jsme se seznámili s obecným numerativem ge 个, např. sān ge rén 三个人 „tři lidé“, a se specifickým numerativem běn 本, který se používá zejména pro knihy a časopisy, např. sān běn shū 三本书 „tři knihy.“

Dalším členem kategorie měrových slov (viz 2.2) je vedle jmenného numerativu měrová jednotka. Na rozdíl od numerativu není slovcem, ale slovem, tj. nese lexikální nikoliv pouze gramatický význam a může fungovat jako atribut, např.:

- Zhèi xiē xuésheng xué Zhōngwén 这些学生学中文。 „Tito studenti studují čínštinu.“

Měrové jméno xiē 些 „trochu, několik, pár,“ zde plní vlastně funkci ukazatele množného čísla, srovnej např. zhèi ge rén 这个人 „tento člověk“ a zhèi xiē rén 这些人 „tito lidé“.

3.4. Atributivní slovice 1

Atributivní slovice de 的 funguje především jako ukazatel přívlastku a stojí obvykle mezi přívlastkem a jménem, které přívlastek rozvíjí (např. hóngsè de běnzǐ 红色的本子 „červený sešit“). Příklady si uvedeme v následující lekci. Připojením atributivního slovice za osobní zájmeno (viz 1.4) vzniká zájmeno přívlastňovací:

wǒ de 我的 „můj“	wǒmen de 我们的 „náš“
nǐ de 你的 „tvůj“	nǐmen de 你们的 „váš“
tā de 他的 „jeho“, 她的 „její“	tāmen de 他们的 „jejich“

3.5. Elipsa

V čínské větě dochází velice často k vypouštění, elipse větných členů v případě, že jsou známy z kontextu: srov. např.:

- Zhèi běn shū shì shéi de? 这本书是谁的? „Čí je tato kniha?“
Shì wǒ de. 是我的。 „Je moje.“

V odpovědi je vypuštěn podmět „tato kniha“ zhèi běn shū 这本书, stejně tak jako se slovo „kniha“ neopakuje znovu na konci věty shì wǒ de shū 是我的书。

Cvičení:

I. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 女士 本 是 这 张 的 书

.....

2. 些 中文 学生 这 学
.....
3. 吗 中国人 些 那 是 人 ？
.....
4. 先生 位 王 那 先生 是
.....
5. 三 人 这 老师 个 是
.....

II. Doplňte správné numerativy:

1. 那.....女士
2. 这.....书
3. 那五.....先生
4. 这三.....人
5. 四.....老师

III. Doplňte do vět na správné místo 的:

1. 这 本 书 是 谁 ？
2. 是 我 ， 不 是 他 。
3. 他 是 我 们 老 师 朋 友 。
4. 那 本 小 书 是 她 。
5. 我 是 张 老 师 学 生 。

IV. Přeložte:

1. Která kniha je tvoje? Je to tamta malá.
2. Je to moje nebo paní Wangové?
3. Tito studenti jsou Češi.
4. Toto je slečna Zhangová, studuje čínštinu.
5. Tamti čtyři pánové jsou učitelé, tito lidé jsou jejich studenti.

LEKCE 4

KONVERZACE

Konverzace I.

A: 请问, 这是什么?
Qǐngwèn, zhè shì shénme?

B: 这是一枝笔。
Zhè shì yì zhī bǐ.

A: 这是你的笔吗?
Zhè shì nǐ de bǐ ma?

B: 不是。
Bú shì.

Slovíčka I.

问	wèn	ptát se
请问	qǐng wèn	dovolte, abych se zeptal...; prosím (uvádí otázku)
这	zhè	to, toto (srovnej s zhèi, tento, tato)
那	nà	to, tamto (srovnej s nèi, tamten, onen)
枝	zhī	numerativ pro psací potřeby, dlouhé tenké předměty
笔	bǐ	tužka, písátka (souhrnný název pro psací potřeby)

Cvičení

I. Obměňte výraz v závorce

1. Qǐngwèn, (.....)?

zhè shì shénme
nín shì Zhāng xiānsheng ma
nǐ jiào shénme míngzi
nǐ shì nǐ guó rén

3. Zhè bú shì (.....) zázhi.

wǒ de
tā de
nǐmen de
Wáng lǎoshī de

2. Zhè shì (.....).

shū	yuánzhūbǐ
gāngbǐ	cídiǎn
qiānbǐ	zázhi

4. Nà bú shì (.....) shū.

Zhōngwén	Déwén
Yīngwén	Éwén
Jiéwén	Fǎwén

gāngbǐ	钢笔	pero	Yīngwén	英文	angličtina; anglický
qiānbǐ	铅笔	tužka	Déwén	德文	němčina; německý
yuánzhūbǐ	圆珠笔	kuličkové pero	Éwén	俄文	ruština; ruský
cídiǎn	词典	slovník	Fǎwén	法文	francouzština; francouzský
zázhi	杂志	časopis			

Konverzace II.

A: 你 有 本 子 吗?
Nǐ yǒu běnzi ma?

B: 有。
Yǒu.

A: 什 么 颜 色 的?
Shénme yánsè de?

B: 红 色 的。
Hóngsè de.

A: 那 个 白 色 的 是 谁 的?
Nèi ge báisè de shì shéi de?

B: 不 知 道。
Bù zhīdào.

Slovíčka II.

有	yǒu	mít
本子	běnzǐ	sešit
颜色	yánsè	barva
红色	hóngsè	červená barva
白色	báisè	bílá barva
知道	zhīdào	vědět
没	méi	záporka u sloves; nemít, neexistovat
纸	zhǐ	papír
毛笔	máobǐ	štětec
只	zhǐ	pouze
八	bā	osm
几	jǐ	kolik
张	zhāng	numerativ pro ploché předměty, listy papíru
七	qī	sedm
黄	huáng	žlutá
十	shí	deset
九	jiǔ	devět
多	duō	mnoho
少	shǎo	málo
六	liù	šest

Cvičení

I. Obměňte výraz v závorce

1. Nà shì shéi de (.....)?

bēnzi
Yīngwén shū
yàoshi
qiánbāo
bèibāo

2. Nǐ yǒu (.....) ma?

bēnzi
yuánzhūbǐ
qiānbǐ
cídiǎn
Fǎwén cídiǎn
gāngbǐ
Zhōngwén shū

3. Nà shì (.....) cídiǎn.

Jié-Hàn (česko-čínský)
Dé-Hàn (německo-čínský)
Hàn-Yīng (čínsko-anglický)
Fǎ-Dé (francouzko-německý)
Yīng-É (anglicko-ruský)

4. Shénme yánsè de? (.....) de.

hóngsè
báisè
huángsè
lánsè
hēisè
zōngsè
lùsè

yàoshi	钥匙	klíč	lánsè	蓝色	modrý
qiánbāo	钱包	peněženka	hēisè	黑色	černý
bèibāo	背包	batoh	zōngsè	棕色	hnědý
huángsè	黄色	žlutý	lùsè	绿色	zelený

II. Tvořte otázky k odpovědím:

- Bù zhīdào.
- Méi yǒu.
- Bú rènshi.
- Hóngsè de.
- Zhè shì Jié-Hàn cídiǎn.
- Sān běn.
- Tā shì Měiguórén.
- Wǒ xué Déwén.
- Yǒu.
- Bú shì wǒ de.
- Wǒ yě shì.
- Bù, tā shì wǒ de nǚpéngyou.

III. Odpovězte na otázky:

- Zhè shì shénme?
- Nǐ yǒu shénme cídiǎn?
- Zhè shì shénme zázhi?
- Zhè shì Éwén shū ma?
- Nǐ yǒu jǐ zhī gāngbǐ?
- Nǐ yǒu yàoshi ma?
- Nǐ de qiánbāo shì shénme yánsè de?
- Zhèi běn Fǎwén shū shì shéi de?
- Lǎoshī de qiānbǐ shì shénme yánsè de?
- Wáng xiānsheng de yuánzhūbǐ shì shénme yánsè de?

11. Nà běn Yīng-Hàn cídiǎn shì shéi de?

12. Zōngsè de bèibāo shì shéi de?

FONETIKA

Fonetická cvičení

Y x W x (0)

(1) yā - wā	(6) āi - ào
(2) yì - yù	(7) ōu - è
(3) wǒ - wǔ	(8) yīn - yíng
(4) yuǎn - yūn	(9) yǒu - yòng
(5) wán - wáng	(10) wèn - wēng

R x H

(1) rén - hén	(6) ráng - háng
(2) rǎo - hǎo	(7) rè - hè
(3) rōng - hōng	(8) rēng - hēng
(4) rì - huì	(9) ròu - hòu
(5) ruǐ - huǐ	(10) rǎn - hǎn

Erizace

(1) hàomǎr (号码儿, číslo)	(7) gànhuór (干活儿, pracovat)
(2) shāngēr (山歌儿, národní píseň)	(8) jīnjúr (金橘儿, kumquat)
(3) xiǎojīr (小鸡儿, kuře)	(9) yìdiǎnr (一点儿, trochu)
(4) yúciǎr (鱼刺儿, rybí kost)	(10) shūběnr (书本儿, knihy)
(5) lǎotóur (老头儿, stařík)	(11) xiǎochóng (小虫儿, červík)
(6) xiǎoshùr (小树儿, stromek)	(12) dànhuáng (蛋黄儿, žloutek)

R x H

(1) zérì (择日, vybrat vhodný den)	(6) shīrè (湿热, vlhký a teplý)
(2) rìzhì (日至, slunovrat - letní, zimní)	(7) rèzhí (热值, kalorická hodnota)
(3) chìrì (赤日, žhavé slunce)	(8) hǎohē (好喝, chutný - k pití)
(4) rìzhě (日者, prorok, hadač, věštec)	(9) hérì (何日, který den?)
(5) rèsi (热死, nesnesitelně horko)	(10) hènren (恨人, škarohlíd)

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích.

1、你有什么书？ 2、张女士有没有书？有，她有一本小书。 3、你有纸没有？有。 4、他们只有纸，没有笔。 5、王先生只有八个朋友。 6、我们没有这样的纸。 7、你有几张纸？我有七张。 8、您的书是红色的吗？不是，是白色的。 9、周小姐的书是什么颜色的？是黄的还是白的？ 10、王先生有二十九张白纸。 11、他们没有书，只有几个本子。 12、我的朋友有很多书，我也有很多。 13、你的书多吗？我的书不多，我的书很少。 14、你的朋友有几本书？六十本。 15、你有好毛笔没有？我没有。

Cvičení

I. Následující znaky rozřídte podle počtu tahů:

有 没 纸 毛 笔 只 样 几 七 黄

红 白 色 颜 九 十 多 少 六

2 tahy

6 tahů

11 tahů

4 tahů

7 tahů

15 tahů

5 tahů

10 tahů

II. Podobné znaky – napište výslovnost a význam znaků:

红/.....	几/.....
纸/.....	九/.....
小/.....	毛/.....
少/.....	笔/.....

III. Doplňte do vět znaky z nabídky:

色 黄 几 没 张 多 只 有

- 他们只.....纸，.....有笔。
- 你有.....张纸？
- 他有三十.....白纸。
- 我的朋友很.....。
- 我.....有这两本。
- 我的毛笔是红.....的，他的是.....色的。

IV. Napište ve znacích:

1. Nǐ yǒu jǐ zhāng zhǐ?

.....

2. Wǒmen méi yǒu máobǐ.

.....

3. Zhāng xiǎojiě de shū shì shénme yánsè de?

.....

4. Tā zhǐ yǒu zhèi yàng de zhǐ.

.....

5. péngyou 8. xiǎojie 11. nǚshì

6. Jiékè 9. Měiguó 12. hěn

7. xiānsheng 10. Zhōngwén 13. lǎoshī

V. Odpovězte na otázky:

1. 你有什么书?
2. 张先生的毛笔是什么颜色的?
3. 王女士有几个朋友?
4. 你是哪国人?
5. 这是谁的本子?
6. 你的朋友姓什么?
7. 哪本书是你的?
8. 你的朋友多不多?

GRAMATIKA

4.1. Deiktická slova 2

Pozor! Nezaměňujte deiktická slova zhèi 这 „tento“ a nèi 那 „tamten“ za zájmena zhè 这 a nà 那 „to“ (viz. 2.3). Pouze se píší stejným znakem, jejich význam (tento... – to, tamten... – to) a funkce se však liší: deiktická slova zhèi 这 a nèi 那 fungují jako přívlastek, zájmena zhè 这 a nà 那 jako podmět, srovnej např.:

Zhèi běn shū shì wǒ de. 这本书是我的。„Tato kniha je moje.“	Nèi wèi lǎoshī xìng Zhāng. 那位老师姓张。„Ten učitel se jmenuje Zhang.“
Zhè shì shū. 这是书。„To je kniha.“	Nà shì wǒ de shū. 那是我的书。„Tamto je moje kniha.“

4.2. Číslovky

V čínštině je vhodné hovořit o číslovkách jednoduchých (základních) a složených (odvozených). Jednoduché číslovky jsou:

ČÍSLOVKA	ZNAK	PINYIN
1	一	yī
2	二	èr
3	三	sān
4	四	sì
5	五	wǔ
6	六	liù
7	七	qī
8	八	bā
9	九	jiǔ
10	十	shí

Mezi jednoduché číslovky patří také „nula“ líng 零 a názvy vyšších řádů, tj. „sto“ bǎi 百, „tisíc“ qiān 千, „deset tisíc“ wàn 万 atd. Složené číslovky jsou od jednoduchých odvozené. Složené číslovky jsou od jednoduchých odvozené. „Jedenáct“ se čínsky řekne shíyī 十一 deset-jedna, „dvanáct“ shíèr 十二 deset-dva atd. „Dvacet“ je pak èrshí 二十 dva-deset, „třicet“ sānshí 三十 tři-deset atd. Následně např. „třicet jedna“ je sānshíyī 三十一, tedy vlastně tři-deset-jedna, „třicet dva“ sānshí'èr 三十二 tři-deset-dva a posléze zcela analogicky až po „devedesát devět“ jiǔshíjiǔ 九十九 devět-deset-devět. S číslovkami většími než 99 se seznámíme později.

	十		shí	10
	十	二	shí'èr	12
二	十		èrshí	20
二	十	二	èrshí'èr	22

4.3. Příslovce 2

Zápor slovesa yǒu 有 „mít; nacházet se“ se netvoří pomocí příslovce bù 不, jako je tomu u ostatních sloves a adjektiv, ale pomocí příslovce méi 没. Stejně příslovce se u slovesa yǒu 有 objeví i v otázce typu klad-zápor, např.:

- Zhāng nǚshì méi yǒu shū. 张女士没有书。 „Paní Zhang nemá knihu.“
- Nǐ yǒu méi yǒu zhǐ? 你有没有纸? „Máš papír?“

4.4. Tvoření otázky 3

Pokud je otázka klad – zápor utvořena od slovesa yǒu 有 „mít; nacházet se“, může stát záporný tvar slovesa, tedy méi yǒu 没有, i na konci věty, srovnej např. větu „Máš papír?“:

- Nǐ yǒu méi yǒu zhǐ? 你有没有纸?
- Nǐ yǒu zhǐ méi yǒu? 你有纸没有?

4.5. Měrová slova 3

Dalším specifickým numerativem je numerativ zhāng 张, který se používá zejména pro ploché předměty, jako jsou např. listy papíru, stoly apod., a numerativ pro psací potřeby a podlouhlé tenké předměty zhī 枝, např.:

- qī zhāng zhǐ 七张纸 „sedm papírů“
- yì zhī gāngbǐ 一枝钢笔 „jedno pero“

4.6. Vyjadřování neurčitosti

Zájmena shéi 谁 „kdo“ a shénme 什么 „co“ spolu s deiktickým slovem něi 哪 „který“ plní kromě funkce otázkové (viz 2.1) také funkci neurčitých zájem respektive neurčitého deiktického slova: shéi 谁 pak vedle „kdo“ znamená i „někdo“, shénme 什么 vedle „co“ i „něco“ a něi 哪 vedle „který“ také „některý“. Podobnou funkci má např. také otázková číslovka jǐ 几 „kolik“ – „několik“.

Pozor! Ve větách tázacích se uplatňuje otázková funkce zmiňovaných slov, ve větách oznamovacích neurčitá, srov. např.:

- Tāmen yǒu jǐ zhāng zhǐ? 他们有几张纸? „Kolik mají papírů?“
- Tāmen yǒu shū, yě yǒu jǐ zhāng zhǐ. 他们有书, 也有几张纸。
„Mají knihy i několik papírů.“

4.7. Adjektivum ve funkci přísudku

V čínštině je vhodné přídavná jména označovat spíše jako adjektiva. Je to proto, že čínské „přídavné jméno“ se spíše než jako jméno chová jako sloveso, takže např. v přísudku nepotřebuje na rozdíl od přídavných jmen v češtině sponu, např.:

- Wǒ de shū hěn shǎo. 我的书很少。 „Mám málo knih (dosl. mých knih je málo).“

Vidíte, že v čínské větě sloveso shì 是 „být“ zcela chybí. Příslowce hěn 很 „velmi“ se v tomto případě nepřekládá, funguje totiž pouze jako ukazatel predikace adjektiva shǎo 少 „málo, být málo.“ Pokud by ve větě nebylo toto příslowce obsaženo, měla by tato věta význam „Mám méně knih než...“ a Číňan by ji proto nepovažoval za ukončenou výpověď.

Očekával by naopak, že sdělení bude pokračovat např. ve smyslu „Mám méně knih než ty.“ (viz. 5.3)

Pozor! Příslovce hěn 很 „velmi“ funguje jako ukazatel predikace, nikoliv atribuce, proto jej v pozici před přívlastkem překládáme. Srovnej:

- Wǒ de péngyou yǒu hěn duō shū. 我的朋友有很多书。 „Můj kamarád má velmi mnoho knih.“
- Wǒ péngyou de shū hěn duō. 我朋友的书很多。 „Můj kamarád má mnoho knih.“

Také adjektiva tvoří otázku klad – zápor (viz 1.2), např.:

- Nǐ de shū duō bu duō? 你的书多不多? „Máš hodně knih?“
- Nèi běn shū hǎo bu hǎo? 那本书好不好? „Je tamta kniha dobrá?“

Cvičení:

I. Vyznačte správné umístění slovesa 有 ve větách:

1. 我 也 毛 笔 。
2. 张 女 士 没 书 ？ 没 。
3. 他 们 只 笔 ， 没 纸 。
4. 你 纸 没 ？

II. Reagujte:

1. 他的毛笔好不好？
2. 中国人多不多？
3. 你的老师好不好？
4. 你的书多不多？

III. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 书 你 什么 有 ？

.....

2. 本 是 的 这 我 书

.....

3. 毛 笔 多 的 我 很

.....
4. 几 有 纸 你 张 ？

.....
5. 张 没 红色 女士 有 书 的
.....

IV. Počítejte čínsky:

四 + 六 = (jiā) (děngyú)	九 - 七 = (jiǎn) (děngyú)	
五 x 二 = (chéng) (děngyú)	十八 ÷ 三 = (chúyǐ) (děngyú)	
5 + 15 =	23 + 72 =	14 + 44 =
69 - 11 =	98 x 2 =	10 ÷ 5 =

V. Přeložte

1. Máte štětec? Ne, máme jenom několik listů papíru.
.....

2. Slečna Zhangová má jen jednoho kamaráda.
.....

3. Náš učitel nemá mnoho knih.
.....

4. Nemám tužku, nemám ani papír.
.....

5. Čí je tato malá knížka?
.....

LEKCE 5

KONVERZACE

Konverzace I.

- A:** 你学习什么?
Nǐ xuéxí shénme?
- B:** 我学习汉语。
Wǒ xuéxí Hànyǔ.
- A:** 你在哪儿学习?
Nǐ zài nǎr xuéxí?
- B:** 在布尔诺。
Zài Bùěrnào.
- A:** 你会说英语吗?
Nǐ huì shuō Yīngyǔ ma?
- B:** 我会一点儿。
Wǒ huì yì diǎnr.

Slovíčka I.

学习	xuéxí	učit se, studovat
汉语	Hànyǔ	čínština
在	zài	být (někde); nacházet se; právě, zrovna
哪儿	nǎr	kde
会	huì	umět; ovládat; dovést
说	shuō	mluvit
英语	Yīngyǔ	angličtina
一点儿	yì diǎnr	trochu

Vlastní jména

布尔诺	Bùěrnào	Brno
-----	---------	------

Cvičení I

I. Obměňte:

1. Wǒ xuéxí (.....).

Hànyǔ
Yīngyǔ
Déyǔ
Éyǔ
Jiáyǔ

2. Wǒ zài (.....) xuéxí Hànyǔ.

Àoluòmòcí
Bùěrnào
Bùlāgé
Zīlín
Wéiyěnnà

3. A: Nǐ huì shuō (.....) ma?

Yīngyǔ

Déyǔ

Éyǔ

Fǎyǔ

Rìyǔ

B: Wǒ (.....).

huì.

bú huì.

bú tài huì.

huì yì diǎnr.

Déyǔ	德语	němčina	Àoluòmòcí	奥洛莫茨	Olomouc
Jiéyǔ	捷语	čeština	Bùlāgé	布拉格	Praha
Éyǔ	俄语	ruština	Zīlín	兹林	Zlín
Rìyǔ	日语	japonština	Wéiyěna	维也纳	Vídeň

Konverzace II.

A: 你中文说得很好。

Nǐ Zhōngwén shuō de hěn hǎo.

B: 我没听懂, 请你再说一遍。

Wǒ méi tīngdǒng, qǐng nǐ zài shuō yí biàn.

A: 你中文说得很好。

Nǐ Zhōngwén shuō de hěn hǎo.

B: 哪里, 哪里, 我刚开始学汉语。

Nǎli, nǎli, wǒ gāng kāishǐ xué Hànyǔ.

Slovíčka II.

得	de	gramatická přípona uvádějící adverbialní komplement
听懂	tīngdǒng	rozumět (slyšenému)
再	zài	opět, znovu (pro děje budoucí)
一遍	yí biàn	jednou; jeden krát
哪里	nǎli	kdepak!; kde (pozor čteme náli)
刚	gāng	právě; zrovna; tak akorát
开始	kāishǐ	začít; zahájit
法语	Fǎyǔ	francouzština
来	lái	přijít; přijet (směrem sem)
去	qù	jít, odejít; jet, odjet (směrem tam)
叫	jiào	zavolat, volat
写字	xiě zì	psát
写信	xiě xìn	psát dopis
儿子	érzi	syn
女儿	nǚ'ér	dcera
大	dà	(být) velký
要	yào	chtít
多少	duōshao	kolik; několik

太	tài	příliš
这么	zhème	tak; takto
孩子	háizi	dítě
女孩子	nǚháizi	děvčátko

Cvičení

I. Obměňte:

1. (.....)nǐ shuō de hěn hǎo. 3. Wǒ gāng kāishǐ xué(.....) .
Hànyǔ	Zhōngwén
Yīngyǔ	Yīngwén
Éyǔ	Jiéwén
Jiéyǔ	Déwén
2. Wǒ bú shì (.....), wǒ bú huì shuō(.....) .
Éguórén	Éyǔ
Yīngguórén	Yīngyǔ
Sīluòfákèrén	Sīluòfákèyǔ
Jiékèrén	Jiéyǔ

Éguórén	俄国人	Rus(ka)	Yīngguórén	英国人	Angličan(ka)
			Sīluòfákèyǔ	斯洛伐克语	slovenština

II. Tvořte otázky k odpovědím:

1. Wǒ bú shì Fǎguórén.
2. Nǎli, nǎli.
3. Huángsè de.
4. Wǒ méi tīngdǒng, qǐng nǐ zài shuō yí biàn.
5. Wǒ yǒu sān běn Jié-Hàn cídiǎn, liǎng běn Yīng-Jié cídiǎn.
6. Zài Bùěrnào.
7. Wǒ bú rènshi tā.
8. Bú huì.
9. Wǒ shì Zhōngguórén.
10. Wǒ jiào Wáng Lìměi.
11. Zhè shì yì běn Zhōngwén zázhi.
12. Bù zhīdào.

III. Doplňte, jakým jazykem umí mluvit:

1. Wǒ shì Měiguórén, wǒ huì shuō
2. Wǒ shì Éguórén, wǒ huì shuō

3. Wǒ shì Déguórén, wǒ huì shuō
4. Wǒ shì Jiékèrén, wǒ huì shuō
5. Wǒ shì Zhōngguórén, wǒ huì shuō

IV. Doplňte slova do vět:

1. Wǒ gāng xué Hànyǔ.
2. Nǐ huì Yīngyǔ ma?
3. Wǒ tīngdǒng.
4. Nǐ Zhōngwén shuō hěn hǎo.
5. Wǒ huì yì

FONETIKA

Fonetická cvičení

Tónové vzorce

1+1	1+2
fēijī (飞机, letadlo)	chuānglián (窗帘, závěs)
zēnggāo (增高, zvyšovat)	jiā tíng (家庭, rodina, domov)
yīnghuā (樱花, sakura)	gāngqín (钢琴, klavír)
jīchē (机车, lokomotiva)	fāyán (发言, pronést projev, vzít si slovo)
pīdāo (劈刀, sekera)	zhīchí (支持, podporovat)

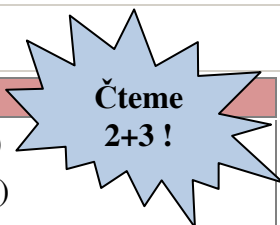
1+3	1+4
gānguǒ (干果, sušené ovoce)	xīkè (稀客, ojedinelý návštěvník)
bānmǎ (斑马, zebra)	zhūròu (猪肉, vepřové maso)
shōuqǔ (收取, sbírat)	ānshù (桉树, ekulyptus)
dōngsǔn (冬笋, zimní bambus. výhonky)	jiānyù (监狱, vězení)
dēngtǎ (灯塔, maják)	yīyuàn (医院, nemocnice)

2+1	2+2
nóngjī (农机, zemědělské stroje)	rénmín (人民, lid)
tígāo (提高, zvyšovat)	yuánlín (园林, zahrada, park)
liánhuā (莲花, lotos)	liúxíng (流行, být populární)
niúchē (牛车, volský potah)	pínfán (频繁, častý)
liándāo (镰刀, srp)	shítáng (食堂, jídelna)

2+3	2+4
píngguǒ (苹果, jablko) hémǎ (河马, hroch) tíqǔ (提取, vyzvednout, vybrat) lúsūn (芦笋, chřest) qiáotǎ (桥塔, věž (na mostě))	shúkè (熟客, častý návštěvník) niúròu (牛肉, hovězí maso) yángshù (杨树, topol) láo yù (牢狱, vězení) xuéyuàn (学院, akademie)

3+1	3+2
yěmāo (野猫, divoká kočka) chǎnkē (产科, porodní oddělení) guǒzhī (果汁, džus) běnjīn (本金, kapitál) zhǐchū (指出, poukázat na)	zhǔtí (主题, (hlavní) téma) lǐtáng (礼堂, sál, hala) yǐngmí (影迷, filmový fanoušek) mǎqiú (马球, pólo) jiǎngtái (讲台, tribuna)

3+3	3+4
xiǎozǔ (小组, skupina) gǔdiǎn (古典, klasický) lěngshuǐ (冷水, studená voda) yǔfǎ (语法, gramatika) yěcǎo (野草, pleveľ)	diǎnfàn (典范, vzor, příklad) rěnnài (忍耐, mít trpělivost) yǎnxì (演戏, hrát (úlohu), vystupovat) měilì (美丽, být krásný) wǔshù (武术, wu-šu)

4+1	4+2
bàomāo (豹猫, leopard) wàikē (外科, chirurgie) dòuzhī (豆汁, nápoj ze sojových bobů) xiànjīn (现金, hotovost) fùchū (付出, zaplatit, uhradit)	wèntí (问题, otázka) jiàotáng (教堂, kostel) xì mí (戏迷, divadelní fanoušek) bàngqiú (棒球, baseball) guìtái (柜台, pult)

4+3	4+4
dàishǔ (袋鼠, klokan) yàocǎo (药草, léčivé byliny) xìtǒng (系统, systém) dìtiě (地铁, metro) gètǐ (个体, jednotlivec)	xìjù (戏剧, komedie) bìyè (毕业, absolvovat) huìyì (会议, schůze) jìngsài (竞赛, soutěžit, závodit) dàgài (大概, asi)

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

- 1、周女士也会说法语。 2、我不会说汉语，也不会说法语。 3、王先生在学什么？他在学捷文。 4、你们来不来？我们不来。 5、你去不去？我去，王先生也去。 6、请问，那位先生是谁？你去问他。
- 7、谁去叫他们来？我去。 8、谁在写字？张女士在写字。 9、你在写信吗？是的，我在写信。 10、我的儿子小，她的女儿大。 11、你要多少？ 12、这张纸太小，我要这么大的。 13、这个孩子是我女儿。 14、这个孩子是我的儿子，那个孩子是她儿子。 15、这些女孩子学中文，那些女孩子学捷文。

Cvičení

I. Následující znaky rozřídte podle počtu tahů:

在 写 字 信 要 会 说 语 请 来 去 问 叫
汉 法 孩

5 tahů

8 tahů

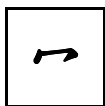
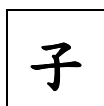
6 tahů

9 tahů

7 tahů

10 tahů

II. Napište všechny znaky 5. lekce obsahující následující grafické prvky:

III. Podobné znaky – napište výslovnost a význam:

在/.....	字/.....
友/.....	子/.....
去/.....	太/.....
法/.....	大/.....
先/.....	人/.....

IV. Spojte znaky ze sloupců tak, aby vznikla dvojslabičná slova, a napište jejich význam:

孩	少
这	字
多	子
写	语
法	么

V. K tázacím zájmenům přiřpte výslovnost a význam a doplňte je do vět:

谁	哪
谁的	哪儿
什么	多少
几		

- 你要.....？
-在写字？
- 你去.....？
- 你有.....张纸？
- 这本法文书是.....？
-要去问他？
-本书是王先生的？
- 王先生在学.....？
- 这本小书是.....？
- 她有.....个孩子？
- 你们的朋友在.....？
- 他们的老师是.....国人？

VI. Doplňte do vět znaky z nabídky:

太 来 在 叫 问 大 还是

- 张小姐.....写信。
- 这张纸.....小，我要这么.....的。
- 你们.....不来？
- 谁去.....他来？
- 你要白色的.....红色的？我要红色的。
- 请.....，这么大的本子你要吗？

GRAMATIKA

5.1 Vyjadřování průběhovosti

Příslovce zài 在 „právě“ (nezaměňuj se slovesem existence „být (někde), nacházet se“ ani s prepozičním/ postpozičním slovesem „v“) vyjadřuje průběhovost slovesného děje. Srovnej:

- Zhāng xiǎojiě xiě zì. 张小姐写 „Slečna Zhang bude psát.“

- Zhāng xiǎojiě zài xiě zì. 张小姐在写字 „Slečna Zhang právě (ted') píše.“

Průběhové děje se nepopírají záporkou bù 不, ale záporkou méi 没, např.

- Tā méi zài xiě zì. 他不在写字 „Právě (ted') nepíše.“

我在…	写信	„právě píšu dopis“
	写字	„právě píšu“
	学习汉语	„právě se učím čínsky“
	喝茶 (hē chá)	„právě piju čaj“

5.2 Předmět

Přechodná slovesa v čínštině v některých případech přibírají formální předmět, který nic nepřidává v věcném významu věty a do češtiny se proto nepřekládá, srovnej:

- Tā zài xiě zì. 她在写字。 „Právě (ted') píše.“
(zì 字 „čínský znak/ písmeno“ je formálním předmětem, nepřekládá se)
- Tā zài xiě xìn. 她在写信。 „Právě píše dopis.“
(xìn 信 je předmět věcný, proto jej překládáme)

Formálním předmětem je dále např. výraz jiào 觉 „spánek“ ve spojení shuì jiào 睡觉 „spát“, lù 路 „cesta“ ve spojení zǒu lù 走路 „chodit“ atd.

5.3 Komparativ

Jak již bylo uvedeno výše (viz 4.7), adjektivum v přísudku bez příslovce chápeme jako komparativ, např.:

- Zhè zhāng zhǐ xiǎo, nài zhāng zhǐ dà. 这张纸小, 那张纸大。
„Tento papír je menší, tamten větší.“
- Wǒ de shū duō, tā de shū shǎo. 我的书多, 他的书少。
„Mých knih je více a jeho méně.“

5.4 Příslovce 3

Jiná příslovce než příslovce hěn 很 „velmi“ fungují před adjektivem v přísudku nejen jako ukazatele predikace, ale současně se ve větě uplatňuje i jejich lexikální význam, srov. např.:

- Zhèi zhāng zhǐ hěn xiǎo. 这张纸很小。 „Ten papír je malý.“

- Zhèi zhang zhǐ tài xiǎo. 这张纸太小。 „Tento papír je příliš malý.“

5.5 Atributivní slovice 2

Atributivní slovice (viz 3.3) de 的 bývá v přívlastku vypouštěno, pokud nechceme podtrhnout vlastnictví větného členu určeného přívlastkem. Zejména se tak děje v případě osoby blízké (kamarád, příbuzný apod.), např.:

- Zhèi ge háizi shì wǒ nǚ'ér 这个孩子是我女儿。 „Toto dítě je moje dcera.“

Naopak např. v následující větě je vlastnictví z důvodu kontextu podrženo přítomností atributivního slovice de 的:

- Zhèi ge háizi shì wǒ de érzi, nèi ge háizi shì tā de érzi. 这个孩子是我的儿子，那个孩子是她的儿子。 „Toto dítě je můj syn a tamto dítě je její syn.“

5.6 Modální sloveso huì 会

Zvláštní skupinu sloves tvoří slovesa modální. Jsou to slovesa, která nevyjadřují děj, nýbrž možnost, nutnost nebo přání děj uskutečnit, např. české „moci, smět, muset, chtít“ apod. V této lekci se seznámíme s prvním z nich, a to huì 会 „moci, umět“, které vyjadřuje naučenou schopnost, např.:

- Wǒ huì shuō Hànyǔ. 我会说汉语。 „Umím mluvit čínsky.“
- Wǒ bú huì xiě Hànzì. 我不会写汉字。 „Neumím psát čínské znaky.“

5.7 Číslovky jǐ 几 a duōshao 多少

Pro české tázací „kolik“ můžeme použít jǐ 几 nebo duōshao 多少. Tato dvě slova se od sebe liší tím, že pomocí jǐ 几 se ptáme na určitý počet obvykle nepřesahující 10, u duōshao 多少 toto omezení neplatí; číslovka jǐ 几 se nutně spojuje s numerativem, duōshao 多少 se s numerativem nespojuje.

- Tā yǒu jǐ běn shū? 他有几本书? „Kolik má knih?“
(mluvčí předpokládá, že knih nebude více než deset)
- Tā yǒu duōshao shū? 他有多少本书? „Kolik má knih?“
(mluvčí předpokládá, že knih bude více než deset)

Číslovka jǐ 几 má současně význam „několik“, srovnej:

- Tā yǒu jǐ běn shū? Sān běn. 他有几本书? 三本。 „Kolik má knih? Tři.“
- Tā yǒu jǐ běn shū. 他有几本书。 „Má několik knih.“

Číslovka jǐ 几 může také společně s dalšími číslovkami vytvářet číslovky složené, např. shíjǐ 十几 „kolik přes deset? / několik přes deset“ jǐshí 几十 „kolik desítek? / několik desítek“:

- Wǒ yǒu shíjǐ zhāng zhǐ. Shíjǐ zhāng? Shísān zhāng.
我有十几张纸。十几张? 十三张。 „Mám něco přes deset archů papíru. Kolik přes deset? Třináct.“

Cvičení

I. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 在女士 信 周 写

.....

2. 叫来 谁 去 他 ?

.....

3. 哪儿 你 去 ?

.....

4. 哪儿 你 在 学习 ?

.....

5. 去去 问 你 他 不 ?

.....

6. 字我 写 会 不 。

.....

II. Tvořte otázky k odpovědím:

1. 是的, 我在写信。

2. 不太会。

3. 我的女儿大。

4. 我要三本。
5. 他不去。

III. Tvořte věty antepozicí předmětu:

1. 我不会说法文。
2. 我不要这么大的纸。
3. 我们没有那些书。
4. 我只有三本红色的书。
5. 我不认识 (rènshi) 他的女儿。

IV. Doplňte věty a vytvořte komparativ:

1. 我的朋友多,
2. 张小姐的书多,
3. 我的孩子小,
4. 这位老师好,
5. 白色的毛笔少,

LEKCE 6

KONVERZACE

Konverzace I.

A: 你 家 在 布 拉 格 吗?

Nǐ jiā zài Bùlāgé ma?

B: 不, 我 家 不 在 布 拉 格, 在 布 尔 诺。

Bù, wǒ jiā bú zài Bùlāgé, zài Bùěrnùò.

A: 你 家 有 什 么 人?

Nǐ jiā yǒu shénme rén?

B: 我 家 有 爸 爸、妈 妈、姐 姐 和 我。

Wǒ jiā yǒu bàba, māma, jiějie hé wǒ.

Slovíčka I.

家	jiā	rodina; domov
布拉格	Bùlāgé	Praha
爸爸	bàba	tatínek
妈妈	māma	maminka
姐姐	jiějie	starší sestra
和	hé	a

Cvičení

I. Obměňte:

1. Nǐ jiā zài (.....) ma?

Wéiyěna

Běijīng

Shànghǎi

Bùěrnùò

Měiguó

Yīngguó

3. Wǒ jiā zài (.....).

Bùěrnùò

Àoluòmòcí

Zhōngguó

Bùlāgé

Déguó

Fǎguó

2. Wǒ jiā yǒu (.....), (.....), (.....) hé wǒ.

bàba māma dìdi

gēge jiějie mèimei

Shànghǎi	上海	Šanghaj	gēge	哥哥	starší bratr
Běijīng	北京	Peking	dìdi	弟弟	mladší bratr
			mèimei	妹妹	mladší sestra

Konverzace II.

A: 你 姐姐 结 婚 了 吗?
Nǐ jiějie jiéhūn le ma?

B: 结 了。
Jiéle.

A: 他 们 有 孩 子 吗?
Tāmen yǒu hái zi ma?

B: 还 没 有。
Hái méi yǒu.

A: 你 父 亲 是 做 什 么 的?
Nǐ fùqin shì zuò shénme de?

B: 我 爸 爸 在 银 行 工 作。
Wǒ bàba zài yínháng gōngzuò.

Slovíčka II.

结婚	jiéhūn	vdát se; oženit se
还	hái	ještě; dosud; docela
父亲	fùqin	otec (<i>srovnej s bàba</i>)
做	zuò	pracovat
银行	yínháng	banka
工作	gōngzuò	práce, zaměstnání
看	kàn	dívat se, sledovat; navštívit; domnívat se
看书	kànshū	číst
这儿	zhèr	tady; zde
那儿	nàr	tam
水	shuǐ	voda
今天	jīntiān	dnes
里	lǐ	v, ve; uvnitř
事	shì	záležitost; věc
桌子	zhuōzi	stůl
上	shàng	nahoře; na; horní
学校	xuéxiào	škola
东西	dōngxi	věc
都	dōu	všichni; všechny; všechno
百	bǎi	sto
到	dào	dorazit; dojít; dojet
明天	míngtiān	zítra

Cvičení

I. Obměňte:

<p>1. Nǐ (.....) jiéhūn le ma?
jiějie
gēge
dìdi
mèimei
péngyou</p> <p>2. Nǐ yǒu (.....) ma?
gēge
mèimei
háizi
nǚpéngyou</p> <p>3. Nǐ (.....) gōngzuò ma?
fùqin
mǔqin
jiějie
gēge</p> | <p>4. Nǐ (.....) shì zuò shénme de?
fùqin
māma
bàba
dìdi
mèimei</p> <p>5. Wǒ bàba zài (.....) gōngzuò.
yínháng
dàxué
gōngchǎng
Zhōngguó
Jiékè
Bùlāgé
dàshǐguǎn</p> |
|--|--|

II. Ptejte se a odpovídejte:

1. Nǐ mèimei yǒu jǐ zhī bǐ?
2. Nǐ yǒu gēge ma?
3. Nǐ jiā zài Bù'ěrnào ma?
4. Nǐ yǒu jǐ ge mèimei?
5. Bàba yào shénme cídiǎn?
6. Nǐ zài nǎr gōngzuò?
7. Nǐ jiā yǒu shénme rén?
8. Nǐ yǒu méi yǒu nánpéngyou?
9. Nǐ fùqin huì shuō Hànyǔ ma?
10. Nǐ jiějie shì zuò shénme de?
11. Nǐ yào bu yào qù Bùlāgé gōngzuò?
12. Zhèi ge hēisè de bēnzi shì shéi de?
13. Lǎnsè de qiánbāo shì bu shì nǐ de?
14. Tā de bàba zài Bùlāgé gōngzuò ma?
15. Nǐ yào bu yào zài dàshǐguǎn gōngzuò?

mǔqin	母亲	matka
dàxué	大学	univerzita
gōngchǎng	工厂	továrna
dàshǐguǎn	大使馆	velvyslanectví

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

- 1、王女士在写信，她女儿在看书。 2、张先生是一位很好的老师。 3、请你一个人来看我。 4、您看那些毛笔好不好？很不好。 5、这儿没有水，那儿有水。 6、今天我家里有事。 7、老师在不在家？不在。 8、王先生的毛笔在桌子上。 9、张先生不在家，他在学校里。 10、这儿的東西都很好。 11、你们学校里有多少学生？有二百四十九个。 12、你是这儿的人吗？不是。 13、请到这儿来。 14、我明天也到那儿去。 15、桌子上的书都是他的。

Cvičení

I. Podobné znaky – rozhodněte, který patří do dané věty:

1. 我们学校里有**三白/百**多个学生。
2. 张女士**上/上**在看书。
3. 这儿的**东四/西**都很好。
4. 你是这儿的人**妈/吗**？
5. 你的学**样/校**在哪儿？
6. 这些女孩子**那/都**学中文。
7. **明天/大**我家里有事。

II. Spojte znaky ze sloupců tak, aby vznikla dvojslabičná slova, a napište jejich význam:

家	校
今	子
桌	里
东	天
学	西

III. Doplňte do vět znaky z nabídky:

都 看 没 事 请 桌 明

- 今天我家里有.....。
- 王女士在写信，她女儿在.....书。
-子上的书.....是他的。
- 这儿.....有水，那儿有水。
- 你.....天有什么事儿？
-你一个人来看我。

IV. Napište ve znacích:

1. Wǒ de shū dōu zài zhuōzishang.

.....

2. Tā nǚér zài xuéxiào kànshū.

.....

3. Jīntiān nǐ dào nǎr qù?

.....

4. Nín kàn zhèr de shuǐ hǎo bù hǎo?

.....

5. Zhèr de dōngxī dōu hěn hǎo.

.....

6. Lǎoshī zài jiā ma?

.....

V. Přepište v transkripci pinyin:

1. 请你明天来看我。
2. 桌子上的书都是他的。
3. 你家都有什么人？
4. 他的女儿在学校还是在家里？

GRAMATIKA**6.1. Prepoziční slovesa 1**

Zatím jsme se seznámili se slovem zài 在 ve funkci slovesa existence „být, nacházet se“ a příslovce právě uvádějícího průběhový děj. Jeho další funkcí je funkce prepozičního slovesa „v“. Předložky označujeme v čínštině termínem prepoziční slovesa, protože jsou původně slovesy a jako slovesa se i chovají.

- Tā zài xuéxiàoli xué zhōngwén. 他在学校里学中文。 „Učí se ve škole čínsky.“
- Tā jīntiān bù lái, tā zài jiāli kàn shū. 他今天不来, 他在家看书。 „Dneska nepřijde, čte si doma.“ (doslova „doma si čte knížky“)

Dalším frekventovaným prepozičním slovesem je například dào 到 „do“:

- Wǒ dào Běijīng qù. 我到北京去。 „Jedu do Pekingu.“
- Qǐng dào zhèr lái. 请到这儿来。 „Prosím pojd' sem.“

6.2. Záložky 1

V čínštině odpovídají předložkovým vazbám podstatná jména se záložkami. Záložky jsou buď jednoslabičné nebo dvojslabičné (viz.7.2.). Nejběžnější jednoslabičné záložky li 里 a shang 上 jsou vždy těsně spojeny s podstatným jménem, např. xuéxiàoli 学校里 „ve škole“, zhuōzishang 桌子上 „na stole“ atd. Nejčastěji se s těmito záložkami setkáme ve vazbě se slovesy existence zài 在 a yǒu 有 „být, nacházet se“:

- Nèi běn shū zài zhuōzishang. 那本书在桌子上。 „Ta kniha je na stole.“
- Zhuōzishang yǒu shū. 桌子上有书。 „Na stole je kniha.“

Z uvedených příkladů vyplývá, že zatímco sloveso zài 在 vyžaduje ve větě přítomnost lokativního předmětu, sloveso yǒu 有 vyžaduje lokativní podmět.

PODMĚT	+	PŘÍSUDEK	+	PŘEDMĚT
osoba/předmět	+	在 zài	+	místo
místo	+	有 yǒu	+	osoba/předmět

6.3. Budoucí čas 1

K vyjádření budoucnosti, podobně jako minulosti, stačí v čínštině určení času nebo celkový kontext, např.:

- Míngtiān Wáng xiānshēng lái. 明天王先生来。 „Zítra přijde pan Wang.“
- Wǒ míngtiān yě dào nàr qù. 我明天也到那儿去。 „Zítra tam také půjdu.“

6.4. Zdůrazňovací konstrukce shì...de 是...的

V čínštině může i slovesná věta mít sponu; sloveso je pak v takových případech zakončeno příponou de 的. V hovorové řeči spona shì 是 však často chybí a zůstává jen přípona de 的 u slovesa.

- Nǐ fùqīn shì zuò shénme de? 你父亲是做什么的? „Co dělá tvůj otec?“

Velmi často se pak tento způsob vyjadřování objevuje ve větách, které obsahují určení místa nebo času. Slovesné přísudky s příponou de 的 pak nejčastěji vyjadřují nejčastěji děj minulý, např.

- Zhè wèi lǎoshī nǐ shì zài nǎr rènshì de? 这位老师你是在哪儿认识的? „Kde ses seznámil s tímto učitelem?“

6.5. Příslowce dōu 都

Příslowce dōu 都 má význam „všichni, všechno“:

- Zhūōzi shàng de shū dōu shì tā de. 这儿的书都很好。 „Všechny knihy na stole jsou jeho.“

V záporných větách ve funkci zevšeobecňující:

- Nǐ de péngyou dōu méi lái. 你的朋友都没来。 „Nepřišel žádný z tvých kamarádů.“
- Zhèi xiē zì wǒ dōu bú huì xiě. 这些字我都不会写。 „Neumím napsat ani jeden z těchto znaků.“

Záporka může stát i před příslovcem dōu 都; v tomto případě se její význam vztahuje jen k příslovci, nikoliv k přísudku jako celku:

- Tāmen méi dōu lái. 他们没都来。 „Nepřišli všichni.“
- Tāmen bù dōu huì zhōngwén. 他们不都会中文。 „Oni ne všichni umějí čínsky.“
- Zhèi xiē rén wǒ bù dōu rènshi. 这些人我不都认识。 „Neznám všechny z těchto lidí.“

Cvičení

I. Vyznačte správné umístění 在 ve větách, označte jeho funkci:

A = sloveso existence „být (někde), nacházet se“

B = prepoziční/ postpoziční sloveso „v“

C = příslovce „právě“

- 张 小 姐 写 字 。
- 他 学 校 里 学 中 文 。
- 你 的 毛 笔 哪 里 ？
- 我 的 书 桌 子 上 。
- 她 看 什 么 书 ？

II. Doplňte správně sloveso zài 在 a yǒu 有

- 他家.....哪儿？
- 水里.....什么东西？
- 桌子上.....一本捷文书。
- 王先生的女儿.....家里写信。
- 今天你家里.....什么事？
- 那本书上.....几张红色的纸？

7. 老师.....学校里做什么？
8. 桌子上.....什么东西？
9. 周小姐.....捷克吗？

III. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 老师 位 的 是 张 很 先生 好 一
.....
2. 的 吗 这儿 你 是 人 ？
.....
3. 那儿 我 到 也 去 明天
.....
4. 的 好 这儿 很 都 东西
.....
5. 家事 有 里 我 今天
.....

IV. Přeložte:

1. Dcera pana Wanga se doma učí čínsky.
2. Kolik jich chceš? Chci jen tři.
3. Tento stůl je příliš malý, chci tamten.
4. Přijď mě prosím zítra navštívit.....
5. Je tvoje matka doma?
6. Všechna pera na stole jsou moje.
7. Její dítě je ve škole.
8. Myslíte, že tyto knihy jsou dobré?
9. Dnes tam také jdu.

LEKCE 7

KONVERZACE

Konverzace I.

- A:** 你住哪儿?
Nǐ zhù nǎr?
- B:** 我住学校旁边。
Wǒ zhù xuéxiào pángbiān.
- A:** 你住几号楼?
Nǐ zhù jǐ hào lóu?
- B:** 九号楼。
Jiǔ hào lóu.
- A:** 你的房间是多少号?
Nǐ de fángjiān shì duōshao hào?
- B:** 三幺四号。
Sānyāosì hào.
- A:** 住几个人?
Zhù jǐ ge rén?
- B:** 住两个人。
Zhù liǎng ge rén.

Slovíčka I.

住	zhù	bydlet
旁边	pángbiān	vedle; stranou
号	hào	číslo; den (<i>v datu</i>)
楼	lóu	budova; dům; poschodí
房间	fángjiān	pokoj
幺	yāo	jedna (<i>pouze ve výčtu čísel</i>)

Cvičení

I. Obměňte:

1. Wǒ zhù (....) hào lóu.

jiǔ
èr
bā
sì

2. Zhù (....) ge rén.

liǎng
sān
qī
.....

3. Wǒ de fángjiān shì (.....) hào. 4. (.....) fángjiān shì sān hào.
sānyāosì	Wǒ de
wǔlíngliù	Wǒmen de
sìyāobā	Tā de
èrèrqī	Nǐmen de
liùlíngjiǔ	Lǎoshī de

II. Odpovězte:

1. Tā zhù nǐ pángbiān ma?
 jǐ hào fángjiān?
 jǐ hào lóu?
 zài nǎr?
 shénme yàng de fángjiān?
 xuéxiào fùjìn háishi chēzhàn fùjìn?
2. Nǐ de fángjiān hǎo bu hǎo?
 dà ma?
 zài jǐ hào lóu?
 zěnmeyàng?
 zhù jǐ ge rén?
 shì duōshao hào?
 zài nǎr?
 zài dàxué fùjìn ma?

fùjìn 附近 poblíž, okolí	chēzhàn 车站 nádraží
--------------------------------	----------------------------

Konverzace II.

- A: 请问，邮局怎么走?
 Qǐngwèn, yóujú zěnmē zǒu?
- B: 往前走。
 Wǎng qián zǒu.
- A: 离这儿远不远?
 Lí zhèr yuǎn bu yuǎn?
- B: 不太远，就在学校后面。
 Bú tài yuǎn, jiù zài xuéxiào hòumian.

Slovíčka II.

邮局	yóujú	pošta
走	zǒu	chodit, jít
往	wǎng	směrem k
前	qián	vpředu; před
离	lí	(být vzdálený) od
远	yuǎn	(být) daleký; (být) vzdálený
就	jiù	právě; prostě; zrovna; přesně

后面	hòumian	vzadu; zadní
前面	qiánmian	vpředu; přední
话	huà	řeč; mluva; promluva
明白	míngbai	rozumět; chápat; (být) jasný
一共	yí gòng	dohromady
来	lái	okolo; přibližně; přijít
上面	shàngmian	nahore; horní strana
下面	xiàmian	dole; dolní strana
回	huí	vrátit se; jít zpět
回去	huíqu	vrátit se zpět (tam)
回家	huíjiā	vrátit se domů
回国	huíguó	vrátit se do své vlasti
从	cóng	z; od
书架	shūjià	police na knihy
取	qǔ	vyzvednout; vybrat
取下来	qǔxiàlai	sundat (shora dolů)
城里	chéngli	ve městě
拿	ná	brát; vzít
拿出来	náchulai	vyndat; vyjmout

Cvičení

I. Obměňte:

1. Qǐngwèn, (.....) zěnmē zǒu? 2. Yóujú jiù zài xuéxiào de (.....).
yínháng	hòumian
gōngchǎng	qiánmian
Jiékè dàshǐguǎn	pángbiān
yóujú	zuǒbian
xuéxiào	yòubian
Zhāng lǎoshī de jiā	

II. Odpovězte:

1. (.....) lí (.....) yuǎn bu yuǎn?
Chēzhàn	zhèr
Shànghǎi	nǐ jiā
Bùlāgé	Bùěrnúo
Lǎoshī de jiā	dàxué
2. Qǐngwèn, (.....) ?
- nèi zhī gāngbǐ shì shéi de?
 nèi wèi shì shéi?
 nǐmēn yǒu méi yǒu báisè de bēnzi?
 nín huì shuō Yīngyǔ ma?
 nǐ jiā zài Bùlāgé ma?
 nǐ māma shì zuò shénme de?
 yóujú zài nǎr?
 Jiékè dàshǐguǎn zài nǎr?
 nín shì Běijīngrén ma?

zuǒbian	左边	vlevo	yòubian	右边	vpravo
---------	----	-------	---------	----	--------

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

- 1、谁明白他的话？只有五六个人明白。 2、我有四五本书，他有七八本。 3、你们一共有多少人？我们有一百来个人，他们有五十多个人。 4、这儿有三十来个学生。
- 5、你来看这本书。 6、我的朋友坐在桌子旁边。 7、王先生住在哪儿？他住在学校后面。 8、请到上面来！到下面去！ 9、你到哪儿去？回家去。 10、你明天就要回国吗？ 11、我明天会到这儿来。 12、王小姐是哪儿的人？ 13、从书架上取下一本书来。 14、你到哪儿去？到城里去。 15、请拿出书来！

Cvičení

I. Spojte znaky ze sloupců tak, aby vznikla dvojslabičná slova, a napište jejich význam:

下	架
书	边
明	面
回	少
一	白
多	家
旁	共

II. Doplňte do vět slovesa z nabídky:

拿 看 去 说 取 坐 有 明白

1. 你来.....这本书。 2. 他们.....五十多个人。

3. 今天我要到城里.....。
4. 请.....出那本书来！
5. 谁.....他的话？
6. 从书架上.....下一本书来。
7. 谁会.....中国话？
8. 老师.....在桌子旁边。

III. Napište ve znacích:

1. Zhǐ yǒu liù ge rén míngbai tā de huà.

.....

2. Wáng xiǎojiě yào huíjiā qu.

.....

3. Wǒmen yíòng yǒu yìbǎi duō ge rén.

.....

4. Nǐ lái kàn zhè xiē máobǐ.

.....

5. Jīntiān chéngli de rén bù shǎo.

.....

6. Shéi zhù zài xuéxiào pángbiān?

.....

IV. V každé větě najděte chybný znak a opravte jej:

1. 你明白他的语吗？
2. 学校里一共有多小人？
3. 学生都坐在老师的旁这。
4. 成里的人多吗？
5. 从书架去下那两本书来。
6. 纸有我不明白你的话。
7. 你家里有什么事？
8. 青到我这儿来。

V. Škrtněte znak, který se do skupiny nehodí (grafickým prvkem, významem, slovním druhem, počtem tahů nebo výslovností – iniciálou, finálou či tónem):

1. 学 写 说 都	2. 边 旁 这 还	3. 下 姓 些 信
4. 住 张 共 桌	5. 城 话 面 看	6. 从 共 红 天

GRAMATIKA

7.1. Přibližný počet

Přibližný počet vyjadřuje čínština dvěma způsoby:

- 1) položíme vedle sebe dvě číslovky, které se od sebe v číselné řadě yī 一 „jedna“ až jiǔ 九 „devět“ liší o jednu jednotku, např.:
 - sì wǔ ge rén 四五个人 „4 až 5 lidí“
 - 五六十个人 wǔ liùshí ge rén „50 až 60 lidí“
- 2) za číslovku připojíme slovo duō 多 „přes, více než“ nebo hovorovější lái 来 „asi, přibližně“. Tohoto způsobu se užívá u číslovek složených, pokud jsou vyjádřeny celými řády. Numerativ nebo měrová jednotka následuje až za duō 多 nebo lái 来:
 - sān shí lái ge xuésheng 三十来个学生 „asi 30 žáků“
 - wǔ shí duō ge rén 五十多个人 „přes 50 lidí“

7.2. Záložky 2

K jednoslabičným záložkám (viz 6.2) se připojují další slabiky: bian(r) 边, mian 面, typické spíše pro jižní Čínu, a hovorové tou(r) 头. Tak vznikají záložky dvojslabičné, např. pángbiān(r) 旁边 „vedle“, xiàmian 下面 „dole“, shàngtou 上头 „nahore“.

- Wǒ jiā zài xuéxiào hòumian. 我家在学校后面。 „Bydlím za školou.“
- Yínháng zài yóujú pángbiān. 银行在邮局旁边。 „Banka je vedle školy.“

Jako záložky nespécifikovaného významu vystupují výrazy zhèr 这儿 „tady“, v jižní spíše Číně zhèlǐ 这里, a nàr 那儿 „tam“, v jižní Číně spíše nàlǐ 那里. Často tyto výrazy následují osobní zájmena a osobní jména: tā nàr 他那儿 „(tam) u něho“, wǒmen zhèr 我们这儿 „(tady) u nás“ apod.

- Xuéxiào nàr yě yǒu yì jiā yínháng. 学校那儿也有一家银行。 „(Tam) u školy je také banka.“ (jiā 家: numerativ pro instituce, firmy)
- Wǒ zhèr yǒu liǎng běn lǎoshī de shū. 我这儿有两本老师的书。 „(Tady) u mne jsou dvě učitelovy knihy.“

Některá prepoziční slovesa a záložky se používají i s určením času, např. *cóng jīntiān dào míngtiān* 从今天到明天 „ode dneška do zítřka“.

7.3. Prepoziční slovesa 2

S funkcí prepozičních sloves jsme se seznámili již v 6.1. V této lekci uvedeme další z frekventovaných prepozičních sloves, a to *cóng* 从 „z“ a *wǎng* 往 „směrem k“:

- *Nǐ cóng nǎr lái?* 你从哪儿来? „Odkud jdeš?“
- *Tāmen wǎng xuéxiào nàlǐ qù.* 他们往学校那里去。 „Jdou ke škole.“

7.4. Postpoziční slovesa

Slovesa *zài* 在 a *dào* 到 jsme si již představili jako prepoziční slovesa (viz 6.1.). Tyto slovesa však mohou také uvádět určení místa v pozici za slovesem, a to za jednoslabičným stavovým slovesem nebo slovesem pohybu. Vzhledem k pozici za slovesem je označujeme jako postpoziční slovesa a překládáme českými předložkami „v“ *zài* 在 a „do“ *dào* 到:

- *Tā zhù zài xuéxiào pángbiān.* 他住在学校旁边。 „Bydlí u školy.“
- *Māma zuò zài zhuōzi pángbiān.* 妈妈坐在桌子旁边。 „Maminka sedí u stolu.“
- *Nǐ pǎo dào nǎlǐ qù?* 你跑到哪里去? „Kam běžíš?“ (*pǎo*: „běžet“)

7.5. Budoucí čas 2

Budoucí čas může být vyjádřen kontextem nebo určením času (viz 6.3.), nebo také tzv. ukazateli budoucího času. Slovesa *huì* 会 a *yào* 要 v pozici před přísudkem mohou fungovat jako modální slovesa „moci, umět“ a „chtít“ (viz 5.6.), nebo mít pouze funkci ukazatele budoucího času. V těchto případech slovesa ztrácí svůj původní význam a větu překládáme budoucím časem.

- *Tā bú huì lái.* 他不会来。 „Nepřijde.“
- *Nǐ míngtiān jiù yào huíguó ma?* 你明天就要回国吗? „Ty už se zítra vracíš (do vlasti)?“

7.6. Směrové modifikátory

Jedním z frekventovaných způsobů, jak blíže určit sloveso v čínštině, je připojením nejčastěji jednoslabičného modifikátoru. Takto modifikovaná slovesa překládáme do češtiny zpravidla

dokonavým slovesem s předponou. Podobně jako české předpony mění současně vid slovesa, tak také v čínštině dodává modifikátor slovesu určité významové zabarvení, které celkem odpovídá našemu dokonavému vidu.

Velmi častými modifikátory jsou lai 来 a qu 去. Známe je už jako samostatná slovesa. Připojí-li se však k jiným slovesům, stávají se směrovými modifikátory, které udávají orientaci základního slovesa, lai 来 k mluvčímu a qu 去 od mluvčího, např. huí lai 回来 „vrátit se (směrem k mluvčímu)“, huí qu 回去 „vrátit se (směrem od mluvčího)“, ná lai 拿来 „přinést“, ná qu 拿去 „odnést“.

- Nǐ yào huí qu ma? 你要回去吗? „Chceš se vrátit?“
- Lǎoshī qǐng xuésheng ná lai yì zhāng zhǐ. 老师请学生拿来一张纸。
- Nǐ yìgòng ná lai jǐ běn shū? 你一共拿来几本书? „Kolik jsi dohromady přinesl knih?“

Modifikátory qu 去 a lai 来 mohou být (na rozdíl od ostatních modifikátorů) odděleny od základního slovesa předmětem, např. ná yì běn shū lai 拿一本书来 přinést (jednu, nějakou) knihu, huí jiā qu 回家去 vrátit se domů.

- Qǐng nǐ míngtiān ná nèi běn shū lai. 请你明天拿那本书来。
„Prosím přines zítra tu knihu.“
- Nǐ dào nǎr qù? Huí jiā qu. 你到哪儿去? 回家去。 „Kam jdeš? Jdu domů.“ (doslova: „Vracím se domů“)

Směrové modifikátory mohou být i dvojslabičné. Vznikají spojením jednoslabičných sloves pohybu s modifikátory lai 来 a qu 去; tak se modifikovaná slovesa chū lai 出来, chū qu 出去 vyjít ve funkci modifikátoru spojují např. se slovesem ná 拿 „brát“, takže vznikají spojení ná chū lai 拿出来 „vynést (odněkud směrem sem)“ a ná chū qu 拿出去 „vynést (odtud směrem pryč)“ na rozdíl od pouhého ná lai 拿来 „přinést“ a ná qu 拿去 „odnést“. Dvojslabičné modifikátory dodávají celku ještě přesnějšiho a konkrétnějšího významu.

- Zhè xiē dōngxi bú yào ná chū qu. 这些东西不要拿出去。 „Tyto věci neonašejte.“

- Tā náchū jǐ běn shū lái? 他拿出几本书来? „Kolik knih vyndal?“

Předmět u sloves s dvojslabičnými modifikátory, kdy druhou slabikou modifikátoru je lai 来 nebo qu 去, může být vložen mezi obě slabiky modifikátoru, např.:

- Cóng shūjiàshàng qǔxia yì běn shū lái. 从书架上取下一本书来。 „Sundej s knihovny (nějakou) knihu.“

7.7. Rozkazovací způsob

Čínské sloveso nevyjadřuje svým tvarem způsobu, nemá tedy ani zvláštní tvar pro rozkazovací způsob (imperativ). Rozkaz může být vyjádřen pouhým neurčeným slovesem, např.:

- Qù! 去! „Jdi!“

Zákaz se v čínštině vyjadřuje užitím záporek: búyào 不要 nebo bié 别:

- Búyào kèqi! 不要客气! „Nedělej okolky!“
- Bié diū le! 别丢了! „Neztrať to!“ (diū 丢: ztratit)

Cvičení

I. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 坐我 旁边 桌子 朋友的 在

.....

2. 去要 家 回 我

.....

3. 纸来 出 拿 请

.....

4. 来东西 书架 拿下 从 上

.....

5. 本我 四 有 书 五

.....

6. 学校里 个 三 学生 多 有 百

.....

7. 百有 来 一 书 只 他 本

.....

8. 多少 一共 学生 有 你们 ?

.....

VI. Doplňte do vět vhodné sloveso:

问 是 叫 去 看 坐 会 拿

1. 周女士也.....说法语。

2. 桌子上的书都.....他的。

3. 谁去.....他们来？

4. 你来.....这本书。

5. 我明天也到那儿.....。

6. 那位先生是谁？你去.....他。

7. 请.....出书来！

8. 周老师.....在王小姐的后面。

VII. Přeložte:

1. Kam jdeš? Jdu do školy. A ty? Já jdu domů.....

2. Kde bydlí paní Wangová? Bydlí vedle pošty.....

3. Rozumí mu jen sedm či osm lidí.

4. Sundej tamtu knihu z police.

5. Všichni moji kamarádi sedí u stolu.

6. Pojď dolů!

7. Všichni místní lidé umí čínsky, jen já ne.....

8. Můj kamarád se chce vrátit do vlasti, já se chci také vrátit.....

9. Sedím vedle kamarádky.

LEKCE 8

KONVERZACE

Konverzace I.

A: 请问, 今天 是 几月 几号?
Qǐngwèn, jīntiān shì jǐ yuè jǐ hào?

B: 今天 是 一月 二十五 号。
Jīntiān shì yīyuè èrshíwǔ hào.

A: 今天 星期几?
Jīntiān xīngqījǐ?

B: 今天 星期五。
Jīntiān xīngqīwǔ.

Slovíčka I.

月	yuè	měsíc
一月	yīyuè	leden
星期	xīngqī	týden
星期几?	xīngqījǐ?	který den v týdnu?
星期五	xīngqīwǔ	pátek

Cvičení

I. Obměňte:

1. Jīntiān shì (....) hào.
èrshíwǔ
shíbā
liù

3. Jīntiān shì (....) yuè yī hào.
shí'èr
sān
qī

2. Jīntiān (....).

xīngqīwǔ
xīngqī'èr
xīngqīliù
xīngqīyī
xīngqīsì
xīngqīsān
xīngqītiān

II. Odpovězte:

- Jīntiān shì jǐ yuè jǐ hào?
- Míngtiān shì jǐ yuè jǐ hào?
- Nǐ jǐ hào qù Bùlāgé?
- Tā jǐ yuè qù Zhōngguó?
- Jīntiān xīngqījǐ?
- Míngtiān xīngqījǐ?

7. Nǐ nǐ tiān yào huíjiā?
8. Xīngqīliù nǐ qù nǎr?
9. Zhèi ge xīngqītiān nǐ bàba māma zài jiā ma?.....
10. Nǐ jǐ yuè jǐ hào qù Fǎguó?

xīngqīyī 星期一 pondělí	yīyuè 一月 leden	qīyuè 七月 červenec
xīngqī'èr 星期二 úterý	èryuè 二月 únor	bāyuè 八月 srpen
xīngqīsān 星期三 středa	sānyuè 三月 březen	jiǔyuè 九月 září
xīngqīsì 星期四 čtvrtek	sìyuè 四月 duben	shíyuè 十月 říjen
xīngqīwǔ 星期五 pátek	wǔyuè 五月 květen	shíyīyuè 十一月 listopad
xīngqīliù 星期六 sobota	liùyuè 六月 červen	shí'èryuè 十二月 prosinec
xīngqītiān 星期天 neděle		

Konverzace II.

A: 现在 几点?

Xiànzài jǐ diǎn?

B: 现在 八点 三十分。

Xiànzài bā diǎn sānshí fēn.

A: 商店 什么 时候 开门, 什么 时候 关门?

Shāngdiàn shénme shíhou kāimén, shénme shíhou guānmén?

B: 还有 半个小时 就要 开了, 晚上 八点 才 关门。

guānmén.

Slovíčka II.

现在	xiànzài	yní; ted'; právě
点	diǎn	hodina (časový bod); bod; trochu
几点?	jǐ diǎn?	v kolik hodin?
分	fēn	minuta (časový bod); díl; rozdělit
商店	shāngdiàn	obchod
什么时候	shénme shíhou	v kolik hodin?
开	kāi	otevřít; otvírat
开门	kāimén	otevřít (dveře, obchod)
关	guān	zavřít; zavírat
关门	guānmén	zavřít (dveře, obchod)
半	bàn	půl; polovina
小时	xiǎoshí	hodina (časová délka)
了	le	marker ukončeného děje; marker změny stavu
晚上	wǎnshang	večer
才	cái	teprve, teprve pak; pouze
以内	yǐnèi	během; po dobu; v rozmezí

回来	huílai	vrátit se (sem)
慢	màn	(být) pomalý
地	de	<i>ukazatel příslovečného určení</i>
快	kuài	(být) rychlý; rychle; brzo; hned
对	duì	(být) správný; správně
完	wán	dokončit, skončit
写完	xiěwán	dopsat
上星期	shàngxīngqī	minulý týden
昨天	zuótiān	včera
下雨	xià yǔ	pršet
写好	xiěhǎo	dopsat; napsat správně
见到	jiàndào	spatřit; potkat

Cvičení

I. Obměňte:

1. Xiànzài (.....) diǎn.

bā
liù
sì
liǎng
wǔ
shí'èr
sì

2. (.....) bā diǎn guānmén.

Shāngdiàn
Túshūguǎn
Yínháng
Shítáng

3. Nǐ shénme shíhou (.....)?

huílai
huíqu
zài jiā
lái wǒ jiā

4. Xiànzài bā diǎn (.....).

shí fēn
èrshí fēn
sìshí fēn
shíwǔ fēn
yí kè
bàn

5. Shāngdiàn (.....) kāimén.

jiǔ diǎn
qī diǎn
jiǔ diǎn
qī diǎn bàn
bā diǎn bàn

6. Hái yǒu (.....) jiù yào kāi le.

bàn ge xiǎoshí
yí ge xiǎoshí
shíwǔ fēnzhōng

II. Odpovězte:

1. Nǐ jīntiān jǐ diǎn huíjiā?
2. Tā shénme shíhou qù xuéxiào?
3. Jiékè de yínháng jǐ diǎn kāimén jǐ diǎn guānmén?
4. Yínháng xīngqīliù kāi bu kāi mén?
5. Nǐ wǎnshang jǐ diǎn qù kàn nǐ de péngyou?
6. Qǐngwèn, xiànzài jǐ diǎn?
7. Xuéxiào pángbiān de shāngdiàn shénme shíhou kāimén?

8. Xīngqītiān nǐ huì zài Bùěrnào ma?

III. Tvořte otázky k odpovědím:

1. Jīntiān xīngqīsān.
2. Wǎnshang qī diǎn guānmén.
3. Liùlíngjiǔ hào.
4. Jīntiān shì èrshí hào.
5. Xiànzài wǔ diǎn sìshísān fēn.
6. Jiǔ hào lóu.

IV. Doplňte vhodné slovo:

1. Xiànzài jiǔ
2. Yínháng diǎn kāimén?
3. Bú yuǎn.
4. Nǐ shénme qù Běijīng?
5. Jīntiān.....liùyuè
shíwǔ.....
6. Tā zài xuéxiào hòumian.

V. Přiraďte k otázkám správné odpovědi:

1. Shāngdiàn jǐ diǎn kāimén? **A.** Xiànzài liǎng diǎn shí fēn.
2. Xiànzài jǐ diǎn? **B.** Wǎng qián zǒu.
3. Qǐngwèn, jīntiān shì jǐ yuè
jǐ hào? **C.** Wǒ zhù yóujú pángbiān.
4. Qǐngwèn, xuéxiào zěnme zǒu? **D.** Hái yǒu yí ge xiǎoshí jiù
yào kāi le.
5. Nǐ zhù nǎr? **E.** Bāyuè èrshíjiǔ hào.

kè	刻	čtvrthodina	shítáng	食堂	menza; jídelna
túshūguǎn	图书馆	knihovna	fēnzhōng	分钟	minuta (čas.délky)

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

1、三天以内我就回来。 2、他慢慢地走。 3、你儿子走得很快，我们走得慢。 4、这个字我写得对不对？ 5、这个学生写字写得很快，他快写完了。 6、张先生回中国去了。 7、来了多少人？只来了一个人。 8、汉语我会说，法语不会说。 9、上星期他没有来。 10、昨天下雨了。 11、你叫了我没有？我没叫你。 12、谁来了？几位先生来了。 13、我明白了。 14、那些字我都写好了。 15、我好几天没见到他了。

Cvičení

I. Podobné znaky – rozhodněte, který patří do dané věty:

1. 我**明/昨**白了。
2. 她到城**星/里**去。
3. 这个字我写得**对/才不对/才**？
4. 我好**儿/几**天没见到他了。
5. 那些信我都写好**子/了**。
6. 他们不会说**法/去**语。

II. Spojte znaky ze sloupců tak, aby vznikla dvojslabičná slova, a napište jejich význam:

星	白
昨	期
下	天
以	完
写	内
明	雨

III. Doplňte do vět znaky z nabídky:

得 了 慢 地 只 没 快 以

1.来了五六个人。
2. 那些字我都写好.....。
3. 你叫了我.....有？
4. 这个字你写.....不对。
5. 三天.....内我就回来。
6. 他走得很.....。
7. 她从学校慢慢.....走回来。
8. 他说汉语说得很.....。

IV. Napište ve znacích:

1. Tā màn mǎnr de zǒu.
.....
2. Nǐ míngbai le méi yǒu?
.....
3. Jiéyǔ wǒ huìshuō, Fǎyǔ bú huì shuō.
.....
4. Wǒ hǎo jǐ tiān méi jiàndào tā le.
.....
5. Nǐ jiào le lǎoshī méi yǒu?
.....

V. Odpovězte na otázky, odpovědi napište ve znacích:

1. 他走得快还是你走得快?
2. 你写汉字写得很慢吗?
3. 你几天没见到他?
4. 你明白了没有?
5. 你会说法语吗?

6. 你的老师要回中国去吗?
7. 你叫了他没有?

GRAMATIKA

8.1. Vyjádření času

Výrazy xiǎoshí 小时 případně diǎnzhōng 点钟 „hodina“ mají význam trvání v čase (srov. *hour* v angličtině), zatímco výraz diǎn 点 „hodina“ označuje bod v čase (srov. *o'clock* v angličtině). Podobně výraz fēnzhōng 分钟 „minuta“ označuje časový úsek a fēn 分 „minuta“ časový bod:

- Háí yǒu bàn ge xiǎoshí jiù yào kāimén le. 还有半个小时就要开门了。„Otvírají za půl hodiny.“
- Xiànzài bā diǎn sānshí fēn. 现在八点三十分。„Je půl deváté.“

8.2. Výsledkové modifikátory 1

Zatím jsme se seznámili se směrově modifikovanými slovesy (viz 7.6.). Jiný typ modifikace sloves se uskutečňuje pomocí výsledkového modifikátoru, který popisuje výsledek činnosti. V této lekci se seznámíme s modifikátory wán 完 „skončit“, hǎo 好 a dào 到, např.:

- xiě 写 „psát“ → xiěwán 写完 „dopsat“, xiěhǎo 写好 „napsat, dopsat“
- jiàn 见 „vidět, potkat“ → jiàndào 见到 „spatřit, potkat“

Od sloves směrově modifikovaných se slovesa výsledkově modifikovaná liší tím, že se předmět nikdy nekládá mezi sloveso a modifikátor.

- Zhè xiē zì wǒ kuài xiěwán le. 这些字我快写完了。„Už ty znaky budu mít napsané.“

8.3. Určení způsobu

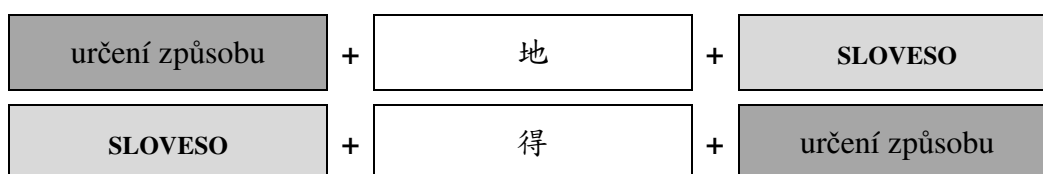
V češtině bývá příslovečné určení způsobu nejčastěji vyjádřeno příslovcem odvozeným od příslušného přídavného jména (krásný: krásně, rychlý: rychle). Také v čínštině ve funkci určení způsobu před slovesem může vystupovat adjektivum, zpravidla ovšem ve spojení s příponou de 地. Jednoslabičná adjektiva se přitom zdvojují (druhá slabika se vyslovuje

kakuminálně v prvním tónu, např. hǎohǎor de 好好地, mànmanr de 慢慢地). Rovněž u některých dvojslabičných adjektiv je zdvojení možné.

- Nǐ yào hǎohǎor de xuéxí. 你要好好地学习。 „Dobře se uč.“
- Tā mànman de zǒu. 他慢慢地走。 „Jde pomalu.“

Používání adjektiva ve funkci určení způsobu v postavení před slovesem není u všech adjektiv stejně obvyklé. Velmi často se k vyjádření určení způsobu užívá vazby jiné: přípona de – v tomto případě psaná znakem 得 – následuje za přísudkovým slovesem a určení způsobu, vyjádřené adjektivem ve funkci komplementu stupně nebo míry, za ním:

- Wǒmen zǒu de hěn màn. 我们走得很慢。 „Jdeme velmi pomalu.“
- Tā xiě de duì. 他写得对。 „Píše to správně.“

8.4. Le 了: slovesná přípona a větné slovce

V čínštině existuje také slovesná (vido-časová) přípona le 了, která naznačuje, že děj se již uskutečnil:

- Wǒ xiě le yì fēng xìn. 我写了一封信。 „Napsal jsem (jeden) dopis.“
(fēng 封: numerativ pro dopisy)
- Wǒ yě kàn le nà běn shū! 我也看了那本书! „Tu knihu jsem také četla!“

Vedle slovesné přípony le 了, která stojí bezprostředně za slovesem, má čínština větné slovce le 了, které stojí vždy na konci věty a označuje změnu stavu, a to v kterémkoliv čase – minulosti, přítomnosti či budoucnosti. Do češtiny ji často překládáme příslovcem „už“, např.:

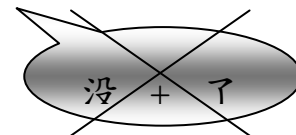
- Bú yào le. 不要了。 „Už (to) nechci.“
- Xià yǔ le. 下雨了。 „Dalo se do deště.“
- Wǒ míngtiān yào jiéhūn le. 我明天要结婚了。 „Zítřka se budu vdávat.“

Každé le na konci věty nemusí však vždy být větné slovce. Někdy jej považujeme za slovesnou příponu, někdy také plní funkci slovesné přípony a větného slovce zároveň.

了₁: slovesná přípona: stojí vždy za slovesem, vyjadřuje ukončení děje (v kterémkoliv čase)
 了₂: větné slovice: stojí vždy na konci věty, vyjadřuje změnu stavu

V záporných větách se u sloves se slovesnou příponou užívá záporka méi 没. Přípona le 了 se pak v takové záporné větě neužívá:

- Tā méi lái. 他没来。„Nepřišel.“

Otázka klad-zápor se ve větách se slovesem se slovesnou příponou tvoří záporkou meiyou 没有 na konci věty, např.

- Tā lái le mei you? 他来了没有? „Přišel?“

8.5. Anteponovaný předmět

Obvyklé postavení předmětu je, jak už víme, za slovesem. Někdy však předmět stojí před podmětem na začátku věty jako anteponovaný větný člen. Takové postavení může zaujímat předmět určitý nebo zdůrazněný předmět nejčastěji paralelních vět:

- Zhèi běn shū tā kànwán le. 这本书他看完了。„Tuto knihu dočetl.“
- Hànyǔ wǒ huì shuō, fǎyǔ bú huì. 汉语我会说，法语不会。„Čínsky umím, francouzsky ne.“

Předmět může stát na začátku věty i tehdy, je-li přísudkové sloveso modifikováno nebo stojí-li za slovesem ještě jiný větný člen, např. nepřímý předmět.

Cvičení

I. Vyjádřete změnu stavu pomocí větného slovice le 了, věty přeložte:

příklad: 我去。„Půjdu.“ → 我不去了。„(Rozmyslel jsem si to) a nepůjdu.“

1. 我不明白。	6. 那些字我还没写好。
2. 红色的纸我也要。	7. 王先生还没来。
3. 我还没写完。	8. 他的女儿要回家。
4. 他明天才回来。	9. 他还没到。
5. 今天学校不开门。	10. 那本书我还没看完。

II. Doplňte do vět **得** nebo **地**:

1. 中文书我看.....很慢。
2. 他晚上慢慢.....走回来了。
3. 还有二十分钟，你慢慢.....走，好不好？
4. 你要好好.....学习。
5. 你走.....太快！
6. 这个字你写.....不对，这是孩子的“子”，那是名字的“字”。

III. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 先生 回 张 去 要 中国
.....
2. 写好 都 那 字 我 了 些
.....
3. 很你的 快 走 儿子 得
.....
4. 会 汉语 你 说 不 会 ？
.....

IV. Přeložte:

1. Pršelo
včera?.....
2. Neumím čínsky.
.....
3. Kdo přišel? Přišlo několik
studentů.
4. Slečna Wangová píše velmi rychle, všechny tyto znaky už dopsala.
.....
5. Včera bylo úterý, dnes je středa, zítra bude čtvrtek.
.....

LEKCE 9

KONVERZACE

Konverzace I.

A: 喂，是北京大学吗？
Wèi, shì Běijīng Dàxué ma?

B: 你打错了。
Nǐ dǎcuò le.

A: 喂，是北京大学吗？
Wèi, shì Běijīng Dàxué ma?

B: 是啊。
Shì a.

Slovíčka I.

喂	wèi	haló (často vyslovováno wéi)
大学	dàxué	univerzita
打	dǎ	bouchat; klepat; telefonovat
错	cuò	(být) chybný; chyba
啊	a	partikule vyjadřující souhlas

Vlastní jména

北京	Běijīng	Peking
北京大学	Běijīng Dàxué	Pekingská univerzita

Cvičení

I. Obměňte:

1. **Wèi, shì (.....) ma?**
 Běijīng Dàxué
 Běijīng Fàndiàn
 Wáng lǎoshī
 chūzū qìchē zhàn
 Pàdà
 Mǎsàlǐkè Dàxué

fàndiàn	饭店	hotel; restaurace	Pàdà	帕大	Univerzita Palackého
chūzū qìchē	出租汽车	taxi	Mǎsàlǐkè	马萨里克	Masaryk
zhàn	站	zastávka; stanice	huǒchē	火车	vlak

Konverzace II.

A: 你找谁?

Nǐ zhǎo shéi?

B: 劳驾, 请您找一下留学生办公室的王

Láojià, qǐng nín zhǎo yí xià liúxuéshēng bàngōngshì de Wáng

老师。

lǎoshī.

A: 你是哪位?

Nǐ shì nǎ wèi?

B: 什么? 请您说慢一点儿。

Shénme? Qǐng nín shuō màn yì diǎnr.

A: 你是哪位?

Nǐ shì nǎi wèi?

B: 我是捷克学生 唐木。

Wǒ shì Jiékè xuésheng Táng Mù.

A: 好, 请等一下。

Hǎo, qǐng děng yí xià.

Slovíčka II.

找	zhǎo	hledat; vrátit (drobné)
劳驾	láojià	pardon; promiňte; dovolte
一下	yí xià	označuje jednorázový děj
留学生	liúxuéshēng	zahraniční student
办公室	bàngōngshì	kancelář
等	děng	čekat
从来	cónglái	nikdy (v záp. větách); vždy
过	guò	marker již ukončeného děje
客人	kèren	host
看完	kànwán	dočíst
不过	búguò	nepřesáhnout; jen; ne víc než; nicméně
给	gěi	dát, dávat
钱	qián	peníze
电话	diànhuà	telefon
打电话	dǎ diànhuà	telefonovat
早上	zǎoshang	ráno
请	qǐng	pozvat; prosit

Vlastní jména

唐木	Táng Mù	Tomáš
金	Jīn	příjmení; zlato; zlatý

日本

Řiběn

Japonsko

Cvičení**I. Obměňte:****1. Nǐ zài zhǎo (.....)?**

shéi
shénme
qiānbǐ ma
něi wèi lǎoshī
shénme dōngxī

2. Wǒ shì (.....).

Pàdà
Mǎsàlǐkè Dàxué
Chálǐ Dàxué
Wáng xiānsheng

3. Wǒ zhǎo (.....).

liúxuéshēng bàngōngshì
Jiékè xuésheng Táng Mù
Liú lǎoshī
Zhāng nǚshì
wǒ de jié-hàn cídiǎn
huǒchēzhàn

4. Láojià, (.....).

qǐng nín zhǎo yí xià ...
qǐngwèn, nǎr shì jiǔ lóu?
qǐngwèn, xiànzài jǐ diǎn le?
Mǎsàlǐkè Dàxué zài nǎr?

II. Reagujte:

1. Jīntiān xīngqījǐ?
2. Nǐ zhǎo shéi?
3. Wèi, shì Běijīng Dàxué ma?
4. Nǐ shì něi wèi?
5. Nǐ zhù jǐ hào lóu?
6. Láojià, qǐng nín zhǎo yí xià liúxuéshēng bàngōngshì de Wáng lǎoshī.
7. Qǐngwèn, Mǎsàlǐkè Dàxué zài nǎr?
8. Nǐ dǎcuò le.
9. Qǐngwèn, Běijīng Fàndiàn zěnme zǒu?

III. Doplňte:

1. Qǐng nín màn yì diǎnr.
2. Hǎo, qǐng děng
3. Wǒ liúxuéshēng bàngōngshì de Zhōu lǎoshī.
4. Nǐ dǎcuò
5. Wèi, shì liúxuéshēng bàngōngshì ?
6. , qǐng nín zhǎo yí xià Wáng lǎoshī.

huǒchēzhàn	火车站	vlakové nádraží	Chálǐ Dàxué	查理大学	Univerzita Karlova
------------	-----	-----------------	-------------	------	--------------------

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

- 1、王小姐从来没去过日本。 2、谁学过汉语？只有他学过。
 3、这样的工作你做过没有？还没做过。 4、您去过北京吗？去过。 5、晚上客人来了。 6、老师来了吗？来了。
 7、你还要不要这个？不要了。 8、你们看过这样的东西吗？没看过。 9、这本书他看完了没有？没有，看了不过一半。 10、我给他写信。 11、他给了你钱没有？没有。
 12、我给我的朋友打了电话了。 13、早上他给我打了一个电话。 14、他不知道我姓什么。 15、金小姐请了几位客人？四十来位。

Cvičení

I. Spojte znaky ze sloupců tak, aby vznikla dvojslabičná slova, a napište jejich význam:

电	人
北	学
客	京
大	本
早	作
工	话
不	道
知	上
日	过

II. Doplňte do vět znaky z nabídky:

道 来 星 看 姓 半 给 晚

1. 晚上客人.....了。
2. 你们.....过这样的东西吗？

3. 这本书他看了不过一.....
4. 我.....他写信。
5.上我给你打了个电话。
6. 她.....金，叫金小美。
7. 我不要问他，我知.....他没有钱。
8. 他.....期三就回来了。

III. Napište ve znacích:

1. Wǒ gěi wǒ de péngyou dǎ le yí ge diànhuà.
.....
2. Wǒ bù zhīdao tā xìng shénme.
.....
3. Shàngxīngqī tā méi yǒu láí.
.....
4. Jīn xiǎojiě qǐng le sān wèi kèren.
.....
5. Zhèi yàng de gōngzuò wǒ hái méi zuòguo.
.....

IV. Vytvořte věty obsahující daná slova:

1. 工作
2. 东西
3. 星期
4. 北京
5. 电话
6. 知道

V. Tvořte otázky k odpovědím, napište je ve znacích:

1. 我不知道。
2. 不要。

3. 没有。
4. 没学过。
5. 只来了两个人。
6. 我要大的。
7. 星期五。
8. 不多。

VI. Doplňte do vět vhodné sloveso:

1. 你.....过北京大学吗？
2. 你.....了他多少钱？
3. 你.....过这样的工作吗？
4. 昨天晚上.....雨了。
5. 请你.....慢一点！
6. 她.....得太快！
7. 你.....在学校旁边吗？
8. 你.....几张黄色的纸？
9. 那些字我都.....好了。
10. 这张纸太小，我.....这么大的。

GRAMATIKA

9.1. Minulý čas

U sloves můžeme minulost, stejně jako budoucnost (viz 6.3.), vyjádřit užitím vhodného určení času, např.:

- Tā guòqù shì lǎoshī. 他过去是老师。 „Dříve byl učitel.“ (guòqù: dříve)
- Zuótiān wǒ jiāli yǒu shì. 昨天我家里有事。 „Včera jsem měl doma nějaké záležitosti/ něco na práci.“

K výslovnému vyjádření minulosti má čínština slovesnou (vido-časovou) příponu guo 过, která označuje děj, jenž se v minulosti opakoval. V záporných větách se u sloves se slovesnou příponou užívá zápornka méi 没, např.:

- Nín qùguo Běijīng ma? 您去过北京吗? „Byl jste (už někdy) v Pekingu?“
- Méi qù guo. 没去过。 „Nebyl.“
- Nǐ kànguo zhè běn shū ma? 你看过这本书吗? „Četl jsi tuto knihu?“

9.2. Výsledkové modifikátory 2

S výsledkovým modifikátorem wán 完 „skončit“ jsme se seznámili již v předchozí lekci (viz 8.1.) Kromě slovesa xiě 写 „psát“ se pojí s celou řadou dalších sloves, např.:

- kàn 看 „číst“ → kànwán 看完 „dočíst“
- shuō 说 „mluvit“ → shuōwán 说完 „domluvit“, shuōhǎo 说好 „dojednat, shodnout se“
- Nà běn shū nǐ kànwán le ma? Hái méi. 那本书你看完了吗? 还没。
„Už jsi dočetl tamtu knihu? Ještě ne.“

Z dalších modifikovaných sloves si uvedeme například modifikátory:

- jiàn 见 „vnímat“: kàn 看 „dívat se“ → kànjiàn 看见 „uvidět, vidět“
tīng 听 „poslouchat“ → tīngjiàn 听见 „uslyšet, slyšet“
- huì 会 „umět“: xué 学 „učit se“ → xuéhuì 学会 „naučit se“

Časem se seznámíme s množstvím výsledkových modifikátorů a uvidíme, že se navzájem liší nejen významem, ale také užitím. Výsledkové modifikátory s obecnějším významem můžeme připojit ke slovesům nejrůznějšího významu. Jiné, které mají význam speciálnější, mohou stát často jen u několika málo sloves, některé dokonce pouze u jediného slovesa. Proto výsledkově modifikovaná slovesa studujeme jako nová slovíčka.

9.3. Sloveso gěi 给

Podobně jako v češtině mívají i v čínštině některá slovesa dva předměty: předmět přímý, v češtině je obvykle ve 4. pádu, a předmět nepřímý, v češtině ve 3. pádu. Oba tyto předměty mohou stát za slovesem, předmět nepřímý na prvním místě, předmět přímý za ním:

- Tā gěi le nǐ qián méi yǒu? 他给了你钱没有? „Dal ti peníze?“

Taková vazba se vyskytuje nejčastěji ve větách s přísudkovým slovesem gěi 给 „dávat“. V jiných případech je obvyklejší uvést nepřímý předmět prepozičním slovesem. Nejčastěji jím bývá právě sloveso gěi 给:

- Zǎoshang tā gěi wǒ dǎ le yí ge diànhuà. 早上他给我打了一个电话。 „Ráno mi volal.“

- Wǒ gěi wǒ de péngyou dǎ le diànhuà le. 我给我的朋友打了电话了。
◦ „Zavolal mému příteli.“

Sloveso gěi 给 ovšem funguje také jako postpoziční sloveso!

9.4. Slovesné numerativy

Chceme-li v češtině vyjádřit, kolikrát se děj uskutečnil, užíváme číslovek násobných „dvakrát, třikrát“ apod. Jejich obdobou je v čínštině spojení základní číslovky s obecným slovesným numerativem huí 回, cì 次 a xià 下, případně se specifickým slovesným numerativem. Tato spojení stojí vždy za slovesem:

- Tā lái guo liǎng cì. 他来过两次。 „Přišel sem dvakrát.“

Podobné vazby užíváme, chceme-li vyjádřit krátkodobost slovesného děje nebo jeho několikeré opakování. Slovesný numerativ s číslovkou yī 一 do češtiny často vůbec nepřekládáme: odráží se totiž v dokonavém vidu českého slovesa. Kromě obecných slovesných numerativů existují také numerativy specifické. Ty se většinou spojují jen s několika málo slovesy, např. jiào yī shēng 叫一声 „vykřiknout“, shuō yī shēng 说一声 „promluvit“, kàn yī yǎn 看一眼 „podívat se“ apod.

Cvičení ke gramatice

I. Převeďte věty do otázky s příponou guo 过:

příklad: 我要去北京。 → 你去过北京吗? → 你去过北京没有?

1. 我看完这本书了。你……?
2. 我明天去美国。你……?
3. 我要学中文。你……?
4. 我要住布拉格。你……?
5. 我要去王老师的家。你……?
6. 我见到老师的儿子了。你……?

II. Doplňte vhodný výsledkový modifikátor:

1. 这些字我都写...了。
2. 等一下，我还没说...
3. 这几天我都没见...他女儿。
4. 这本书我看...了。
5. 那些信他都写...了。
6. 你电话打...了没有？

III. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 打 给 一 了 电 话 他 个 我
.....
2. 钱 了 给 多 少 他 你 ？
.....
3. 什 么 我 他 知 道 姓 还 不
.....
4. 了 这 看 书 他 完 本
.....
5. 几 金 客 人 请 小 姐 位 了
.....

IV. Přeložte:

1. Kolik přišlo studentů? Přišel jen jeden.
2. Večer mi telefonovala.
3. Paní Zhou pozvala mnoho hostů.....
4. Už jste dělali takovou práci? Ještě ne.
5. Tamtu knihu už dočetl.

LEKCE 10

KONVERZACE

Konverzace I.

A: 你要买什么?

Nǐ yào mǎi shénme?

B: 我要买一个西瓜和两斤桃儿。

Wǒ yào mǎi yí ge xīguā hé liǎng jīn táor.

西瓜多少钱一斤? 桃儿怎么卖?

Xīguā duōshao qián yì jīn? Táor zěnmē mài?

A: 西瓜一块三, 桃儿两块五一斤。

Xīguā yí kuài sān, táor liǎng kuài wǔ yì jīn.

还要别的吗?

Hái yào bié de ma?

B: 还要一小瓶水。

Hái yào yì xiǎo píng shuǐ.

A: 对不起, 小瓶的卖完了, 大瓶的可以吗?

Duìbuqǐ, xiǎo píng de màiwán le, dà píng de kěyǐ ma?

B: 没关系, 大瓶的也可以, 谢谢你。

Méi guānxi, dà píng de yě kěyǐ, xièxie nǐ.

Slovíčka I.

买	mǎi	kupovat; nakupovat
西瓜	xīguā	meloun
斤	jīn	jīn (řin) jednotka hmotnosti, 0,5kg
桃儿	táor	broskev
块	kuài	kus; kousek; hov. označení čínské měny yuán 元
别的	bié de	další; jiný
瓶	píng	láhev
对不起	duìbuqǐ	promiňte; omlouvám se
卖	mài	prodávat
卖完	màiwán	vyprodat
可以	kěyǐ	moc; smět; být ucházející
没关系	méi guānxi	to nic; nevádí; nic se nestalo

Cvičení

I. Obměňte:

1. Wǒ yào mǎi (.....).

yí ge xīguā
 yí ge běnzi
 sān jīn píngguǒ
 liǎng ge bōluó
 sì jīn xiāngjiāo
 yì jīn lí
 wǔ jīn júzi
 yì hé yān
 yí kuài xiāngzào

2. Nǐ yào mǎi (.....)?

shénme
 jǐ jīn
 jǐ ge
 duōshao
 něi běn

3. Duōshao qián (.....)?

yì jīn
 yí ge
 yì hé
 yí kuài
 yì běn
 yì zhāng

4. (.....) yí kuài yì jīn.

Xīguā
 Píngguǒ
 Xiāngjiāo
 Lí
 Bōluó
 Táor
 Júzi

píngguǒ	苹果	jablko	júzi	橘子	mandarinky
bōluó	菠萝	ananas	hé	盒	krabička
xiāngjiāo	香蕉	banán	yān	烟	cigarety
lí	梨	hruška	xiāngzào	香皂	mýdlo

Konverzace II.

A: 一共 多少 钱?

Yígòng duōshao qián?

B: 一共 十二 块 五。

Yígòng shíèr kuài wǔ.

A: 这里 是 十五 块。

Zhèli shì shíwǔ kuài.

B: 找 你 两 块 五, 谢谢。

Zhǎo nǐ liǎng kuài wǔ, xièxie.

A: 谢谢, 再见。

Xièxie, zàijiàn.

Slovíčka II.

这里	zhèli	zde; tady
忙	máng	(být) zaneprázdněný
听	tīng	poslouchat; slyšet
听说	tīngshuō	slyšet (říkat, že); prý; říká se
座	zuò	numerativ pro města, hory, mosty

城	chéng	město (samostatně chéngshì 城市)
比	bǐ	srovnávat; než; oproti
花园	huāyuán	květinová zahrada
低	dī	(být) nízký
更	gèng	ještě <i>marker komparativu</i>
香水	xiāngshuǐ	voňavka
大学生	dàxuésheng	vysokoškolák
中间	zhōngjiān	mezi; uprostřed
最	zuì	nej- <i>marker superlativu</i>
不如	bùrú	nevyrovnat se
高	gāo	(být) vysoký
把	bǎ	<i>prepoziční sloveso uvádějící předmět v pozici před slovesem</i>
借	jiè	půjčit; vypůjčit; půjčit si

Cvičení

I. Obměňte:

1. Yígòng (.....).

qī kuài wǔ
sān kuài
liù kuài wǔ
shísì kuài qián
shíbā kuài wǔ máo

2. Zhè shì sānshí kuài, zhǎo nǐ (.....).

wǔ máo
liǎng kuài
bā kuài
liù kuài
qī kuài

II. Tvořte otázky k odpovědím:

1. Yígòng sānshíwǔ kuài wǔ.
2. Nǐ dǎcuò le.
3. Xīguā yí kuài sān.
4. Zhǎo nǐ liǎng kuài wǔ.
5. Wǒ shì Jiékè xuésheng Táng Mù.
6. Wǒ yào mǎi sān jīn táor.
7. Yì jīn qī kuài wǔ.
8. Duìbuqǐ, xīguā mǎiwán le.

III. Doplňte vhodné slovo:

1. Nǐ yào shénme?
2. Hái yào ma?
3. Zhǎo nǐ sì wǔ.
4. Yígòng duōshao ?
5. Hái yào yí dà shuǐ.

6., xiāngjiāo m àiwán le.
7. Méi , xièxie nǐ.
8. Hái yào yì píngguǒ.
9. Xīguā m ài?

IV. Přřadřte k otřzkřm sprřvně odpovědi:

1. Nǐ shì něi wèi?	A. Hái yào wǔ jīn júzi.
2. Dà píng de kěyǐ ma?	B. Sān kuài wǔ yì jīn.
3. Wèi, shì Běijīng Dàxué ma?	C. Kěyǐ.
4. Hái yào biéde ma?	D. Wǒ shì Wáng lǎoshī.
5. Duōshao qián yì jīn?	E. Méi guānxi
6. Duìbuqǐ.	F. Shì a.

máo 毛 mao = desetina yuanu (měnová jednotka)
--

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

- 1、现在我很忙。 2、周女士很有钱，你听说过没有？
- 3、那座城比这座大。 4、我们的花园比你们的小一点。
- 5、这张桌子低，那张更低。 6、这瓶香水比那瓶香得多。
- 7、这些大学生中间哪一位最高？张先生最高。 8、这本书没有那本好。
- 9、这儿的人比那儿的多了五个。
- 10、这座城不如那座大。 11、那些学生里，张先生的法语说得最好。
- 12a、这本书我看完就借给你。 12b、我把这本书看完就借给你。
- 13a、我做完这个工作就回家。
- 13b、我把工作做完就回家。 14、我到学校就打电话给你。
- 15、我有钱就会去北京看我朋友。

Cvičení

I. Spojte znaky ze sloupců tak, aby vznikla dvojslabičná slova, a napište jejich význam:

花	如
中	水
现	园
香	学
听	间
大	在
不	说

II. Doplňte do vět znaky z nabídky:

忙 没 间 比 最 一点

1. 这本书.....有那本好。
2. 那座城.....这座大。
3. 张先生的法语说得.....好。
4. 我们的花园比你们的小.....。
5. 这些大学生中.....哪一位最好？
6. 王老师比金老师.....。

III. Napište ve znacích:

1. Zhèi zhāng zhuōzi hěn dī, nèi zhāng gèng dī.

.....

2. Wǒ bǎ zhèi běn shū kàn wán jiù jiè gěi nǐ.

.....

3. Zhèi píng xiāngshuǐ méi yǒu nèi píng dà.

.....

4. Zhèr de rén bǐ nàr de shǎo le sì ge.

.....
5. Tīngshuō nǐ xiànzài hěn máng.

.....
6. Zhè zuò chéng bǐ Běijīng dà ma?
.....

IV. Doplňte interpunkční znaménka:

汉语我会说法语不会说来了多少人只来了一个人张先生不在家他在学校里你在写信吗是的我在写信请到上面来这张桌子低那张更低请问那位先生是谁你去问他你儿子走得很快我们走得很慢

V. Doplňte znaky v závorce do vět:

1. 这 瓶香 多 钱? (水/少/小)
2. 天 上来了很多 人。 (客/昨/晚)
3. 天的工 他 完了没有? (作/做/昨)
4. 京人 捷克人多吗? (北/比)
5. 你去 那些学生他们中 哪位最好。 (间/问)
6. 天只来了 个 。 (八/今/人)
7. 你要 一点问他, 他现在很 。 (忙/快)
8. 这个 你 得不 , 你还没学 吗? (过/对/字/写)
9. 上来了一 多个 本人。 (日/早/百)
10. 说他不 道捷克不 法国大。 (知/如/听)
11. 这些 他儿 写好..... , 那些还没写完。 (子/字/了)
12. 上个 期小学生很忙, 大学生 忙, 老师 忙。 (更/星/最)

GRAMATIKA

10.1. Stupňování adjektiv

Čínská adjektiva samozřejmě nemají tvary 2. (komparativ) a 3. stupně (superlativ). Jejich význam vyjadřujeme pomocí speciálních příslovcí, stojících před adjektivem, nebo pomocí určení míry, stojícího za adjektivem. Nejobvyklejším způsobem vyjádření komparativu je nicméně srovnání: ve větě jsou přítomny obě srovnávané skutečnosti, mezi nimi stojí prepoziční sloveso bǐ 比 „než“ a za nimi adjektivum, jehož vlastnost je předmětem srovnání:

- Tā bǐ wǒ xiǎo. 他比我小。 „Je mladší než já.”

Chceme-li vyjádřit, oč je jeden srovnávaný člen např. větší než druhý, připojujeme určení této míry za adjektivum nejčastěji pomocí výrazů yì diǎnr 一点儿 nebo yì xiē 一些 „trochu, o něco”. Stejně výrazy lze použít i u určení způsobu (viz 8.2) :

- Tā bǐ wǒ xiǎo yì diǎnr. 他比我小一点儿。 „Je o něco mladší než já.”
- Wǒmen zǒu de màn yì diǎnr. 我们走得慢一点儿。 „Jdeme pomaleji.”

Nejsou-li oba členy přirovnání vyjádřeny a není-li vyjádřena ani míra odlišnosti, předchází adjektivum označení stupně. Je to zpravidla příslovce gèng 更 nebo hovorovější hái 还 (háiyào 还要) „ještě”:

- Nèi zhāng zhuōzi gèng dī. 那张桌子更低。 „Ten stůl je nižší.”

Srovnání můžeme vyjádřit také záporně pomocí výrazu bù rú 不如 „nevyrovnat se něčemu, nebýt takový jako”, např.

- Nèi běn shū bù rú zhèi běn hǎo. 那本书不如这本好。 „Ta kniha není tak dobrá jako tato.”

Superlativ vyjadřujeme příslovcem zuì 最 v pozici před adjektivem:

- Zhèi xiē xuéshēngli Jīn tóngxué zuì hǎo. 这些学生里金同学最好。 „Z těchto studentů je žák Jin nejlepší.”

10.2. Modální slovesa 2

Modální sloveso huì 会 již známe (viz 5.6.), nyní si jej porovnáme s dalšími modálními slovesy. V čínštině jsou ekvivalenty českého „moci“ hned tři: huì 会 „moci, umět”, néng

能 „moci, být s to” a kěyi 可以 „moci, smět”. Překlad následujících tří vět je: „Mohu tuto práci udělat.”

- Zhèi ge gōngzuò wǒ huì zuò. 这个工作我会做。 (práci mohu vykonat, protože jsem se jí naučil vykonávat; huì 会 může v této větě fungovat také jako ukazatel budoucího času)
- Zhèi ge gōngzuò wǒ néng zuò. 这个工作我能做。 (práci mohu vykonat, protože jsem vůbec schopen ji dělat)
- Zhèi ge gōngzuò wǒ kěyi zuò. 这个工作我可以做。 (vnější okolnosti mi dovolují, nezakazují práci vykonat)

10.3. Prepoziční sloveso 把 把

Přímý předmět, který je v češtině je nejčastěji vyjádřen 4. pádem, stojí v čínštině ve větě s běžným pořádkem slov za slovesem (viz 1.1.) nebo se klade na začátek věty (8.4.). Často se však užívá zvláštní vazby, kdy předmět uvedený prepozičním slovesem 把 把 stojí před slovesem. Této vazby můžeme použít, jedná-li se o předmět určitý, tj. má u sebe zpravidla ukazovací zájmeno nebo jiný přívlástek, a je-li sloveso blíže určeno, tj. má u sebe modifikátor, příponu, nepřímý předmět apod.:

PODMĚT	+	PŘÍSUDEK	+	PŘEDMĚT	
我		有		一本书。	„Mám knihu.“
PŘEDMĚT	+	PODMĚT	+	PŘÍSUDEK	
那本书		我		看过。	„Tu knihu jsem už četl.“
PODMĚT	+	把+ určitý PŘEDMĚT	+	PŘÍSUDEK + DALŠÍ ČLEN	
我		把那本书		看完了。	„Tamtu knihu jsem už dočetl.“

V záporných větách klademe záporku před prepoziční sloveso 把 把, nikoli až před sloveso, stejně jako je tomu i v jiných větách s předložkovými vazbami:

- Wǒ hái méi bǎ zhèi fēng xìn xiěwán. 我还没把这封信写完。 „Ještě jsem nedopsal tento dopis.“

10.4. Příslowce jiù 就

Příslowce jiù 就 se obvykle vyskytuje ve větách, jejichž děj nastal dříve, než mluvčí předpokládal. Do češtiny se proto v těchto příkladech překládá obvykle výrazy „už, hned“:

- Nǐ míngtiān jiù yào huíguó ma? 你明天就要回国吗? „Zítřka už se vracíš?“
- Sān tiān yǐnèi wǒ jiù huílai. 三天以内我就回来。 „Do třech dnů jsem zpátky.“

V protikladu s příslowcem jiù 就 „už, hned“ stojí příslowce cái 才 „teprve“, srovnej:

- Shāngdiàn bā diǎn jiù guānmén. 商店八点就关门。 „Obchody zavírají už v osm hodin.“
- Shāngdiàn bā diǎn cái guānmén. 商店八点才关门。 „Obchody zavírají až v osm hodin.“

Současně se příslowce jiù 就 objevuje v hlavních větách souvětí časových, uvedených obvykle v českém překladu výrazem „jakmile“, a naznačuje těsnou časovou následnost dějů obou vět v souvětí:

- Zhè běn shū wǒ kànwán jiù jiè gěi nǐ. 这本书我看完就借给你。 „Jakmile knihu dočtu, tak ti ji půjčím.“
- Wǒ dào xuéxiào jiù dǎ diànhuà gěi nǐ. 我到学校就打电话给你。 „Zavolám ti, hned jak dorazím do školy.“

Cvičení ke gramatice:

I. Vytvořte varianty vět pomocí 比 a 不如:

1. 这张桌子高, 那张桌子低。

比:

不如:

2. 这座城大, 那座城小。

比:

不如:

3. 这里的人多，那里的人少。

比:

不如:

4. 北京大，布尔诺小。

比:

不如:

5. 他的钱多，我的钱少。

比:

不如:

6. 这本书好，那本书不太好。

比:

不如:

7. 这个女孩子好看，那个女孩子不太好看。

比:

不如:

8. 她的话好听，你的话不太好听。

比:

不如:

9. 法国大，中国更大。

比:

不如:

10. 张先生高，金先生更高。

比:

不如:

II. Vyjádřete srovnání počtu (一个, 一点, 得多):

příklad: 我有三个本子, 她有四个本子。→她的本子比我的多一个。

1. 我有一瓶香水, 你有五瓶香水。

.....

2. 老师有一斤桃儿 (táoer), 学生有两斤桃儿。

.....

3. 我的朋友高, 她的朋友更高。

.....

4. 学校里的学生不太多, 花园里的学生很多。

.....

5. 这里只有一点水, 那里有很多水。

.....

6. 这位小姐好看, 那位小姐更好看。

.....

7. 这个东西很大, 那个东西更大。

.....

III. Vytvořte časovou návaznost mezi ději pomocí 就:

1. 做完这个工作 / 回国

2. 写完这些字 / 给你看

3. 看见他 / 给你打电话

4. 到北京 / 写信给你

5. 在学校看到他 / 给他你的书

6. 打电话给我 / 问他

7. 叫我来 / 来

8. 有工作 / 有钱

9. 看完这本书 / 明白她的话

10. 走到花园 / 看到很多人

IV. Přepište věty pomocí 把:

příklad: 这个工作我做完了。→ 我把这个工作做完了。

1. 请你拿出那本日文书来。

2. 请你拿下你的本子来。

3. 那瓶香水请你拿给我看看。

4. 这本书我看完了。

5. 那些字我写好了。

6. 请你从书架上取下那张纸来。

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE PINYINU

A			
啊	a	<i>partikule vyjadřující souhlas</i>	9/1
奥洛莫茨	Àoluòmòcí	Olomouc	5/1*
B			
八	bā	osm	4/2
把	bǎ	<i>prepoziční sloveso uvádějící předmět v pozici před slovesem</i>	10/2
八月	bāyuè	srpen	8/1*
爸爸	bàba	tatínek	6/1
白色	báise	bílá barva	4/2
百	bǎi	sto	6/2
办公室	bàngōngshì	kancelář	9/2
半	bàn	půl; polovina	8/2
北京	Běijīng	Peking	6/1*, 9/1
北京大学	Běijīng Dàxué	Pekingská univerzita	9/1
背包	bèibāo	batoh	4/2*
本	běn	<i>numerativ pro knihy</i>	3/2
本子	běnzǐ	sešit	4/2
比	bǐ	srovnávat; než; oproti	10/2
笔	bǐ	tužka, pisátko (<i>obecný název pro psací potřeby</i>)	4/1
别的	bié de	další; jiný	10/1
波兰人	Bōlánrén	Polák	1/2*
菠萝	bōluó	ananas	10/1*
不	bù	ne, zápornka (<i>ve spojení se slovesy a adverbii</i>)	1/1
不过	búguò	nepřesáhnout; jen; ne víc než; nicméně	9/2
不客气	bú kèqì	není zač	3/1
不如	bùrú	nevyrovnat se	10/2
不谢	bú xiè	neděkujte, není zač	3/1*
布尔诺	Bùěrnùò	Brno	5/1
布拉格	Bùlāgé	Praha	5/1*, 6/1
C			
才	cái	teprve pak; pouze	8/2
查理大学	Chárlǐ Dàxué	Univerzita Karlova	9/2*
茶	chá	čaj	3/1
车站	chēzhàn	nádraží	7/1*
城	chéng	město (samostatně chéngshì 城市)	10/2
城里	chénglǐ	ve městě	7/2
出租汽车	chūzū qìchē	taxi	9/1*
词典	cídiǎn	slovník	4/1*
从	cóng	z; od	7/2
从来	cónglái	nikdy (v záp. větách); vždy	9/2
错	cuò	(být) chybný; chyba	9/1
D			

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE PINYINU

打	dǎ	bouchat; klepat; telefonovat	9/1
打电话	dǎ diànhuà	telefonovat	9/2
大	dà	(být) velký	5/2
大使馆	dàshǐguǎn	velvyslanectví	6/2*
大学	dàxué	univerzita	6/2*, 9/1
大学生	dàxuésheng	vysokoškolák	10/2
到	dào	dorazit; dojít; dojet	6/2
地	de	<i>ukazatel příslovečného určení</i>	8/2
的	de	<i>gramatická přivlastňovací přípona</i>	3/2
得	de	<i>gramatická přípona uvádějící adverbialní komplement</i>	5/2, 8/2
德国人	Déguórén	Němec	1/2*
德文	Déwén	němčina; německý	4/1*
德语	Déyǔ	němčina	5/1*
等	děng	čekat	9/2
低	dī	(být) nízký	10/2
弟弟	dìdì	mladší bratr	6/1*
点	diǎn	hodina (<i>časový bod</i>); bod; trochu	8/2
电话	diànhuà	telefon	9/2
东西	dōngxi	věc	6/2
都	dōu	všichni; všechny; všechno	6/2
对	duì	(být) správný; správně	8/2
对不起	duìbuqǐ	promiňte; omlouvám se	10/1
多	duō	mnoho	4/2
多少	duōshǎo	kolik; několik	5/2

E

俄国人	Éguórén	Rus(ka)	5/2*
俄文	Éwén	ruština; ruský	4/1*
俄语	Éyǔ	ruština	5/1*
儿子	érzi	syn	5/2
二	èr	dva	3/2
二月	èryuè	únor	8/1*

F

法国人	Fǎguórén	Francouz	1/2*
法	Fǎwén	francouzština; francouzský	4/1*
法语	Fǎyǔ	francouzština	5/2
饭店	fàndiàn	hotel; restaurace	9/1*
房间	fángjiān	pokoj	7/1
分	fēn	minuta (<i>časový bod</i>); díl; rozdělit	8/2
分钟	fēnzhōng	minuta (<i>čas.dělky</i>)	8/2*
父亲	fùqīn	otec (<i>srovnej s bàba</i>)	6/2
附近	fùjìn	poblíž, okolí	7/1*

G

刚	gāng	právě; zrovna; tak akorát	5/2
钢笔	gāngbǐ	pero	4/1*

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE PINYINU

高	gāo	(být) vysoký	10/2
高兴	gāoxìng	(být) rád, mít radost	3/2
个	ge	<i>obecný numerativ</i>	3/2
哥哥	gēge	starší bratr	6/1*
给	gěi	dát, dávat	9/2
更	gèng	ještě <i>marker komparativu</i>	10/2
工厂	gōngchǎng	továrna	6/2*
工作	gōngzuò	práce, zaměstnání	6/2
关	guān	zavřít; zavírat	8/2
关门	guānmén	zavřít (dveře, obchod)	8/2
贵	guì	drahý, cenný	2/1
过	guo	<i>marker již ukončeného děje</i>	9/2
国	guó	země, stát	1/2

H

还	hái	ještě; dosud; docela	6/2
还是	háishi	nebo (<i>pouze ve větě tázací</i>)	2/2
孩子	háizi	dítě	5/2
汉语	Hànyǔ	čínština	5/1
好	hǎo	(být) dobrý	1/1
号	hào	číslo; den (<i>v datu</i>)	7/1
喝	hē	pít	3/1
和	hé	a	6/1
盒	hé	krabička	10/1*
黑色	hēisè	černý	4/2*
很	hěn	velmi	1/1
红色	hóngsè	červená barva	4/2
后面	hòumian	vzadu; zadní	7/2
花园	huāyuán	květinová zahrada	10/2
话	huà	řeč; mluva; promluva	7/2
黄	huáng	žlutá	4/2
黄色	huángsè	žlutý	4/2*
回	huí	vrátit se; jít zpět	7/2
回国	huíguó	vrátit se do své vlasti	7/2
回家	huíjiā	vrátit se domů	7/2
回来	huílai	vrátit se (sem)	8/2
回去	huíqu	vrátit se zpět (tam)	7/2
会	huì	umět; ovládat; dovést	5/1
火车站	huǒchēzhàn	vlakové nádraží	9/2*

J

几	jǐ	kolik	4/2
几点?	jǐ diǎn?	v kolik hodin?	8/2
家	jiā	rodina, domov	6/1
见	jiàn	vidět	1/1
见到	jiàndào	spatřit; potkat	8/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE PINYINU

叫	jiào	jmenovat se (celým jménem); zavolat, volat	2/1, 5/2
结婚	jiéhūn	vdát se; oženit se	6/2
捷克	Jiékè	Česká republika	1/2
捷克人	Jiékèrén	Čech	1/2
捷文	Jiéwén	čeština	3/2
捷语	Jiéyǔ	čeština	5/1*
姐姐	jiějie	starší sestra	6/1
借	jiè	půjčit; vypůjčit; půjčit si	10/2
斤	jīn	jin (řin) jednotka hmotnosti, 0,5kg	10/1
今天	jīntiān	dnes	6/2
金	Jīn	příjmení; zlato; zlatý	9/2
进	jìn	vejít, vstoupit	3/1
九	jiǔ	devět	4/2
九月	jiǔyuè	září	8/1*
就	jiù	právě; prostě; zrovna; přesně	7/2
橘子	júzi	mandarinky	10/1*
K			
开	kāi	otevřít; otvírat	8/2
开门	kāimén	otevřít (dveře, obchod)	8/2
开始	kāishǐ	začít; zahájit	5/2
看	kàn	dívat se, sledovat; navštívit; domnívat se	6/2
看书	kànshū	číst	6/2
看完	kànwán	dočíst	9/2
可以	kěyǐ	mocht; smět; být ucházející	10/1
刻	kè	čtvrthodina	8/2*
客人	kèren	host	9/2
块	kuài	kus; kousek; <i>hov. označení čínské měny yuan 元</i>	10/1
快	kuài	(být) rychlý; rychle; brzo; hned	8/2
L			
来	lái	přijít; přijet; okolo; přibližně;	5/2, 7/2
蓝色	lánsè	modrý	4/2*
劳驾	láojià	pardon; promiňte; dovolte	9/2
老师	lǎoshī	učitel	2/2
了	le	marker ukončeného děje; marker změny stavu	8/2
梨	lí	hruška	10/1*
离	lí	(být vzdálený) od	7/2
李	Lǐ	čínské příjmení	2/1*
里	lǐ	v, ve; uvnitř	6/2
两	liǎng	dva (<i>srovnej s èr 二</i>)	3/2
刘	Liú	čínské příjmení	2/1*
留学生	liúxuéshēng	zahraniční student	9/2
六	liù	šest	4/2
六月	liùyuè	červen	8/1*
楼	lóu	budova; dům; poschodí	7/1

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE PINYINU

绿色	lùsè	zelený	4/2*
M			
吗	ma	<i>větná částice vyjadřující otázku</i>	1/1
妈妈	māma	maminka	6/1
马萨里克	Māsàlǐkè	Masaryk	9/1*
买	mǎi	kupovat;nakupovat	10/1
卖	mài	prodávat	10/1
卖完	màiwán	vyprodat	10/1
慢	màn	(být) pomalý	8/2
忙	máng	(být) zaneprázdněný	10/2
毛	máo	<i>mao = desetina yuanu (měnová jednotka)</i>	10/2*
毛笔	máobǐ	štetec	4/2
没	méi	<i>záporka u sloves; nemít, neexistovat</i>	4/2
没关系	méi guānxi	to nic; nevádí; nic se nestalo	10/1
美国	Měiguó	Amerika	1/2
美国人	Měiguórén	Američan	1/2
妹妹	mèimei	mladší sestra	6/1*
们	men	<i>přípona množného čísla os. zájmen a některých substantiv</i>	1/1
名字	míngzi	jméno	2/1
明白	míngbai	rozumět; chápat; (být) jasný	7/2
明天	míngtiān	zítra	6/2
母亲	mǔqīn	matka	6/2*
N			
哪里	nǎli	kdepak!; kde	5/2
拿	ná	brát; vzít	7/2
拿出来	náchūlai	vyndat; vyjmout	7/2
哪	nǎ, něi	který?	1/2
哪儿	nǎr	kde	5/1
那	nà	tedy, tak tedy; tak	1/2
那么	nàme	tedy, tak tedy; tak	2/2
那儿	nàr	tam	6/2
男朋友	nán péngyou	přítel	3/2*
呢	ne	<i>větná částice</i>	1/1
那	nèi; nà	tamto, tamten, onen	2/2
你	nǐ	ty	1/1
你好	nǐ hǎo	ahoj	1/1
你们	nǐmen	vy	1/1
您	nín	Vy	1/1
女儿	nǚ'ér	dcera	5/2
女孩子	nǚháizi	děvčátko	5/2
女朋友	nǚpéngyou	přítelkyně	3/2
女士	nǚshì	paní, madam	3/2
P			

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE PINYINU

帕大	Pàdà	Univerzita Palackého	9/1*
旁边	pángbiān	vedle; stranou	7/1
朋友	péngyou	kamarád(ka)	3/2
苹果	píngguǒ	jablko	10/1*
瓶	píng	láhev	10/1
Q			
七	qī	sedm	4/2
七月	qīyuè	červenec	8/1*
妻子	qīzi	manželka	3/2
铅笔	qiānbǐ	tužka	4/1*
前	qián	vpředu; před	7/2
前面	qiánmian	vpředu; přední	7/2
钱	qián	peníze	9/2
钱包	qiánbāo	peněženka	4/2*
请	qǐng	pozvat; prosit; prosím	3/1, 9/2
请问	qǐng wèn	dovolte, abych se zeptal....; prosím (<i>uvádí otázku</i>)	4/1
取	qǔ	vyzvednout; vybrat	7/2
取下来	qǔxiàlái	sundat (shora dolů)	7/2
去	qù	jít, odejít; jet, odjet (směrem tam)	5/2
R			
人	rén	člověk	1/2
认识	rènshi	poznat, seznámit se	3/2
日本	Rìběn	Japonsko	9/2
日本人	Rìběnrén	Japonec	1/2*
日语	Rìyǔ	japonština	5/1*
S			
三	sān	tři	3/2
三月	sānyuè	březen	8/1*
商店	shāngdiàn	obchod	8/2
上	shàng	nahoře; na; horní	6/2
上海	Shànghǎi	Šanghaj	6/1*
上面	shàngmian	nahoře; horní strana	7/2
上星期	shàngxīngqī	minulý týden	8/2
少	shǎo	málo	4/2
谁	shéi	kdo	2/2
什么	shénme	co, jaký	2/1
十	shí	deset	4/2
十二月	shí'èryuè	prosinec	8/1*
十一月	shíyīyuè	listopad	8/1*
十月	shíyuè	říjen	8/1*
食堂	shítáng	menza; jídelna	8/2*
事	shì	záležitost; věc; povinnost	6/2
是	shì	být	1/2
书	shū	kniha	3/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE PINYINU

书架	shūjià	police na knihy	7/2
水	shuǐ	voda	6/2
说	shuō	mluvit	5/1
斯洛伐克人	Sīluòfákèrén	Slovák	1/2*
斯洛伐克语	Sīluòfákèyǔ	slovenština	5/2*
四	sì	čtyři	3/2
四月	sìyuè	duben	8/1*
T			
他/她	tā	on/ona	1/1
他们	tāmen	oni	1/1
太	tài	příliš	5/2
太太	tàitai	paní (ve spojení s příjmením manžela)	3/2
唐木	Táng Mù	Tomáš	9/2
桃儿	táor	broskev	10/1
听	tīng	poslouchat; slyšet	10/2
听懂	tīngdǒng	rozumět (slyšenému)	5/2
听说	tīngshuō	slyšet (říkat, že); prý; říká se	10/2
图书馆	túshūguǎn	knihovna	8/2*
W			
完	wán	dokončit, skončit	8/2
晚上	wǎnshang	večer	8/2
王立美	Wáng Lìměi	vlastní jméno (příjmení + jméno)	2/1
往	wǎng	směrem k	7/2
维也纳	Wéiyēnà	Vídeň	5/1*
喂	wèi	haló	9/1
位	wèi	numerativ pro osoby	2/2
问	wèn	ptát se	4/1
我	wǒ	já	1/1
我们	wǒmen	my	1/1
五	wǔ	pět	3/2
五月	wǔyuè	květen	8/1*
X			
西瓜	xīguā	meloun	10/1
下面	xiàmian	dole; dolní strana	7/2
下雨	xiàyǔ	pršet	8/2
先生	xiānsheng	pán	2/2
现在	xiànzài	nyní; teď; právě	8/2
香蕉	xiāngjiāo	banán	10/1*
香水	xiāngshuǐ	voňavka	10/2
香皂	xiāngzào	mýdlo	10/1*
小	xiǎo	(být) malý	3/2
小姐	xiǎojiě	slečna	3/2
小时	xiǎoshí	hodina (časová délka)	8/2
些	xiē	několik	3/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE PINYINU

写好	xiěhǎo	dopsat; napsat správně	8/2
写完	xiěwán	dopsat	8/2
写信	xiě xìn	psát dopis	5/2
写字	xiě zì	psát	5/2
谢谢	xièxie	děkuji	1/1
星期	xīngqī	týden	8/1
星期二	xīngqī'èr	úterý	8/1*
星期几?	xīngqījǐ?	který den v týdnu?	8/1
星期六	xīngqīliù	sobota	8/1*
星期三	xīngqīsān	středa	8/1*
星期四	xīngqīsì	čtvrtek	8/1*
星期天	xīngqītiān	neděle	8/1*
星期五	xīngqīwǔ	pátek	8/1
星期一	xīngqīyī	pondělí	8/1*
姓	xìng	příjmení, jmenovat se (příjmením)	2/1
学	xué	učit se, studovat	2/2
学生	xuésheng	student	2/2
学习	xuéxí	učit se, studovat	5/1
学校	xuéxiào	škola	6/2
Y			
烟	yān	cigarety	10/1*
颜色	yánsè	barva	4/2
样	yàng	způsob	1/1
么	yāo	jedna (<i>pouze ve výčtu čísel</i>)	7/1
钥匙	yàoshi	klíč	4/2*
要	yào	chtít	5/2
也	yě	také	1/1
一	yī	jedna	3/2
一遍	yí biàn	jednou; jeden krát	5/2
一点儿	yì diǎnr	trochu	5/1
一共	yí gòng	dohromady	7/2
一下	yí xià	<i>označuje jednorázový děj</i>	9/2
一月	yīyuè	leden	8/1
以内	yǐnèi	během; po dobu; v rozmezí	8/2
银行	yínháng	banka	6/2
英国人	Yīngguórén	Angličan(ka)	5/2*
英文	Yīngwén	angličtina; anglický	4/1*
英语	Yīngyǔ	angličtina	5/1
邮局	yóujú	pošta	7/2
有	yǒu	mít	4/2
右边	yòubian	vpravo	7/2*
圆珠笔	yuánzhūbǐ	kuličkové pero	4/1*
远	yuǎn	(být) daleký; (být) vzdálený	7/2
月	yuè	měsíc	8/1

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE PINYINU

Z			
杂志	zázhì	časopis	4/1*
再	zài	opět, zase (pro děje budoucí)	1/1, 5/2
再见	zàijiàn	nashledanou	1/1
再一遍	zài yí biàn	ještě jednou	5/2
在	zài	být (někde); nacházet se; právě, zrovna	5/1
早上	zǎoshang	ráno	9/2
怎么	zěnmě	jak, jaký	1/1
站	zhàn	zastávka; stanice	9/1*
张	Zhāng	<i>čínské příjmení</i>	2/2
张	zhāng	<i>numerativ pro ploché předměty, listy papíru</i>	4/2
丈夫	zhàngfu	manžel	3/2*
找	zhǎo	hledat; vrátit (drobné)	9/2
这里	zhèli	zde; tady	10/2
这么	zhème	tak; takto	5/2
这儿	zhèr	tady; zde	6/2
这	zhèi; zhè	to, toto; tento, tato	2/2
枝	zhī	<i>numerativ pro psací potřeby, dlouhé tenké předměty</i>	4/1
知道	zhīdào	vědět	4/2
只	zhǐ	pouze	4/2
纸	zhǐ	papír	4/2
中国	Zhōngguó	Čína	1/2
中国人	Zhōngguó rén	Číňan	1/2
中间	zhōngjiān	mezi; uprostřed	10/2
中文	Zhōngwén	čínština	2/2
周	Zhōu	<i>čínské příjmení</i>	3/2
朱	Zhū	<i>čínské příjmení</i>	2/1*
住	zhù	bydlet	7/1
桌子	zhuōzi	stůl	6/2
兹林	Zīlín	Zlín	5/1*
棕色	zōngsè	hnědý	4/2*
走	zǒu	chodit, jít	7/2
最	zuì	nej- marker superlativu	10/2
最近	zuìjìn	v poslední době	1/1
昨天	zuótiān	včera	8/2
左边	zuǒbian	vlevo	7/2*
坐	zuò	sednout si	3/1, 7/2
座	zuò	<i>numerativ pro města, hory, mosty</i>	10/2
做	zuò	pracovat	6/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

A			
和	hé	a	6/1
你好	nǐ hǎo	ahoj	1/1
美国人	Měiguórén	Američan	1/2
美国	Měiguó	Amerika	1/2
菠萝	bōluó	ananas	10/1*
英国人	Yīngguórén	Angličan(ka)	5/2*
英语	Yīngyǔ	angličtina	5/1
英文	Yīngwén	angličtina; anglický	4/1*
B			
香蕉	xiāngjiāo	banán	10/1*
银行	yínháng	banka	6/2
颜色	yánsè	barva	4/2
背包	bèibāo	batoh	4/2*
以内	yǐnèi	během; po dobu; v rozmezí	8/2
白色	báisè	bílá barva	4/2
打	dǎ	bouchat; klepat; telefonovat	9/1
拿	ná	brát; vzít	7/2
弟弟	dìdì	bratr - mladší	6/1*
哥哥	gēge	bratr - starší	6/1*
布尔诺	Bùěrnào	Brno	5/1
桃儿	táor	broskev	10/1
快	kuài	brzo; hned; rychlý; (být) rychlý; rychle	8/2
三月	sānyuè	březen	8/1*
楼	lóu	budova; dům; poschodí	7/1
住	zhù	bydlet	7/1
是	shì	být	1/2
在	zài	být (někde); nacházet se; právě, zrovna	5/1
可以	kěyǐ	být ucházející; moct; smět	10/1
C			
烟	yān	cigarety	10/1*
什么	shénme	co; jaký	2/1
Č			
茶	chá	čaj	3/1
杂志	zázhì	časopis	4/1*
捷克人	Jiékèrén	Čech	1/2
等	děng	čekat	9/2
黑色	hēisè	černý	4/2*
六月	liùyuè	červen	8/1*
红色	hóngsè	červená barva	4/2
七月	qīyuè	červenec	8/1*
捷克	Jiékè	Česká republika	1/2
捷文	Jiéwén	čeština	3/2
捷语	Jiéyǔ	čeština	5/1*

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

中国	Zhōngguó	Čína	1/2
中国人	Zhōngguó rén	Číňan	1/2
块	kuài	čínská měná yuan 元 (hov. označení); kus; kousek	10/1
中文	Zhōngwén	čínština	2/2
汉语	Hànyǔ	čínština	5/1
号	hào	číslo; den (v datu)	7/1
看书	kànshū	číst	6/2
人	rén	člověk	1/2
星期四	xīngqī sī	čtvrtek	8/1*
刻	kè	čtvrthodina	8/2*
四	sì	čtyři	3/2
D			
别的	bié de	další; jiný	10/1
给	gěi	dát, dávat	9/2
女儿	nǚ'ér	dcera	5/2
谢谢	xièxie	děkuji	1/1
十	shí	deset	4/2
女孩子	nǚháizi	děvčátko	5/2
九	jiǔ	devět	4/2
孩子	háizi	dítě	5/2
看	kàn	dívat se, sledovat; navštívit; domnívat se	6/2
今天	jīntiān	dnes	6/2
好	hǎo	dobry; (být) dobrý	1/1
还	hái	docela; ještě; dosud	6/2
看完	kànwán	dočíst	9/2
一共	yí gòng	dohromady	7/2
到	dào	dojet; dorazit; dojít	6/2
到	dào	dojít; dojet; dorazit	6/2
完	wán	dokončit, skončit	8/2
下面	xiàmiàn	dole; dolní strana	7/2
看	kàn	domnívat se; navštívit; dívat se, sledovat	6/2
家	jiā	domov; rodina	6/1
写完	xiěwán	dopsat	8/2
写好	xiěhǎo	dopsat; napsat správně	8/2
到	dào	dorazit; dojít; dojet	6/2
会	huì	dovést; umět; ovládat	5/1
请问	qǐng wèn	dovolte, abych se zeptal....; prosím (uvádí otázku)	4/1
劳驾	láojià	dovolte; pardon; promiňte	9/2
贵	guì	drahý, cenný	2/1
四月	sì yuè	duben	8/1*
二	èr	dva	3/2
两	liǎng	dva (srovnej s èr 二, viz gramatika)	3/2
F			
法国人	Fǎguó rén	Francouz	1/2*

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

法语	Fǎyǔ	francouzština	5/2
法	Fǎwén	francouzština; francouzský	4/1*
G			
得	de	<i>gramatická přípona uvádějící adverbialní komplement</i>	5/2
的	de	<i>gramatická přivlastňovací přípona</i>	3/2
H			
喂	wèi	haló	9/1
找	zhǎo	hledat; vrátit (drobné)	9/2
棕色	zōngsè	hnědý	4/2*
小时	xiǎoshí	hodina (<i>časová délka</i>)	8/2
点	diǎn	hodina (<i>časový bod</i>); bod; trochu	8/2
上面	shàngmian	horní strana; nahoře	7/2
客人	kèren	host	9/2
饭店	fàndiàn	hotel; restaurace	9/1*
梨	lí	hruška	10/1*
CH			
明白	míngbai	chápat; rozumět; (být) jasný	7/2
走	zǒu	chodit, jít	7/2
要	yào	chtít	5/2
错	cuò	chybný; (být) chybný; chyba	9/1
J			
我	wǒ	já	1/1
苹果	píngguǒ	jablko	10/1*
怎么	zěnmē	jak, jaký	1/1
什么	shénme	jaký; co	2/1
日本人	Rìběnrén	Japonec	1/2*
日本	Rìběn	Japonsko	9/2
日语	Rìyǔ	japonština	5/1*
一	yī	jedna	3/2
么	yāo	jedna (<i>pouze ve výčtu čísel</i>)	7/1
一遍	yí biàn	jednou; jeden krát	5/2
不过	búguò	jen; nepřesáhnout; ne víc než; nicméně	9/2
再一遍	zài yí biàn	ještě jednou	5/2
更	gèng	ještě <i>marker komparativu</i>	10/2
还	hái	ještě; dosud; docela	6/2
去	qù	jet, odjet (směrem tam); jít, odejít	5/2
斤	jīn	jin (řin) <i>jednotka hmotnosti, 0,5kg</i>	10/1
别的	bié de	jiný; další	10/1
去	qù	jít, odejít; jet, odjet (směrem tam)	5/2
名字	míngzi	jméno	2/1
叫	jiào	jmenovat se (celým jménem)	2/1
姓	xìng	jmenovat se (příjmením); příjmení	2/1
K			

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

朋友	péngyou	kamarád(ka)	3/2
办公室	bàngōngshì	kancelář	9/2
哪儿	nǎr	kde	5/1
哪里	nǎli	kde; kdepak!	5/2
哪里	nǎli	kdepak!; kde	5/2
谁	shéi	kdo	2/2
钥匙	yàoshi	klíč	4/2*
书	shū	kniha	3/2
图书馆	túshūguǎn	knihovna	8/2*
几	jǐ	kolik	4/2
多少	duōshao	kolik; několik	5/2
盒	hé	krabička	10/1*
星期几?	xīngqījǐ?	který den v týdnu?	8/1
哪	nǎ, něi	který?	1/2
圆珠笔	yuánzhūbǐ	kuličkové pero	4/1*
买	mǎi	kupovat; nakupovat	10/1
块	kuài	kus; kousek; <i>hov. označení čínské měny yuan 元</i>	10/1
五月	wǔyuè	květen	8/1*
花园	huāyuán	květinová zahrada	10/2
L			
瓶	píng	láhev	10/1
一月	yīyuè	leden	8/1
十一月	shíyīyuè	listopad	8/1*
M			
少	shǎo	málo	4/2
小	xiǎo	malý; (být) malý	3/2
妈妈	māma	maminka	6/1
橘子	júzi	mandarinky	10/1*
丈夫	zhàngfu	manžel	3/2*
妻子	qīzi	manželka	3/2
毛	máo	<i>mao = desetina yuanu (měnová jednotka)</i>	10/2*
过	guo	<i>marker již ukončeného děje</i>	9/2
了	le	<i>marker ukončeného děje; marker změny stavu</i>	8/2
马萨里克	Mǎsàlǐkè	Masaryk	9/1*
母亲	mǔqīn	matka	6/2*
西瓜	xīguā	meloun	10/1
食堂	shítáng	menza; jídelna	8/2*
月	yuè	měsíc	8/1
城	chéng	město (samostatně chéngshì 城市)	10/2
中间	zhōngjiān	mezi; uprostřed	10/2
上星期	shàngxīngqī	minulý týden	8/2
分钟	fēnzhōng	minuta (<i>čas.délky</i>)	8/2*
分	fēn	minuta (<i>časový bod</i>); díl; rozdělit	8/2
有	yǒu	mít	4/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

话	huà	mluva; řeč; promluva	7/2
说	shuō	mluvit	5/1
多	duō	mnoho	4/2
可以	kěyǐ	mocť; smět; být ucházející	10/1
蓝色	lánsè	modrý	4/2*
我们	wǒmen	my	1/1
香皂	xiāngzào	mýdlo	10/1*

N

车站	chēzhàn	nádraží	7/1*
上面	shàngmian	nahoře; horní strana	7/2
上	shàng	nahoře; na; horní	6/2
买	mǎi	nakupovat; kupovat;	10/1
再见	zàijiàn	nashledanou	1/1
看	kàn	navštívit; domnívat se; dívat se, sledovat	6/2
不	bù	ne, zápornka (ve spojení se slovesy a adverbii)	1/1
还是	háishi	nebo (pouze ve větě tázací)	2/2
不谢	bú xiè	neděkujte, není zač	3/1*
星期天	xīngqītiān	neděle	8/1*
最	zuì	nej- marker superlativu	10/2
些	xiē	několik	3/2
多少	duōshao	několik; kolik	5/2
德语	Déyǔ	němčina	5/1*
德文	Déwén	němčina; německý	4/1*
德国人	Déguórén	Němec	1/2*
不谢	bú xiè	není zač	3/1
不客气	bú kèqì	není zač	3/1
不过	búguò	nepřesáhnout; jen; ne víc než; nicméně	9/2
没关系	méi guānxi	nevadí; to nic; nic se nestalo	10/1
不如	bùrú	nevyrovnat se	10/2
比	bǐ	než; srovnávat; oproti	10/2
没关系	méi guānxi	nic se nestalo; to nic; nevadí	10/1
不过	búguò	nicméně; nepřesáhnout; jen; ne víc než	9/2
从来	cónglái	nikdy (v záp. větách); vždy	9/2
低	dī	nízký; (být) nízký	10/2
本	běn	numerativ pro knihy	3/2
座	zuò	numerativ pro města, hory, mosty	10/2
位	wèi	numerativ pro osoby	2/2
张	zhāng	numerativ pro ploché předměty, listy papíru	4/2
枝	zhī	numerativ pro psací potřeby, dlouhé tenké předměty	4/1
现在	xiànzài	nyní; teď; právě	8/2

O

个	ge	obecný numerativ	3/2
商店	shāngdiàn	obchod	8/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

离	lí	od; (být vzdálený) od	7/2
从	cóng	od; z	7/2
去	qù	odejít; jít, jet, odjet (směrem tam)	5/2
附近	fùjìn	okolí; poblíž	7/1*
来	lái	okolo; přibližně; přijít	7/2
奥洛莫茨	Àoluòmòcí	Olomouc	5/1*
他/她	tā	on/ona	1/1
那	nèi; nà	onen; tamto; tamten	2/2
他们	tāmen	oni	1/1
再	zài	opět; zase; znovu (pro děje budoucí)	1/1, 5/2
比	bǐ	oproti; srovnávat; než	10/2
八	bā	osm	4/2
父亲	fùqin	otec (<i>srovnej s bàba</i>)	6/2
开门	kāimén	otevřít (dveře, obchod)	8/2
开	kāi	otevřít; otvírat	8/2
会	huì	ovládat; umět; dovést	5/1
一下	yí xià	<i>označuje jednorázový děj</i>	9/2
结婚	jiéhūn	oženit se; vdát se	6/2
P			
先生	xiānsheng	pán	2/2
女士	nǚshì	paní, madam	3/2
太太	tàitai	paní (<i>ve spojení s příjmením manžela</i>)	3/2
纸	zhǐ	papír	4/2
劳驾	láojià	pardon; promiňte; dovolte	9/2
啊	a	<i>partikule vyjadřující souhlas</i>	9/1
星期五	xīngqīwǔ	pátek	8/1
北京	Běijīng	Peking	6/1*, 9/1
北京大学	Běijīng Dàxué	Pekingská univerzita	9/1
钱包	qiánbāo	peněženka	4/2*
钱	qián	peníze	9/2
钢笔	gāngbǐ	pero	4/1*
五	wǔ	pět	3/2
笔	bǐ	pisátko, tužka (<i>obecný název pro psací potřeby</i>)	4/1
喝	hē	pít	3/1
附近	fùjìn	poblíž; okolí	7/1*
房间	fángjiān	pokoj	7/1
波兰人	Bōlánrén	Polák	1/2*
书架	shūjià	police na knihy	7/2
半	bàn	polovina; půl	8/2
慢	màn	pomalý; (být) pomalý	8/2
星期一	xīngqīyī	pondělí	8/1*
坐	zuò	posadit se; sedět	7/2
楼	lóu	poschodí; budova; dům	7/1
听	tīng	poslouchat; slyšet	10/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

邮局	yóujú	pošta	7/2
见到	jiàndào	potkat; spatřit	8/2
只	zhǐ	pouze	4/2
才	cái	pouze; teprve pak;	8/2
事	shì	povinnost; záležitost; věc	6/2
认识	rènshi	poznat; seznámit se	3/2
请	qǐng	pozvat; prosit	9/2
工作	gōngzuò	práce, zaměstnání; pracovat	6/2
做	zuò	pracovat	6/2
布拉格	Bùlāgé	Praha	5/1*, 6/1
在	zài	právě, zrovna; být (někde); nacházet se	5/1
现在	xiànzài	právě; nyní; teď	8/2
就	jiù	právě; prostě; zrovna; přesně	7/2
刚	gāng	právě; zrovna; tak akorát	5/2
把	bǎ	<i>prepoziční sloveso uvádějící předmět v pozici před slovesem</i>	10/2
卖	mài	prodávat	10/1
对不起	duìbuqǐ	promiňte; omlouvám se	10/1
请	qǐng	prosím	3/1
十二月	shí'èryuè	prosinec	8/1*
请	qǐng	prosít; pozvat	9/2
就	jiù	prostě; právě; zrovna; přesně	7/2
下雨	xiàyǔ	pršet	8/2
听说	tīngshuō	prý; slyšet (říkat, že); říká se	10/2
前	qián	před; vpředu	7/2
前面	qiánmian	přední; vpředu	7/2
来	lái	přijet; přijít	5/2
来	lái	přijít; přijet	5/2
张	Zhāng	<i>příjmení</i>	2/2
李	Lǐ	<i>příjmení</i>	2/1*
朱	Zhū	<i>příjmení</i>	2/1*
刘	Liú	<i>příjmení</i>	2/1*
周	Zhōu	<i>příjmení</i>	3/2
姓	xìng	příjmení; jmenovat se (příjmením)	2/1
金	Jīn	<i>příjmení</i> ; zlato; zlatý	9/2
太	tài	příliš	5/2
们	men	<i>přípona množného čísla os. zájmen a některých substantiv</i>	1/1
男朋友	nán péngyou	přítel	3/2*
女朋友	nǚ péngyou	přítelkyně	3/2
写字	xiě zì	psát	5/2
写信	xiě xìn	psát dopis	5/2
问	wèn	ptát se	4/1
借	jiè	půjčit; vypůjčit; půjčit si	10/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

半	bàn	půl; polovina	8/2
R			
高兴	gāoxìng	rád; (být) rád, mít radost	3/2
早上	zǎoshang	ráno	9/2
饭店	fàndiàn	restaurace; hotel	9/1*
家	jiā	rodina; domov	6/1
听懂	tīngdǒng	rozumět (slyšenému)	5/2
明白	míngbai	rozumět; chápat; (být) jasný	7/2
俄国人	Éguórén	Rus(ka)	5/2*
俄语	Éyǔ	ruština	5/1*
俄文	Éwén	ruština; ruský	4/1*
快	kuài	rychlý; (být) rychlý; rychle; brzo; hned	8/2
Ř			
话	huà	řeč; mluva; promluva	7/2
十月	shíyuè	říjen	8/1*
听说	tīngshuō	říká se; slyšet (říkat, že); prý	10/2
S			
坐	zuò	sedět; posadit se	7/2
七	qī	sedm	4/2
坐	zuò	sednout si	3/1
妹妹	mèimei	sestra - mladší	6/1*
姐姐	jiějie	sestra - starší	6/1
本子	běnzǐ	sešit	4/2
认识	rènshi	seznámit se; poznat	3/2
小姐	xiǎojiě	slečna	3/2
斯洛伐克人	Sīluòfákèrén	Slovák	1/2*
斯洛伐克语	Sīluòfákèyǔ	slovenština	5/2*
词典	cídiǎn	slovník	4/1*
听说	tīngshuō	slyšet (říkat, že); prý; říká se	10/2
听	tīng	slyšet; poslouchat	10/2
往	wǎng	směrem k	7/2
可以	kěyǐ	smět; moct; být ucházející	10/1
星期六	xīngqīliù	sobota	8/1*
见到	jiàndào	spatřit; potkat	8/2
对	duì	správný; (být) správný; správně	8/2
比	bǐ	srovnávat; než; oproti	10/2
八月	bāyuè	srpen	8/1*
站	zhàn	stanice; zastávka	9/1*
国	guó	stát; země	1/2
百	bǎi	sto	6/2
星期三	xīngqīsān	středa	8/1*
学生	xuésheng	student	2/2
学, 学习	xué, xuéxí	studovat; učit se	2/2, 5/1
桌子	zhuōzi	stůl	6/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

取下来	qǔxiáilái	sundat (shora dolů)	7/2
儿子	érzi	syn	5/2
Š			
上海	Shànghǎi	Šanghaj	6/1*
六	liù	šest	4/2
学校	xuéxiào	škola	6/2
毛笔	máobǐ	štětec	4/2
T			
这儿	zhèr	tady; zde	6/2
这里	zhèli	tady; zde	10/2
这么	zhème	tak; takto	5/2
那	nà	tak; tedy, tak tedy	1/2
那么	nàme	tak; tedy, tak tedy	2/2
也	yě	také	1/1
这么	zhème	takto; tak	5/2
那儿	nàr	tam	6/2
那	nèi; nà	tamtén; tamto; onen	2/2
那	nèi; nà	tamto; tamten; onen	2/2
爸爸	bàba	tatínek	6/1
这	zhèi; zhè	tato; to; toto; tento	2/2
出租汽车	chūzū qìchē	taxi	9/1*
现在	xiànzài	teď; nyní; právě	8/2
那	nà	tedy, tak tedy; tak	1/2
那么	nàme	tedy, tak tedy; tak	2/2
电话	diànhuà	telefon	9/2
打电话	dǎ diànhuà	telefonovat	9/2
打	dǎ	telefonovat; bouchat; klepat	9/1
这	zhèi; zhè	tento; toto; to; tato	2/2
才	cái	teprve pak; pouze	8/2
没关系	méi guānxi	to nic; nevádí; nic se nestalo	10/1
这	zhèi; zhè	to; toto; tento; tato	2/2
唐木	Táng Mù	Tomáš	9/2
工厂	gōngchǎng	továrna	6/2*
点	diǎn	trochu; hodina (časový bod); bod	8/2
一点儿	yì diǎnr	trochu; trošku	5/1
三	sān	tři	3/2
铅笔	qiānbǐ	tužka	4/1*
你	nǐ	ty	1/1
星期	xīngqī	týden	8/1
U			
学, 学习	xué, xuéxí	učit se; studovat	2/2, 5/1
老师	lǎoshī	učitel	2/2
地	de	<i>ukazatel příslovečného určení</i>	8/2
会	huì	umět; ovládat; dovést	5/1

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladU

大学	dàxué	univerzita	6/2*, 9/1
查理大学	Chárlǐ Dàxué	Univerzita Karlova	9/2*
帕大	Pàdà	Univerzita Palackého	9/1*
二月	èryuè	únor	8/1*
中间	zhōngjiān	uprostřed; mezi	10/2
星期二	xīngqī'èr	úterý	8/1*
里	lǐ	uvnitř; v, ve	6/2
V			
几点?	jǐ diǎn?	v kolik hodin?	8/2
最近	zuìjìn	v poslední době	1/1
里	lǐ	v, ve; uvnitř	6/2
昨天	zuótiān	včera	8/2
结婚	jiéhūn	vdát se; oženit se	6/2
城里	chénglǐ	ve městě	7/2
东西	dōngxī	věc	6/2
事	shì	věc; záležitost; povinnost	6/2
晚上	wǎnshàng	večer	8/2
知道	zhīdào	vědět	4/2
旁边	pángbiān	vedle; stranou	7/1
进	jìn	vejít; vstoupit	3/1
大	dà	velký; (být) velký	5/2
很	hěn	velmi	1/1
大使馆	dàshǐguǎn	velvyslanectví	6/2*
呢	ne	<i>větná částice</i>	1/1
吗	ma	<i>větná částice vyjadřující otázku</i>	1/1
维也纳	Wéiyǎnà	Vídeň	5/1*
见	jiàn	vidět	1/1
火车站	huǒchēzhàn	vlakové nádraží	9/2*
王立美	Wáng Lìměi	<i>vlastní jméno (příjmení + jméno)</i>	2/1
左边	zuǒbian	vlevo	7/2*
水	shuǐ	voda	6/2
香水	xiāngshuǐ	voňavka	10/2
右边	yòubian	vpravo	7/2*
前	qián	vpředu; před	7/2
前面	qiánmian	vpředu; přední	7/2
找	zhǎo	vrátit (drobné); hledat	9/2
回来	huílai	vrátit se (sem)	8/2
回国	huíguó	vrátit se do své vlasti	7/2
回家	huíjiā	vrátit se domů	7/2
回去	huíqu	vrátit se zpět (tam)	7/2
回	huí	vrátit se; jít zpět	7/2
进	jìn	vstoupit; vejít	3/1
都	dōu	všechno; všichni; všechny	6/2
都	dōu	všichni; všechny; všechno	6/2

REJSTŘÍK SLOVÍČEK PODLE ČESKÉHO PŘEKladu

你们	nǐmen	vy	1/1
您	nín	Vy	1/1
取	qǔ	vybrat; vyzvednout	7/2
拿出来	náchūlai	vyjmout; vyndat	7/2
拿出来	náchūlai	vyndat; vyjmout	7/2
卖完	màiwán	vyprodat	10/1
借	jiè	vypůjčit; půjčit; půjčit si	10/2
大学生	dàxuésheng	vysokoškolák	10/2
高	gāo	vysoký; (být) vysoký	10/2
取	qǔ	vyzvednout; vybrat	7/2
后面	hòumian	vzadu; zadní	7/2
远	yuǎn	vzdálený; (být) daleký; (být) vzdálený	7/2
拿	ná	vzít; brát	7/2
Z			
从	cóng	z; od	7/2
开始	kāishǐ	začít; zahájit	5/2
开始	kāishǐ	zahájit; začít	5/2
留学生	liúxuéshēng	zahraniční student	9/2
事	shì	záležitost; věc; povinnost	6/2
工作	gōngzuò	zaměstnání; práce; pracovat	6/2
忙	máng	zaneprázdněný; (být) zaneprázdněný	10/2
没	méi	záporka u sloves; nemít, neexistovat	4/2
九月	jiǔyuè	září	8/1*
再	zài	zase; znovu; opět (<i>pro děje budoucí</i>)	1/1, 5/2
站	zhàn	zastávka; stanice	9/1*
叫	jiào	zavolat, volat	5/2
关门	guānmén	zavřít (dveře, obchod)	8/2
关	guān	zavřít; zavírat	8/2
这儿	zhèr	zde; tady	6/2
这里	zhèli	zde; tady	10/2
绿色	lǜsè	zelený	4/2*
国	guó	země; stát	1/2
明天	míngtiān	zítra	6/2
金	Jīn	zlato; zlatý; čínské příjmení	9/2
兹林	Zīlín	Zlín	5/1*
再	zài	znovu; opět; zase (<i>pro děje budoucí</i>)	1/1, 5/2
样	yàng	způsob	1/1
在	zài	zrovna; právě; být (někde); nacházet se	5/1
刚	gāng	zrovna; právě; tak akorát	5/2
就	jiù	zrovna; přesně; právě; prostě	7/2
Ž			
黄	huáng	žlutá	4/2
黄色	huángsè	žlutý	4/2*

REJSTRÍK ZNAKŮ

A

啊 a 9/1

B

八 bā 4/2

把 bǎ 10/2

爸 bà 6/1

白 bái 4/2

百 bǎi 6/2

办 bàn 9/2

半 bàn 8/2

北 běi 9/1

本 běn 3/2

比 bǐ 10/2

笔 bǐ 4/2

边 biān 7/1

遍 biàn 5/2

别 bié 10/1

不 bù 1/1

布 bù 5/1

C

才 cái 8/2

茶 chá 3/1

城 chéng 7/2

出 chū 7/2

从 cóng 7/2

错 cuò 9/1

D

打 dǎ 9/1

大 dà 5/2

到 dào 6/2

道 dào 4/2

地 de 8/2

的 de 3/2

得 de 5/2

等 děng 9/2

低 dī 10/2

点 diǎn 5/1

电 diàn 9/2

店 diàn 8/2

东 dōng 6/2

懂 dǒng 5/2

都 dōu 6/2

对 duì 8/2

多 duō 4/2

E

儿 ér 5/1

尔 ěr 5/1

二 èr 3/2

F

法 fǎ 5/2

房 fáng 7/1

分 fēn 8/2

父 fù 6/2

G

刚 gāng 5/2

高 gāo 3/2

个 ge 3/2

格 gé 6/1

给 gěi 9/2

更 gèng 10/2

工 gōng 6/2

公 gōng 9/2

共 gòng 7/2

瓜 guā 10/1

关 guān 8/2

贵 guì 2/1

国 guó 1/2

过 guò 9/2

H

还 hái 2/2

孩 hái 5/2

汉 hàn 5/1

行 háng 6/2

好 hǎo 1/1

号 hào 7/1

喝 hē 3/1

和 hé 6/1

很 hěn 1/1

红 hóng 4/2

后 hòu 7/2

候 hòu 8/2

花 huā 10/2

话 huà 7/2

黄 huáng 4/2

回 huí 7/2

会 huì 5/1

婚 hūn 6/2

J

几 jǐ 4/2

家 jiā 6/1

驾 jià 9/2

架 jià 7/2

间 jiān 7/1

见 jiàn 1/1

叫 jiào 2/1

结 jié 6/2

捷 jié 1/2

姐 jiě 3/2

借 jiè 10/2

斤 jīn 10/1

今 jīn 6/2

金 jīn 9/2

近 jìn 1/1

进 jìn 3/1

京 jīng 9/1

九 jiǔ 4/2

就 jiù 7/2

局 jú 7/2

K

开 kāi 5/2

看 kàn 6/2

可 kě 10/1

克 kè 1/2

客 kè 3/1

块 kuài 10/1

快 kuài 8/2

L

拉 lā 6/1

来 lái 5/2

劳 láo 9/2

老 lǎo 2/2

了 le 8/2

离 lí 7/2

里 lǐ 5/2

立 lì 2/1

两 liǎng 3/2

留 liú 9/2

六 liù 4/2

楼 lóu 7/1

M

吗 ma 1/1

妈 mā 6/1

买 mǎi 10/1

卖 mài 10/1

慢 màn 8/2

忙 máng 10/2

毛 máo 4/2

么 me 1/1

没 méi 4/2

美 měi 1/2

们 men 1/1

门 mén 8/2

面 miàn 7/2

名 míng 2/1

REJSTRÍK ZNAKŮ

明	míng	6/2	是	shì	1/2	要	yào	5/2
木	mù	9/2	室	shì	9/2	也	yě	1/1
N			书	shū	3/2	一	yī	3/2
拿	ná	7/2	谁	shuí	2/2	以	yǐ	8/2
哪	nǎ	1/2	水	shuǐ	6/2	银	yín	6/2
那	nà	1/2	说	shuō	5/1	英	yīng	5/1
呢	ne	1/1	四	sì	3/2	邮	yóu	7/2
内	nèi	8/2	T			友	yǒu	3/2
你	nǐ	1/1	他	tā	1/1	有	yǒu	4/2
您	nín	1/1	她	tā	1/1	雨	yǔ	8/2
女	nǚ	3/2	太	tài	3/2	语	yǔ	5/1
诺	nuò	5/1	唐	táng	9/2	园	yuán	10/2
P			桃	táo	10/1	远	yuǎn	7/2
旁	páng	7/1	天	tiān	6/2	月	yuè	8/1
朋	péng	3/2	听	tīng	5/2	Z		
瓶	píng	10/1	W			再	zài	1/1
Q			完	wán	8/2	在	zài	5/1
七	qī	4/2	晚	wǎn	8/2	早	zǎo	9/2
妻	qī	3/2	王	wáng	2/1	怎	zěn	1/1
期	qī	8/1	往	wǎng	7/2	张	zhāng	2/2
起	qǐ	10/1	喂	wèi	9/1	找	zhǎo	9/2
气	qì	3/1	位	wèi	2/2	这	zhè	2/2
前	qián	7/2	文	wén	2/2	枝	zhī	4/1
钱	qián	9/2	问	wèn	4/1	知	zhī	4/2
亲	qīn	6/2	我	wǒ	1/1	只	zhǐ	4/2
请	qǐng	3/1	五	wǔ	3/2	纸	zhǐ	4/2
取	qǔ	7/2	X			中	zhōng	1/2
去	qù	5/2	西	xī	6/2	周	zhōu	3/2
R			习	xí	5/1	住	zhù	7/1
人	rén	1/2	系	xì	10/1	桌	zhuō	6/2
认	rèn	3/2	下	xià	7/2	子	zǐ, zi	3/2
日	rì	9/2	先	xiān	2/2	字	zì	2/1
如	rú	10/2	现	xiàn	8/2	走	zǒu	7/2
S			香	xiāng	10/2	最	zuì	1/1
三	sān	3/2	小	xiǎo	3/2	昨	zuó	8/2
色	sè	4/2	校	xiào	6/2	作	zuò	6/2
商	shāng	8/2	些	xiē	3/2	坐	zuò	3/1
上	shàng	6/2	写	xiě	5/2	做	zuò	6/2
少	shǎo	4/2	谢	xiè	1/1	座	zuò	10/2
什	shén	2/1	信	xìn	5/2			
生	shēng	2/2	星	xīng	8/1			
师	shī	2/2	兴	xìng	3/2			
十	shí	4/2	姓	xìng	2/1			
识	shí	3/2	学	xué	2/2			
时	shí	8/2	Y					
始	shǐ	5/2	颜	yán	4/2			
士	shì	3/2	样	yàng	1/1			
事	shì	6/2	么	yāo	7/1			

TEXTY VE ZNACÍCH - PŘEHLED ZNAKŮ

Lekce 1: 不，中，也，人，他，们，你，克，吗，国，她，好，
我，捷，是，美

Lekce 2: 位，先，哪，姓，学，师，张，文，王，生，老，谁，
还，这，那

Lekce 3: 一，三，两，个，么，书，五，些，什，友，周，四，
士，女，姐，小，朋，本，的

Lekce 4: 七，九，二，八，六，几，十，只，多，子，少，很，
您，有，样，毛，没，白，笔，红，纸，色，颜，黄

Lekce 5: 会，信，儿，写，去，叫，在，大，太，字，孩，来，
汉，法，要，语，说，请，问

Lekce 6: 上，东，事，今，到，天，家，明，校，桌，水，百，
看，西，都，里

Lekce 7: 下，从，住，共，出，取，后，回，坐，城，就，拿，
旁，架，话，边，面

Lekce 8: 了，以，内，地，完，对，得，快，慢，星，昨，期，
见，走，雨

Lekce 9: 京，作，做，北，半，客，工，打，日，早，晚，电，
知，给，过，道，金，钱

Lekce 10: 低，借，听，园，如，座，忙，把，更，最，比，点，
现，瓶，花，间，香，高

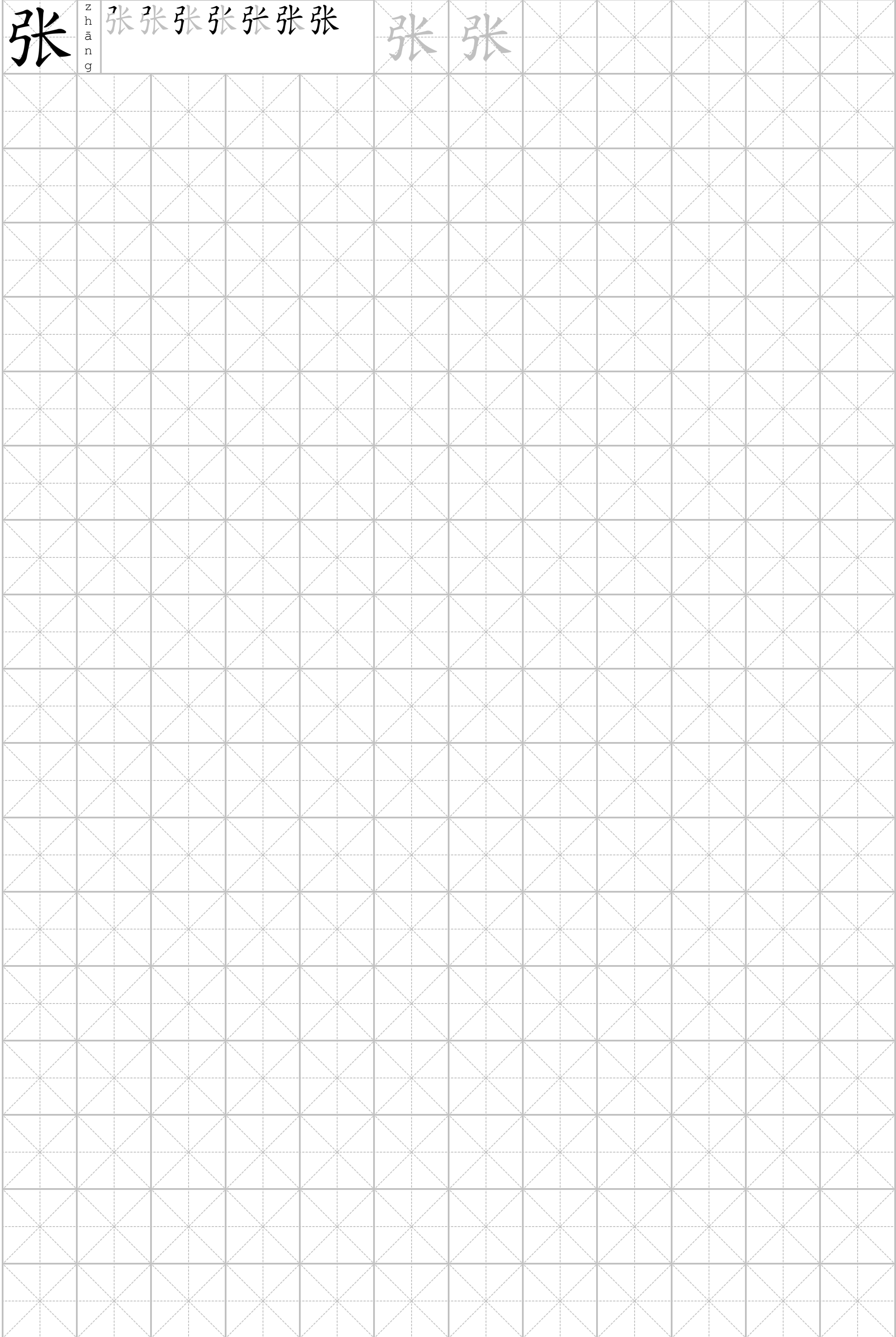
贵	guì 贵 贵 贵 贵 贵 贵 贵 贵	贵	贵																	
姓	xìng 姓 姓 姓 姓 姓 姓 姓 姓	姓	姓																	
叫	jiào 叫 叫 叫 叫 叫	叫	叫																	
什	shén 什 什 什 什	什	什																	
名	míng 名 名 名 名 名 名	名	名																	
字	zì 字 字 字 字 字 字	字	字																	
王	wáng 王 王 王 王	王	王																	
立	lì 立 立 立 立 立	立	立																	
这	zhè 这 这 这 这 这 这 这	这	这																	
位	wèi 位 位 位 位 位 位 位	位	位																	
谁	shéi 谁 谁 谁 谁 谁 谁 谁 谁 谁 谁	谁	谁																	
老	lǎo 老 老 老 老 老 老	老	老																	
师	shī 师 师 师 师 师 师	师	师																	
学	xué 学 学 学 学 学 学 学 学	学	学																	
生	shēng 生 生 生 生 生	生	生																	
文	wén 文 文 文 文	文	文																	
还	hái 还 还 还 还 还 还 还	还	还																	
先	xiān 先 先 先 先 先 先	先	先																	

张

z
h
ā
n
g

张张张张张张张

张 张

请
进
坐
喝
茶
客
气
太
的
妻
子
女
朋
友
认
识
高
兴

qǐng qǐng qǐng qǐng qǐng qǐng qǐng qǐng
qǐng qǐng
jìn jìn jìn jìn jìn jìn jìn
zuò zuò zuò zuò zuò zuò zuò
hē hē hē hē hē hē hē hē
chá chá chá chá chá chá chá chá
chá chá
kè kè kè kè kè kè kè kè
kè kè
qì qì qì qì
tài tài tài tài
de de de de de de de de
qī qī qī qī qī qī qī qī
zǐ zǐ zǐ zǐ
nǚ nǚ nǚ
péng péng péng péng péng péng péng péng
yǒu yǒu yǒu yǒu
rèn rèn rèn rèn
shí shí shí shí shí shí shí
gāo gāo gāo gāo gāo gāo gāo gāo
gāo gāo
xìng xìng xìng xìng xìng xìng

请 请
进 进
坐 坐
喝 喝
茶 茶
客 客
气 气
太 太
的 的
妻 妻
子 子
女 女
朋 朋
友 友
认 认
识 识
高 高
兴 兴

Lekce 3

三	sān	三三三	三	三						
个	ge	个个个	个	个						
一	yī	一	一	一						
两	liǎng	两两两两两两两	两	两						
二	èr	二二	二	二						
五	wǔ	五五五五	五	五						
些	xiē	些些些些些些些些	些	些						
周	zhōu	周周周周周周周周	周	周						
小	xiǎo	小小小	小	小						
姐	jiě	姐姐姐姐姐姐姐姐姐	姐	姐						
四	sì	四四四四四	四	四						
本	běn	本本本本本	本	本						
书	shū	书书书书	书	书						
士	shì	士士士	士	士						

问	wèn	问问问问问问	问	问																
枝	zhī	枝枝枝枝枝枝枝枝	枝	枝																
有	yǒu	有有有有有有	有	有																
颜	yán	颜颜颜颜颜颜颜颜	颜	颜																
色	sè	色色色色色色	色	色																
红	hóng	红红红红红红	红	红																
白	bái	白白白白白	白	白																
知	zhī	知知知知知知知知	知	知																
道	dào	道道道道道道道道	道	道																
没	méi	没没没没没没没没	没	没																
纸	zhǐ	纸纸纸纸纸纸纸纸	纸	纸																
毛	máo	毛毛毛毛	毛	毛																
笔	bǐ	笔笔笔笔笔笔笔笔	笔	笔																
只	zhǐ	只只只只只	只	只																
八	bā	八八	八	八																
几	jǐ	几几	几	几																
七	qī	七七	七	七																
黄	huáng	黄黄黄黄黄黄黄黄	黄	黄																

Lekce 4

十	s h í	十 十	十	十															
九	j i ǔ	九 九	九	九															
多	d u o	多 多 多 多 多 多 多	多	多															
少	s h ǎ o	少 少 少 少	少	少															
六	l i ù	六 六 六 六	六	六															

住	zhù	住住住住住住住	住	住																
旁	páng	旁旁旁旁旁旁旁	旁	旁																
边	biān	边边边边边	边	边																
号	hào	号号号号号	号	号																
楼	lóu	楼楼楼楼楼楼楼	楼	楼																
房	fáng	房房房房房房房	房	房																
间	jiān	间间间间间间间	间	间																
么	yāo	么么么	么	么																
邮	yóu	邮邮邮邮邮邮邮	邮	邮																
局	jú	局局局局局局局	局	局																
走	zǒu	走走走走走走走	走	走																
往	wǎng	往往往往往往往	往	往																
前	qián	前前前前前前前	前	前																
离	lí	离离离离离离离	离	离																
远	yuǎn	远远远远远远远	远	远																
就	jiù	就就就就就就就	就	就																
后	hòu	后后后后后后后	后	后																
面	miàn	面面面面面面面	面	面																

香	xiāng	香 香 香 香 香 香 香 香	香	香					
如	rú	如 如 如 如 如 如	如	如					
把	bǎ	把 把 把 把 把 把 把	把	把					
借	jiè	借 借 借 借 借 借 借 借 借 借	借	借					